

Fizetési moratórium a ragadós száj- és körömfájással érintett gazdálkodók hiteleire

2025. április 7.

Jogforrás és hatály

A Kormány 2025. április 4-én hirdette ki a ragadós száj- és körömfájás sújtotta gazdálkodók pénzügyi helyzetének stabilizálását szolgáló átmeneti rendelkezésekről szóló 68/2025. (IV. 4.) Korm. rendeletet, amelyet az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti jogalkotói hatáskörében alkotott meg. Az 1. § szerint a Polgári Törvénykönyvet és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvényt (Hpt.) a veszélyhelyzet ideje alatt a rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A rendelet a 6. § alapján a kihirdetését követő 8. napon, 2025. április 12-én lép hatályba, és a 7. § szerint a kihirdetés napján fennálló szerződések alapján már folyósított kölcsönökre és pénzügyi lízingre kell alkalmazni.

A szabályozás lényege

Adós az, aki tulajdonosként vagy bérlőként olyan gazdasággal rendelkezik, amely 2025-ben a 23/2005. (III. 23.) FVM rendelet 12. § (1) bekezdése szerinti intézkedéssel érintett, ideértve a telep üzemeltetőjét és tulajdonosát, valamint az állatok tulajdonosát (2. § 1. pont). Hitelező a Magyarországon székhellyel vagy fiókteleppel rendelkező pénzügyi intézmény (2. § 2. pont). Az adós az elrendelő határozat megküldésével értesíti a hitelezőt, és ettől a naptól a tőke-, kamat- és díjfizetési kötelezettségére fizetési haladékot kap (3. § (1)–(2) bek.). A moratórium 2026. április 30-ig tart, a futamidő és a mellékkötelezettségek, így a garanciák is ennyivel meghosszabbodnak, a hitelező pedig nemfizetés miatt eddig a napig nem mondhatja fel a szerződést (3. § (3)–(6) bek.). A tőketartozás a meg nem fizetett kamattal nem növelhető; a felhalmozott kamatot a moratórium lejárta után a futamidő alatt évente egyenlő részletekben kell megfizetni úgy, hogy a törlesztőrészlet ne haladja meg az eredetit (5. § (1)–(3) bek.). Ezek a kamatszabályok a díjakra is irányadók (5. § (4) bek.).

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet közvetlenül a járványügyi intézkedéssel sújtott állattartó gazdaságokat, telepüzemeltetőket és állattulajdonosokat érinti, amelyek bevétele a korlátozások miatt kieshet. Számukra a moratórium azonnali likviditási segítséget jelent, mert a törlesztést felfüggesztheti, a felmondás veszélye pedig megszűnik. A bankoknak, pénzügyi vállalkozásoknak és lízingcégeknek a haladékot rendszereikben át kell vezetniük, és a kamatot a későbbi részletekben kell elszámolniuk, ami náluk átmeneti bevételekiesést és adminisztratív terhet okoz.

Teendők és határidők

Az érintett gazdálkodónak a moratóriumhoz meg kell küldenie hitelezőjének az intézkedést elrendelő határozatot; a haladék ettől a naptól illeti meg. A 4. § (1) bekezdése szerint az adós a moratórium időtartama alatt bármikor dönthet úgy, hogy él vele, ha pedig az eredeti feltételek szerint kíván teljesíteni, ezt írásban kell bejelentenie a hitelezőnek (3. § (2) bek.). Célszerű előre felmérni, hogyan változik a futamidő és a későbbi törlesztőrészlet. A hitelezőknek április 12-ig fel kell készülniük a kérelmek fogadására és a teljesítések elszámolására, amelyeket a moratórium előtti szerződési feltételek szerint kell jóváírni (4. § (2) bek.).

Hiteltörlesztési haladék a járvány sújtotta állattartóknak

A ragadós száj- és körömfájás miatt korlátozás alá került gazdaságok 2026. április 30-ig felfüggeszthetik hitel- és lízingtörlesztésüket. A szabály április 12-én lép hatályba, és a bank addig nem mondhatja fel a szerződést.

A 68/2025. (IV. 4.) Korm. rendelet azokra az állattartókra, telepüzemeltetőkre és állattulajdonosokra vonatkozik, akiknek gazdaságát 2025-ben járványügyi intézkedéssel érintették. Ők a tőke, a kamat és a díjak fizetésére is haladékot kapnak a rendelet kihirdetésekor már folyósított kölcsöneikre és pénzügyi lízingjükre.

A haladékhoz elegendő, ha a gazdálkodó megküldi a bankjának az intézkedést elrendelő hatósági határozatot. A tartozás nem nő a kamattal, a felhalmozott kamatot pedig a moratórium után, évente egyenlő részletekben kell megfizetni. A futamidő úgy hosszabbodik meg, hogy a törlesztőrészlet ne legyen magasabb az eredetinel.

A moratóriummal a gazdálkodó a határidőn belül bármikor élhet, így a döntést a saját pénzügyi helyzetéhez igazíthatja. Aki továbbra is az eredeti feltételek szerint szeretne fizetni, annak ezt írásban kell jeleznie a hitelezőnek. A pénzügyi intézményeknek április 12-ig fel kell készülniük a kérelmek fogadására és a befizetések elszámolására, a gazdálkodóknak pedig érdemes előre kiszámolniuk, hogyan alakul a későbbi törlesztés.

Állami kártalanítás a ragadós száj- és körömfájás miatt: vállalatokhoz kötött jogosultság

2025. április 14.

Jogforrás és hatály

A Kormány 2025. április 10-én hirdette ki a ragadós száj- és körömfájás sújtotta gazdálkodók állami kártalanítására vonatkozó rendelkezésekről szóló 72/2025. (IV. 10.) Korm. rendeletet. A rendelet az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti jogalkotói hatáskörben készült, és az 1. § szerint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvényt (Éltv.) a veszélyhelyzet ideje alatt a rendeletben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni. A 3. § értelmében a rendelet a kihirdetését követő napon, 2025. április 11-én hatályba lépett. A preambulum szerint a Kormány külön rendelkezni kíván az állatállomány újratelepítésének és a telepek járványügyi fejlesztésének támogatásáról is.

A szabályozás lényege

Az Éltv. 55. § (1) bekezdése szerint a járványügyi intézkedéssel leölt állat, illetve megsemmisített termék, anyag vagy eszköz tulajdonosa az államtól kártalanításra jogosult, a (4) bekezdés szerint főszabályként a forgalmi érték erejéig. A 72/2025. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése ezen felül új feltételt állapít meg: a 23/2005. (III. 23.) FVM rendelet 12. § (1) bekezdése szerinti intézkedéssel érintett gazdaság, ideértve a telep üzemeltetőjét, tulajdonosát és az állatok tulajdonosát, csak akkor kaphat kártalanítást, ha kötelezettséget vállal két dologra. Egyrészt az állattartó telepet az intézkedés elrendelésekor rendeltetésének megfelelően, az engedélyek és előírások betartásával tovább kell használnia és üzemeltetnie. Másrészt a telep állategységben kifejezett átlagos állatlétszámának három éven belül el kell érnie az intézkedés elrendelésekor fennálló létszámot. A 2. § (2) bekezdése szerint ha az állattartó a vállalatot nem teljesíti, a kifizetett kártalanítás 40%-át a jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegben vissza kell fizetnie.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A szabály a ragadós száj- és körömfájás miatt járványügyi intézkedéssel érintett állattartó gazdaságokat, valamint a telepek tulajdonosait és üzemeltetőit, illetve az állatok tulajdonosait érinti. A kártalanítás így nemcsak a kár megtérítését szolgálja, hanem az ágazatban maradásra is ösztönöz. A vállalat azonban hosszú távú kockázatot jelent: aki a telepet három éven belül bezárja, más célra hasznosítja vagy az állomány nagyságát nem tudja visszaállítani, annak a kártalanítás jelentős részét kamattal együtt vissza kell fizetnie. Ezt a kötelezettséget a hitel- és beruházási tervekben is figyelembe kell venni.

Teendők és határidők

Az érintett állattartóknak a kártalanítási eljárásban meg kell tenniük a 2. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségvállalást, ennek hiányában kártalanításra nem jogosultak. Még a vállalat előtt célszerű felmérni, hogy a telep a három éves időszakban tényleg üzemeltethető-e, és az állomány újratelepítése a járványügyi korlátozások feloldása után reálisan megoldható-e. A teljesítés igazolásához javasolt dokumentálni az intézkedés elrendelésekor állategység-létszámot és annak későbbi alakulását. Az újratelepítési és fejlesztési támogatásról szóló, a preambulumban jelzett kormányzati szabályozás megjelenését figyelni kell, mert az a vállalat teljesíthetőségét érdemben befolyásolhatja.

Kártalanítás csak a gazdálkodás folytatásának vállalásával

A ragadós száj- és körömfájás miatt leölt állományokért járó állami kártalanítást csak az kaphatja meg, aki vállalja a telep további működtetését és az állatlétszám három éven belüli visszaállítását.

Az április 11-én hatályba lépett 72/2025. (IV. 10.) Korm. rendelet az élelmiszerlánc-törvény szerinti kártalanítást egy új feltételhez köti. A járványügyi intézkedéssel érintett gazdaságnak vállalnia kell, hogy a telepet az eredeti rendeltetésének megfelelően, szabályosan üzemelteti tovább, és az átlagos állatlétszám három éven belül eléri az intézkedés elrendelésekor meglévő szintet.

Aki a vállalást nem teljesíti, annak a kifizetett kártalanítás 40 százalékát vissza kell fizetnie, ráadásul a jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegben. A kormány a rendelet indoklásában az újratelepítés és a telepfejlesztés támogatását is kilátásba helyezte.

Az érintett gazdálkodóknak a vállalás előtt érdemes végiggondolniuk, hogy a következő három évben fenn tudják-e tartani a termelést. A kártalanítás nemcsak a kár megtérítését szolgálja, hanem az ágazatban maradásra is ösztönöz. A létszámadatokat a kezdetektől érdemes gondosan dokumentálni, mert a visszafizetési kötelezettség elkerüléséhez a vállalás teljesítését később igazolni kell.

Részarány földkiadásból eredő osztatlan közös tulajdon megszüntetése: új eljárási szabályok

2025. április 22.

Jogforrás és hatály

A Kormány kihirdette a részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésének részletes szabályairól szóló 79/2025. (IV. 17.) Korm. rendeletet. A rendelet a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról szóló 2020. évi LXXI. törvény (Foktftv.) 29. § c) pontjában kapott felhatalmazáson alapul, és az 1. § szerint a Foktftv. 16. alcíme szerinti eljárásokra kell alkalmazni. A 21. § alapján a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. A preambulum szerint a Nemzeti Földügyi Központ 2024. évi megszüntetése miatt a még folyamatban lévő eljárások lefolytatása a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokhoz került, amelyek segítő közreműködőként a földmérői és a jogi szolgáltatói feladatokat is átveszik.

A szabályozás lényege

Az ingatlanügyi hatóság a 2012. június 1-je után benyújtott kérelmeket elutasítja, az egy földrészletre vonatkozó többi kérelmet pedig összevontan teljesíti (3. § (1)–(2) bek.). Az egyesített eljárás a mezőgazdasági helyszíneléstől és a keretméréstől az egyezségeen vagy a sorsoláson át a kifizetésig és az ingatlan-nyilvántartási átvezetésig tart (5. § (1) bek.). A kérelmezők a kiosztási sorrendről egyezségeet köthetnek, amelyhez a jelenlévők tulajdoni hányad szerinti egyszerű többsége kell (12. § (1)–(2) bek.). Az első egyezségi tárgyalást 30 napon belül meg kell tartani, az egyezségi okiratot pedig a kiindulási helyről és irányról szóló tájékoztatást követő 60 napon belül kell benyújtani, ennek hiányában sorsolásra kerül sor (12. § (3) és (9) bek.). Ha a kérelmező az első tárgyalás lezárásáig nem nyilatkozik az uniós támogatás visszatérítéséről és arról, hogy nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül-e, kérelmét visszavontnak kell tekinteni (12. § (11) bek.). Külterületen szántó esetén 6 méteres, egyéb művelési ágban 4 méteres szántóföldi művelési utat kell kialakítani (9. § (4) bek.). A kormányhivatalt földrészletenként 65 500 és 120 000 forint költségtérítés illeti meg (20. § és 1. melléklet).

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a részarány földkiadás során keletkezett tulajdonközösségekben érintett földtulajdonosokat, köztük a mezőgazdasági vállalkozásokat, valamint a földhasználókat érinti. Az eljárás lezárásával önálló, külön hasznosítható földrészletek jöhetnek létre, ami a gazdálkodást és a földforgalmat is egyszerűsítheti. Ha a kérelmező tulajdoni hányadának megfelelő terület a területi minimumot nem éri el, a hányad más kérelmezőkével együtt új, osztatlan közös tulajdonú földrészletbe kerülhet (15. § (6) bek.). A megosztás a fennálló földhasználati szerződést nem szünteti meg, de az új helyrajzi szám és a területváltozás miatt a szerződés módosul (12. § (8) bek. d)–e) pont).

Teendők és határidők

A folyamatban lévő eljárásokban érintett tulajdonosoknak figyelniük kell az ingatlanügyi hatóság értesítéseit és az egyezségi meghívókat, és az első egyezségi tárgyalás lezárásáig meg kell tenniük a 6. § (4) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozatokat. Az egyezségi okirat a 60 napos határidőn belül nyújtható be, sorsolási megállapodás a sorsolás megkezdéséig köthető (15. § (1) bek.). A földhasználati szerződés módosításáról és bejelentéséről a megosztás átvezetésének véglegessé válásától számított három hónapon belül kell gondoskodni.

Új szabályok a régi osztatlan közös földtulajdonok megszüntetésére

A részarány földkiadásból eredő, még folyamatban lévő földmegosztásokat ezentúl a kormányhivatalok viszik végig. Az új rendelet szigorú határidőket ír elő az egyezségre, a sorsolásra és a szükséges nyilatkozatokra.

A 79/2025. (IV. 17.) Korm. rendelet a 2012. június 1-ig benyújtott kérelmek alapján indult eljárásokra vonatkozik, ezt követően benyújtott kérelem nem teljesíthető. A Nemzeti Földügyi Központ megszűnése után a földmérői és jogi szolgáltatói feladatokat a kormányhivatalok látják el.

A tulajdonostársak egyezséggel dönthetnek arról, ki melyik földrészletet kapja. Ha az egyezségi okiratot a megosztás irányáról szóló tájékoztatást követő 60 napon belül nem nyújtják be, sorsolás dönt. A kérelmezőknek az első egyezségi tárgyalásig nyilatkozniuk kell bizonyos állami támogatási feltételekről, ennek elmaradása esetén a kérelem visszavontnak minősül.

A megosztás a földbérleti és más földhasználati szerződéseket nem szünteti meg. A feleknek azonban három hónapon belül módosítaniuk kell és be kell jelenteniük a szerződést, mert a földrészlet helyrajzi száma és területe megváltozik. Az érintetteknek érdemes figyelniük a hatósági értesítéseket, mert a határidők elmulasztása jogvesztéssel járhat.

Összehangolt védelmi tevékenység és állami vágósertés-felvásárlás a korlátozott területeken

2025. április 22.

Jogforrás és hatály

A Kormány az összehangolt védelmi tevékenység elrendeléséről és az ahhoz kapcsolódó intézkedésekről szóló 67/2025. (IV. 4.) Korm. rendelettel Magyarország egész területére összehangolt védelmi tevékenységet rendelt el a nagy gazdasági kárt okozó járványos állatbetegség elleni védekezés érdekében. A rendelet a 3. § (1) bekezdése szerint a kihirdetése napján 23 órakor lépett hatályba, és a (2) bekezdés szerint a hatálybalépését követő harmadik hónap utolsó napján hatályát veszti. Erre épül a különleges állattenyésztés-ágazati intézkedésekről szóló 82/2025. (IV. 17.) Korm. rendelet, amely a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 83. § 9. pontjában kapott felhatalmazáson, a 4. § tekintetében pedig veszélyhelyzeti jogalkotói hatáskörön alapul, és a 3. § szerint a kihirdetését követő napon lép hatályba.

A szabályozás lényege

A 67/2025. Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerint a műveleti tevékenységeket és a védekezésben részt vevő szervek munkáját a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter hangolja össze, akit a 2. § (1) bekezdése szerint operatív törzs segít. A 82/2025. Korm. rendelet preambuluma szerint az (EU) 2025/672 bizottsági határozat alapján a felügyeleti körzeteken kívül Győr-Moson-Sopron vármegye teljes területe, valamint Komárom-Esztergom vármegye Komáromi, Tatai és Esztergomi járása további korlátozás alá esik, ahol az egészséges állományok kereskedelmét is szigorúan korlátozzák. Az 1. § szerint a felügyeleti körzetben tartott egészséges vágósertést az Élelmiszermentő Központ Nonprofit Kft. és az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft. vásárolja meg. A 2. § az Éltv. 55. §-ától eltérve úgy rendelkezik, hogy a további korlátozás alatti körzetekben tartott egészséges vágósertés kártalanítási összegének számításakor a nettó forgalmi érték az AKI Piaci Árinformációs Rendszere szerinti hazai termelői árnál legfeljebb 40%-kal alacsonyabb értéken vehető figyelembe.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az intézkedések elsősorban a korlátozás alá eső területek sertéstartóit érintik, akik a forgalmazási tilalom miatt nem tudják értékesíteni vágóérett állataikat. Az állami felvásárlás a felügyeleti körzetben piacot teremt, a további korlátozás alatti területeken viszont a kártalanítás alapja a piaci árnál legfeljebb 40%-kal alacsonyabb érték lehet, ami bevételkiesést okozhat. A feldolgozók, a szállítók és a takarmánybeszállítók a beszállítási láncban szintén zavarokra számíthatnak. Az összehangolt védelmi tevékenység keretében rendezvényeket is elhalasztottak, ilyen volt a 75/2025. (IV. 10.) Korm. rendelettel elhalasztott Gerecse 50 Teljesítménytúra.

Teendők és határidők

A korlátozott területeken működő sertéstartóknak tisztázniuk kell, hogy telepük felügyeleti körzetben vagy további korlátozás alatti körzetben fekszik-e, mert ettől függ, hogy állami felvásárlás vagy módosított kártalanítás vonatkozik rájuk. A kártalanítási eljárásban az állomány adatait és az érintett időszak árinformációit célszerű előkészíteni. Az összehangolt védelmi tevékenység időtartama alatt a hatósági és operatív törzsi döntéseket folyamatosan figyelni kell. A feldolgozóknak és a kereskedőknek a beszerzési szerződéseikben számolniuk kell a korlátozott területekről származó szállítások kiesésével, a rendezvényszervezőknek pedig a további halasztások lehetőségével.

Állam vásárolja fel a korlátozott területek egészséges vágósertéseit

A ragadós száj- és körömfájás miatt országos összehangolt védekezés zajlik. A felügyeleti körzetekben állami cégek vásárolják fel a vágósertéseket, a további korlátozás alatti területeken külön kártalanítási szabály érvényes.

A kormány április 4-én az egész országra összehangolt védelmi tevékenységet rendelt el, amelyet operatív törzs irányít. A 82/2025. (IV. 17.) Korm. rendelet a sertéspiac zavarainak elkerülésére két állami nonprofit társaságot jelölt ki, amelyek a felügyeleti körzetekben tartott egészséges vágósertéseket megvásárolják.

Győr-Moson-Sopron vármegyében, valamint a Komáromi, a Tatai és az Esztergomi járásban, a felügyeleti körzeteken kívül, más szabály érvényes. Itt a kártalanítás alapja a vágósertés termelői piaci áránál legfeljebb 40 százalékkal alacsonyabb érték lehet, ami a gazdáknak bevételkiesést okozhat.

A sertéstartóknak érdemes pontosan tisztázniuk, melyik körzetbe esik a telepük, és előkészíteniük az állomány adatait. A feldolgozóknak és a beszállítóknak a korlátozások idejére fel kell készülniük az ellátási lánc zavaraira. A védekezés miatt rendezvényeket is elhalasztottak, ezért a szervezőknek is követniük kell a kormányzati döntéseket. Az összehangolt védelmi tevékenység a rendelet szerint a hatálybalépést követő harmadik hónap utolsó napjáig tart, ezért a korlátozásokkal több hónapig számolni kell.

Vendégmunkások foglalkoztatása beruházásokhoz: előkészítő és beüzemelési szakasz elkülönítése

2025. április 14.

Jogforrás és hatály

A Kormány 2025. április 10-én hirdette ki a beruházás megvalósítása céljából Magyarországra érkező vendégmunkások foglalkoztatásának szabályairól szóló 73/2025. (IV. 10.) Korm. rendeletet. A rendelet a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény 283. §-ában kapott felhatalmazáson alapul. Az 1–9. § a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatásának engedélyezéséről szóló 445/2013. (XI. 28.) Korm. rendeletet, a 10–14. § a 2023. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló 35/2024. (II. 29.) Korm. rendeletet módosítja. A 15. § szerint a rendelet a kihirdetését követő napon hatályba lépett, de a főbb módosító rendelkezések, így az 1–3. §, a 4. § (2) bekezdése, az 5. §, a 7–14. § és a két melléklet csak 2025. július 1-jén lépnek hatályba.

A szabályozás lényege

A preambulum szerint beruházás megvalósítása érdekében vendégmunkás csak akkor kaphat tartózkodási engedélyt, ha foglalkoztatója a beruházás érdekében megállapodást kötött a Kormánnyal, és előzetes csoportos munkavállalási jóváhagyással, vagyis hatósági ígérvénnyel rendelkezik. Ez a jóváhagyás a beruházás előkészítésére, kivitelezésére és használatbavételére a teljesítés időtartamára adható ki. A rendelet új elemként a beruházás beüzemelésére is lehetővé teszi a vendégmunkások foglalkoztatását: előzetes csoportos munkavállalási jóváhagyás alapján kizárólag a beüzemelésig, de legfeljebb egy évig dolgozhatnak Magyarországon. A magyar munkaerő védelmére a beüzemelés céljából foglalkoztatott vendégmunkások létszáma beleszámít az adott évben kiadható, a vendégmunkások tartózkodási engedélyeire vonatkozó létszámkvótába. A preambulum szerint a rendelet a Nemzeti Kártya nevű tartózkodási engedélyt a határ menti harmadik országbeli ingázó munkavállalókra is kiterjeszti, ha megfelelnek a jogszabályi feltételeknek. A 445/2013. Korm. rendelet hatályba lépő szabályai így a jóváhagyást a beruházás előkészítő és beüzemelési szakaszára külön-külön szabályozzák.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a Kormánnyal beruházási megállapodást kötött nagyberuházókat, valamint fővállalkozóikat és alvállalkozóikat érinti, amelyek harmadik országbeli munkavállalókat alkalmaznak. A beüzemelési szakasz önálló szabályozása lehetővé teszi, hogy a gyártósorok és üzemegységek indításában tapasztalt külföldi szakemberek a beruházás befejezése után is dolgozhassanak, de legfeljebb egy évig és az éves kvóta terhére. A határ menti ingázók Nemzeti Kártyája a szomszédos harmadik országokból érkező munkaerő foglalkoztatását könnyítheti.

Teendők és határidők

A beruházóknak 2025. július 1-ig fel kell mérniük, hogy a beruházás előkészítő szakasza mellett szükség lesz-e a beüzemelési szakaszra külön jóváhagyásra, és milyen létszámmal. A módosított 445/2013. Korm. rendelet 15/D. § (3) bekezdése szerint a beüzemelési jóváhagyás iránti kérelmet az előkészítő szakaszra szóló jóváhagyás időtartama alatt, ha pedig a foglalkoztatás annak lejártát követően szükséges, legalább hatvan nappal a lejárát előtt kell benyújtani. A beüzemelésre szóló jóváhagyás önmagában nem jogosít foglalkoztatásra (15/D. § (9) bek.), mert a munkavállalóknak a tartózkodási engedélyt is meg kell szerezniük. A létszámkvóta miatt a kérelmeket célszerű időben előkészíteni. A határ menti ingázókat foglalkoztatni kívánó munkáltatóknak a Nemzeti Kártya feltételeit a július 1-jén hatályba lépő szövegből kell megismerniük.

Július 1-jétől a beüzemeléshez is hozhatók vendégmunkások

A Kormánnyal megállapodást kötött beruházók 2025. július 1-jétől a gyárak és üzemek beüzemelésére is alkalmazhatnak vendégmunkásokat, legfeljebb egy évig. A szomszédos harmadik országokból ingázó munkavállalók Nemzeti Kártyát kaphatnak.

A 73/2025. (IV. 10.) Korm. rendelet a beruházásokhoz kapcsolódó vendégmunkás-foglalkoztatás szabályait pontosítja. Tartózkodási engedélyt beruházási célra továbbra is csak olyan munkáltató munkavállalója kaphat, amely a beruházásra megállapodást kötött a Kormánnyal, és előzetes csoportos munkavállalási jóváhagyással rendelkezik.

A legfontosabb újdonság, hogy a jóváhagyás külön kérhető a beruházás előkészítésére, kivitelezésére és használatbavételére, illetve a beüzemelésre. Beüzemelés céljából a vendégmunkások legfeljebb egy évig dolgozhatnak, létszámuk azonban beleszámít az éves vendégmunkás-kvótába. A Nemzeti Kártya a szomszédos országokból ingázó harmadik országbeli munkavállalók számára is elérhetővé válik.

A főbb szabályok 2025. július 1-jén lépnek hatályba. Az érintett beruházóknak, fővállalkozóknak és alvállalkozóknak addig érdemes felmérniük, hány külföldi szakemberre lesz szükségük a termelés elindításához, és ehhez időben elő kell készíteniük a kérelmeket. Ha a beüzemelés az előkészítő szakasz jóváhagyásának lejártá után kezdődik, a kérelmet legalább hatvan nappal a lejárát előtt be kell adni.

Vendégbefektetők szálláshelyének igazolása: egyszerűsödő idegenrendészeti végrehajtási szabályok

2025. április 28.

Jogforrás és hatály

A Kormány kihirdette a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény (Tv.) végrehajtásáról szóló 35/2024. (II. 29.) Korm. rendelet módosításáról szóló 88/2025. (IV. 24.) Korm. rendeletet. A módosítás a Tv. 283. § (1) bekezdés 1., 2., 3., 9. és 20. pontjában kapott felhatalmazáson alapul. A preambulum szerint az idegenrendészeti hatóság jogalkalmazási tapasztalatai a végrehajtási rendelet korrekcióját teszik szükségessé, és az engedélyezési eljárás gyakorlati tapasztalatai alapján módosítani kell a vendégbefektetők magyarországi lakhatására vonatkozó szabályokat. A 11. § szerint a rendelet főszabályként a kihirdetését követő napon lép hatályba, a 2., 4–7., 9. és 10. § 2025. július 15-én, a 8. § pedig 2025. augusztus 1-jén.

A szabályozás lényege

A Tv. 22. § (3) bekezdés b) pontja szerint vendégbefektetői tartózkodási engedélyt csak az kaphat, aki megfelel többek között a 17. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt feltételnek, vagyis Magyarországon szálláshellyel vagy lakóhellyel rendelkezik. A 88/2025. Korm. rendelet 3. §-a a 35/2024. Korm. rendelet 13/A. §-át új (10) bekezdéssel egészíti ki: e feltétel a vendégbefektetői tartózkodási engedéllyel úgy is igazolható, hogy a kérelmező megadja meghatalmazott képviselőjének magyarországi címét vagy magyarországi székhelyét, és ez a cím a vendégbefektető magyarországi szálláshelyének minősül. Az új (11) bekezdés szerint a Tv. 71. §-a szerinti kérelmet benyújtó családtag is ugyanígy igazolhatja szálláshelyét. Az 1. § a végrehajtási rendelet 7. § (6) bekezdését módosítja: a vízumeljárásban a korábbi szabály szerint a valós magyarországi szállás címét igazoló dokumentumot kellett mellékelni, az új szöveg szerint viszont magyarországi szálláshelyként valós belföldi szálláshelycímet kell bejelenteni. A 2. és a 4–10. § július 15-én, illetve augusztus 1-jén hatályba lépő rendelkezéseinek szövegét a közzétett egységes szerkezet még nem tartalmazza.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a vendégbefektetői programban részt vevő harmadik országbeli befektetőket, valamint a vendégbefektetői konstrukcióhoz kapcsolódó ingatlanalap-kezelőket, ügyvédi irodákat és tanácsadókat érinti. A meghatalmazott képviselő címére vagy a székhelyre alapított igazolás csökkenti annak szükségességét, hogy a befektetőnek a kérelemhez önálló lakást kelljen bérelnie vagy vásárolnia. A vízumeljárásban a dokumentum helyett elegendő a cím bejelentése, ami gyorsíthatja az eljárást, de a bejelentett címnek valósnak kell lennie.

Teendők és határidők

A vendégbefektetői eljárásokat előkészítő vállalkozásoknak és képviselőknek a hatálybalépéstől kezdve érdemes élniük a meghatalmazotti címmel vagy székhellyel történő igazolás lehetőségével, és erről a meghatalmazásban is rendelkezniük kell. A képviselőnek tudnia kell, hogy a megadott cím a befektető szálláshelyének minősül. A vízumkérelmekben a szálláscímet a hatálybalépéstől a módosított 7. § (6) bekezdés szerint kell bejelenteni; a rendelet kifejezetten valós belföldi szálláshelycímet ír elő, ezért fiktív vagy pontatlan cím megadása az eljárásban kockázatot jelent. A július 15-én és augusztus 1-jén hatályba lépő további rendelkezések tartalmát a hatálybalépés előtt a hatályos szövegből ellenőrizni kell, és a folyamatban lévő ügyekre gyakorolt hatásukat fel kell mérni.

Egyszerűbben igazolhatják szálláshelyüket a vendégbefektetők

A vendégbefektetői tartózkodási engedélyhez szükséges magyarországi szálláshely mostantól a meghatalmazott képviselő címével vagy a magyarországi székhellyel is igazolható. A vízumeljárásban dokumentum helyett elegendő a valós belföldi szálláscím bejelentése.

A 88/2025. (IV. 24.) Korm. rendelet az idegenrendészeti végrehajtási rendeletet módosítja a hatósági gyakorlat tapasztalatai alapján. A vendégbefektetői tartózkodási engedély egyik feltétele, hogy a kérelmezőnek Magyarországon szálláshelye vagy lakóhelye legyen.

Az új szabály szerint ezt a befektető úgy is teljesítheti, hogy megadja meghatalmazott képviselője magyarországi címét vagy a magyarországi székhelyet, és ez a cím a szálláshelyének minősül. Ugyanez a lehetőség a vele együtt költöző családtagokat is megilleti. A vízumeljárásban pedig a szálláscímet igazoló dokumentum helyett elegendő a valós belföldi szálláscímet bejelenteni.

A befektetőket képviselő irodáknak és tanácsadóknak érdemes a meghatalmazásokat ehhez igazítaniuk, és ügyfeleiket tájékoztatniuk arról, hogy a megadott cím a befektető hivatalos szálláshelyének számít. A bejelentett címnek minden esetben valósnak kell lennie. A rendelet további pontjai július 15-én és augusztus 1-jén lépnek hatályba, ezek tartalmát a hatálybalépés előtt ellenőrizni kell.

Egyszerűsített foglalkoztatás: hosszabb mezőgazdasági időnymunka, rugalmasabb alkalmi munka 2026-tól

2025. április 28.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés 2025. április 14-én fogadta el az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (Eftv.) módosításáról szóló 2025. évi X. törvényt, amelyet 2025. április 24-én hirdettek ki. A törvény preambuluma szerint célja a munkaerőpiac támogatása, a mezőgazdasági időnymunka fenntartása és az alkalmi munka rugalmasabbá tétele. A 9. § szerint a törvény főszabályként a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba, az 1–4. §, az 5. § (1) bekezdése, a 6–8. § és az 1. melléklet azonban 2026. január 1-jén. Az Eftv. új 22. §-a szerint a módosított 1. § (4a) bekezdést, 2. § 3. pontot, 8. § (2) bekezdést és 10. § (2) bekezdést a 2025. december 31-ét követő munkavégzésre irányuló jogviszonyokra kell alkalmazni.

A szabályozás lényege

Az Eftv. 1. § (4) bekezdése szerint az időnymunkára és alkalmi munkára több alkalommal létesített munkaviszonyok együttes időtartama a naptári évben nem haladhatja meg a 120 napot. Az új (4a) bekezdés szerint mezőgazdasági időnymunka esetén ez további 90 nappal meghaladható. Az alkalmi munka 2. § 3. pont szerinti fogalmából kikerül a naptári évenkénti 90 napos korlát, így a legfeljebb öt egymást követő nap és a havi legfeljebb tizenöt nap marad meg. A 7. § (2) bekezdése a mezőgazdasági és a turisztikai időnymunkát külön pontban nevesíti. A 8. § (2) bekezdés szerinti napi közteher a minimálbér 0,75%-a a mezőgazdasági és a turisztikai időnymunkánál, a 120 napon túli további 90 napra 1,125%-a, alkalmi munkánál 1,5%-a, filmipari statisztánál 3%-a. A nyugellátás számítási alapja a 10. § (2) bekezdése szerint ezekhez igazodik: 2,1%, 3,15%, 2,1%, 4,2%, illetve a filmipari statisztánál a korábbi 2,8% helyett 8,4%. Az új 8. § (7) bekezdés szerint a közterhet a munkavégzés napján hatályos mértékkel kell megfizetni, a bejelentés időpontjától függetlenül. A törvény az egyszerűsített munkaszerződés mintáját is újraszabályozza.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás főként a mezőgazdasági termelőket, a szezonális munkaerőre támaszkodó turisztikai vállalkozásokat és az alkalmi munkát igénybe vevő munkáltatókat érinti. A mezőgazdaságban egy munkavállaló évente akár 210 napig is foglalkoztatható egyszerűsített módon, a 120 nap feletti időszakra azonban magasabb közteher terheli a munkáltatót. Az éves 90 napos korlát megszűnése az alkalmi munkát rugalmasabbá teszi, de az 1. § (2) bekezdés szerinti napi létszámkeretek változatlanok.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak 2026. január 1-ig át kell állítaniuk bérszámfejtési rendszereiket az új köztehermértékekre és az időnymunka napjainak kétféle elszámolására, valamint az új szerződésmintára. A 8. § (7) bekezdésének szabálya már a kihirdetést követő 31. napon hatályba lép. A 2026-os szezonra szóló munkaerő-tervezésnél figyelembe kell venni a meghosszabbított mezőgazdasági keretet, és nyilván kell tartani, hogy az adott munkavállaló a naptári évben hány napot dolgozott, mert a 120. napot követő napokra már a magasabb közteher fizetendő. A korlátok túllépése esetén a 8. § (4) bekezdése szerint a kedvezményes közteher nem alkalmazható.

Hosszabb idénymunka, rugalmasabb alkalmi munka jövőre

2026. január 1-jétől a mezőgazdasági idénymunkások évente akár 210 napig is dolgozhatnak egyszerűsített foglalkoztatásban, az alkalmi munkánál pedig megszűnik az éves 90 napos felső határ. A közterhek mértéke is változik.

Az áprilisban kihirdetett 2025. évi X. törvény az egyszerűsített foglalkoztatás szabályait módosítja. A mezőgazdasági idénymunkára az eddigi évi 120 napos keret további 90 nappal bővíthet, a többletnapokra azonban a munkáltató magasabb, a minimálbér 1,125 százalékának megfelelő napi közterhet fizet.

Az alkalmi munka továbbra is legfeljebb öt egymást követő napig és havonta legfeljebb tizenöt napig tarthat, az éves 90 napos korlát viszont megszűnik. A napi foglalkoztatható létszám továbbra is a munkáltató állományi létszámától függ. A turisztikai idénymunka külön nevesítést kap, közterhe változatlanul a minimálbér 0,75 százaléka.

A főbb változások 2026. január 1-jén lépnek hatályba, és az ezt követő munkavégzésre alkalmazandók. A munkáltatóknak addig frissíteniük kell bérszámfejtési rendszereiket és szerződésmintáikat, és a következő szezon munkaerőtervét is az új keretekhez kell igazítaniuk. Fontos, hogy a közterhet mindig a munkavégzés napján érvényes mértékkel kell megfizetni.

Elfogadták az anyák szja-kedvezményeit és a CSED, GYED, örökbefogadói díj adómentességét

2025. április 30.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés 2025. április 29-i ülésnapján a családi adócsökkentési program részeként négy önálló törvényt fogadott el: a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj és az örökbefogadói díj kedvezményéről, a 30 év alatti anyák kedvezményéről, a két gyermeket nevelő anyák kedvezményéről, valamint a három gyermeket nevelő anyák kedvezményéről szóló törvényt; kihirdetésükre még nem került sor. Az elfogadott szövegek szerint a CSED-re, GYED-re és örökbefogadói díjra vonatkozó kedvezmény 2025. július 1-jén, a háromgyermekes anyák kedvezménye 2025. október 1-jén, a 30 év alatti és a kétgyermekes anyák kedvezménye 2026. január 1-jén lép hatályba. Mindegyik törvény a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) 29. §-a szerinti összevont adóalapot csökkentő kedvezményt vezet be.

A szabályozás lényege

A CSED, GYED és örökbefogadói díj kedvezményéről szóló törvény 1. §-a szerint az ellátásban részesülő az ellátás összegével csökkenti összevont adóalapját, több ellátás esetén mindegyik után, a kifizető pedig az ellátást a kedvezmény figyelembevételével fizeti ki; a kedvezmény a 2025. június 30-át követően folyósított ellátásokra alkalmazandó. A 30 év alatti anyák kedvezménye a preambulum szerint a korábbi, feltételekhez kötött mentességet a már megszületett gyermekekre és a teljes jövedelemre kiterjeszti, és annak az évnek az utolsó jogosultsági hónapjáig vehető igénybe, amelyben az anya a 30. életévét betölti. A háromgyermekes anyák kedvezménye életkortól független, és a 2025. szeptember 30-át követően megszerzett jövedelemre érvényesíthető. A kétgyermekes anyák kedvezményét a törvény életkor szerint fokozatosan vezeti be: 2026-tól a 40 év alattiak, 2027-től a 40–50 évesek, 2028-tól az 50–60 évesek, 2029-től a 60 év felettiek vehetik igénybe. Kedvezményre jogosít a bér, a nem önálló tevékenységből származó egyéb jövedelem, valamint egyes önálló tevékenységből származó jövedelmek, így az egyéni vállalkozói kivét vagy átalányban megállapított jövedelem.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kedvezmények elsősorban a bérszámfejtésben jelennek meg: az érintett munkavállalók nettó bére a munkáltatói bérköltség változatlansága mellett nő. A kifizetőknek ugyanakkor új jogcímeket, eltérő hatálybalépési és életkori feltételeket, valamint a családi kedvezménnyel való összefüggéseket kell kezelniük. Mindegyik törvény lehetővé teszi, hogy a jogosult nyilatkozatban kérje: ha adóalap hiányában a családi kedvezményt nem tudja érvényesíteni, azt családi járulékkedvezményként vegyék figyelembe, ami a járulékokat levonó munkáltatóknál többletadminisztrációt jelent. Az egyéni vállalkozó anyáknál a kedvezmény a vállalkozói kivét, illetve az átalányban megállapított jövedelem adóterhét is csökkenti.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak és bérszámfejtő szolgáltatóknak már most érdemes megkezdniük rendszereik felkészítését: 2025. július 1-jétől a CSED, GYED és örökbefogadói díj kedvezményével, október 1-jétől a háromgyermekes anyák kedvezményével, 2026. január 1-jétől pedig a 30 év alatti és a 40 év alatti kétgyermekes anyák kedvezményével kell számolni. Az elfogadott szövegek az adóbevallásban teendő nyilatkozatról rendelkeznek, amely tartalmazza a jogosultság alapját, a gyermekek nevét és adóazonosító jelét; az évközi érvényesítés részleteit a kihirdetett szöveg és az Szja tv. alapján kell ellenőrizni. Célszerű felmérni az érintett munkavállalók körét, és időben tájékoztatni őket.

Adómentes lesz a CSED és a GYED, bővül az anyák szja-mentessége

Az Országgyűlés április 29-én elfogadta a családi adócsökkentési csomag négy törvényét. Júliustól a CSED és a GYED, októbertől a háromgyermekes anyák jövedelme lesz szja-mentes, 2026-tól további csoportok következnek.

A csomag első eleme július 1-jétől a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj és az örökbefogadói díj adómentessége, amely a június 30. után folyósított ellátásokra vonatkozik. Október 1-jétől életkortól függetlenül szja-mentes lesz a három gyermeket nevelő anyák munkajövedelme, 2026-tól pedig a 30 év alatti anyák teljes jövedelme, a már megszületett gyermekek után is.

A két gyermeket nevelő anyák mentessége fokozatosan, életkor szerint épül fel: 2026-ban a 40 év alattiak, 2027-ben a 40–50 évesek, 2028-ban az 50–60 évesek, 2029-ben a 60 év felettiek kapják meg. A kedvezmény a bérre, egyes egyéb munkajövedelmekre és az egyéni vállalkozói jövedelemre is kiterjed. Jogosító gyermeknek számít az is, akire tekintettel legalább tizenkét évig járt családi pótlék, így a nagyobb gyermekeket nevelő anyák is részesülhetnek a kedvezményből.

A munkáltatóknak a bérszámfejtést kell időben átállítaniuk, és kezelniük kell azt is, ha a munkavállaló a fel nem használt családi kedvezményt járulékkedvezményként kéri. Érdeemes már most felmérni, mely munkavállalókat érinti a változás és tájékoztatni őket a kedvezmény érvényesítéséről. A pontos részleteket a kihirdetett szöveg alapján kell ellenőrizni.

CSED munkavégzés mellett: elfogadták az egészségbiztosítási törvény módosítását

2025. április 30.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés 2025. április 29-i ülésnapján elfogadta a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) módosításáról szóló törvényt, amely az elfogadott szöveg 4. §-a szerint 2025. július 1-jén lép hatályba; kihirdetésére még nem került sor. A preambulum szerint a módosítás célja a kisgyermekes anyák munkába való visszatérésének segítése: a gyermek három hónapos korát követően az anya szabadon dönthessen arról, hogy az ellátás mellett munkát vállal-e, ezzel erősítve a szülők döntési szabadságát és a családok pénzügyi stabilitását. A módosítás a csecsemőgondozási díjra (CSED) vonatkozó szabályokat, közelebbről az Ebtv. 41. §-át és 42. §-át érinti.

A szabályozás lényege

Az Ebtv. hatályos 41. §-a szerint nem jár csecsemőgondozási díj annak a biztosítottnak, aki bármilyen jogviszonyban – a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével – keresőtevékenységet folytat. Az elfogadott módosítás ezt a kizáró szabályt a gyermek születésének napjától számított 90 napra szűkíti: ezen az időszakon belül keresőtevékenység mellett továbbra sem jár az ellátás. A 42. § új (1a) bekezdése szerint, ha a jogosult a 90 napos időszak lejártát követően bármilyen jogviszonyban – a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével – keresőtevékenységet folytat, a CSED összege a naptári napi alap 70%-a. A 42. § (1) bekezdése a főszabályt, vagyis a naptári napi alap, illetve a naptári napi jövedelem 100%-át, az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel tartja fenn. A módosítás így a gyermek három hónapos kora után lehetővé teszi a csökkentett összegű CSED és a munkajövedelem együttes megszerzését, ami a hatályos szabályok szerint kizárt.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás minden olyan munkáltatót érint, amelynek CSED-ben részesülő munkavállalója van: a gyermek három hónapos kora után a munkavállaló részmunkaidőben, távmunkában vagy teljes munkaidőben is visszatérhet az ellátás jelentős részének elvesztése nélkül. A munkáltatók számára ez korábbi visszatérést, a helyettesítési költségek mérséklését és rugalmasabb munkaszervezést tehet lehetővé, különösen a munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban. A keresőtevékenység kezdetének időpontja ugyanakkor közvetlenül befolyásolja az ellátás összegét, ezért a munkáltatói adatszolgáltatás pontossága felértékelődik. Az egyéni és társas vállalkozó anyák a gyermek három hónapos kora után tevékenységüket az ellátás 70%-ának megtartásával folytathatják, ami a kisvállalkozások működésének folyamatosságát is segítheti.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak célszerű már most felmérniük, mely munkavállalóik válhatnak érintetté, és egyeztetniük velük a július 1-jétől lehetséges korábbi visszatérés feltételeiről, így a részmunkaidőről, a távmunkáról vagy a munkaidő-beosztásról. A munkavégzés kezdetét pontosan dokumentálni kell, mert a születéstől számított 90 napon belüli keresőtevékenység az ellátásra való jogosultságot zárja ki, azt követően pedig az ellátás összegének csökkenését eredményezi. Az alkalmazás részleteit, így a július 1-jén már folyósított ellátásokra vonatkozó esetleges átmeneti szabályokat, a kihirdetett szöveg alapján kell ellenőrizni.

Július 1-jétől munka mellett is jár a csecsemőgondozási díj

Az Országgyűlés április 29-én elfogadta, hogy a gyermek három hónapos kora után az anya munkát vállalhat úgy, hogy a csecsemőgondozási díj 70 százalékát továbbra is megkapja.

A jelenlegi szabályok szerint a csecsemőgondozási díj nem jár annak, aki keresőtevékenységet folytat. Az elfogadott módosítás szerint július 1-jétől ez a tilalom csak a születést követő 90 napra vonatkozik. Ha az anya ezután munkát vállal, bármilyen jogviszonyban, az ellátás a teljes összeg helyett a naptári napi alap 70 százaléka lesz.

A munkáltatók számára ez lehetőséget teremt arra, hogy a kisgyermekes munkavállalók korábban, akár részmunkaidőben vagy távmunkában térjenek vissza, ami mérsékelheti a helyettesítés költségeit, és segíthet megtartani a tapasztalt munkaerőt a munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban. A vállalkozó anyák pedig a gyermek három hónapos kora után is folytathatják tevékenységüket az ellátás jelentős részének megtartásával.

Érdemes már most egyeztetni az érintett munkavállalókkal a visszatérés lehetséges formáiról, és pontosan rögzíteni a munkavégzés kezdetét, mert a 90 napon belüli munka az ellátás elvesztésével jár. Az esetleges átmeneti szabályokat a kihirdetett szöveg alapján érdemes ellenőrizni, mielőtt a visszatérés időpontjáról megállapodnak.

Közpénz-törvénycsomag: könnyítés a konszolidált fenntarthatósági jelentést készítő anyavállalatoknak

2025. április 30.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés 2025. április 29-i ülésnapján elfogadta a közpénzek szabályozásával összefüggő egyes törvények, valamint a számvitelről szóló törvény módosításáról szóló törvényt; kihirdetésére még nem került sor. Az elfogadott szöveg módosítja a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényt (Szt.), a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt, a gazdasági stabilitásról szóló 2011. évi CXCV. törvényt, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényt (Áht.), a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényt, a pénzügyi tranzakciós illetékről szóló 2012. évi CXVI. törvényt és a 2025. évi központi költségvetés megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvényt. A 31. § szerint főszabályként a kihirdetését követő napon lép hatályba, egyes rendelkezései 2025. június 1-jén, július 1-jén és október 1-jén, valamint 2026., 2027. és 2028. január 1-jén.

A szabályozás lényege

A vállalkozások szempontjából legfontosabb az Szt. fenntarthatósági jelentéstételi szabályainak módosítása, amely a preambulum szerint az (EU) 2022/2464 irányelvvel összhangban mentesíti az egyedi jelentés alól az összevont (konszolidált) fenntarthatósági jelentést készítő anyavállalatot. Az Szt. új 95/F. § (11) bekezdése szerint az összevont fenntarthatósági jelentést készítő anyavállalatot úgy kell tekinteni, mint amely eleget tett fenntarthatósági jelentéstételi kötelezettségének; a (12) bekezdés alapján ehhez üzleti jelentésében fel kell tüntetnie az összevont jelentés és a bizonyossági vélemény közzétételének helyét, valamint a mentesség tényét. Az új 95/B. § (2a) bekezdés lehetővé teszi, hogy a vállalatirányítási nyilatkozatban előírt sokszínűségi információkat a fenntarthatósági jelentés részeként közöljék, a nyilatkozatba pedig csak hivatkozást illesszenek. Az átmeneti rendelkezés szerint e szabályok már a 2024-ben induló üzleti évre is alkalmazhatók. Az Áht. körében a preambulum szerint a költségvetési biztos kirendelése súlyos pénzügyi romlás esetén kötelezővé válik és jogosítványai bővülnek, megerősítést nyer egyes támogatási költségek elszámolhatósága, a kincstári számlavezetés kötelezettsége pedig az újonnan kapott támogatásokra szűkül.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az Szt. módosítása a fenntarthatósági jelentéstételre kötelezett vállalatcsoportok anyavállalatainál megszünteti a párhuzamos, egyedi és összevont jelentéstételt, és ez már a 2024-ben induló üzleti évre vonatkozóan könnyítést jelent. A sokszínűségi információk egyszeri közlése a vállalatirányítási nyilatkozatot készítő társaságoknál csökkenti az ismétlődő közzétételt. Az államháztartási és önkormányzati módosítások elsősorban a közszférát érintik, közvetetten azonban az önkormányzatokkal és önkormányzati cégekkel szerződő vállalkozásokat is: a költségvetési biztos kirendelése a pénzügyi nehézségbe került önkormányzatok és társaságaik gazdálkodási döntéseit befolyásolja, a támogatási és számlavezetési szabályok változása pedig a költségvetési támogatásban részesülők elszámolását.

Teendők és határidők

A konszolidált fenntarthatósági jelentést készítő anyavállalatoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a 2024-ben induló üzleti évre élnek-e a mentességgel; ehhez üzleti jelentésükben fel kell tüntetniük a közzététel helyét és a mentesség tényét. A vállalatirányítási nyilatkozat összeállításánál érdemes kihasználni a hivatkozás lehetőségét. A költségvetési támogatásban részesülő, illetve önkormányzatokkal szerződő vállalkozásoknak támogatási szerződéseiket és számlavezetési kötelezettségeiket a kihirdetett szöveg és a lépcsőzetes hatálybalépés alapján kell áttekinteniük, különösen a június 1-jei, július 1-jei és október 1-jei változásokra tekintettel.

Nem kell kétszer fenntarthatósági jelentést készíteni a csoport anyavállalatának

Az Országgyűlés április 29-én elfogadta a közpénzek szabályozását érintő törvénycsomagot. A számviteli törvény módosítása a konszolidált fenntarthatósági jelentést készítő anyavállalatokat mentesíti az egyedi jelentés alól.

A törvénycsomag hét törvényt módosít, köztük az államháztartási és az önkormányzati törvényt. A vállalkozások számára legfontosabb eleme a számviteli törvény változása: az összevont fenntarthatósági jelentést készítő anyavállalatnak nem kell külön egyedi jelentést is készítenie. A mentesség feltétele, hogy üzleti jelentésében megjelölje a csoportszintű jelentés és a bizonyossági vélemény közzétételi helyét, valamint a mentesség tényét.

A sokszínűsége vonatkozó információkat a fenntarthatósági jelentésben is közölni lehet, a vállalatirányítási nyilatkozatba elég hivatkozást tenni. Az új szabályok már a 2024-ben induló üzleti évre is alkalmazhatók, így a csoportok már az idei jelentéstételi szezonban mentesülhetnek a párhuzamos munka és a többletköltség alól.

Az önkormányzatokkal szerződő és költségvetési támogatásban részesülő vállalkozásoknak érdemes figyelniük az államháztartási szabályok lépcsőzetes, júniustól októberig és 2026-tól hatályba lépő változásaira is. A költségvetési biztos kirendelése súlyos pénzügyi helyzetben kötelezővé válik, ami a nehéz helyzetű önkormányzatok és cégek gazdálkodási döntéseit, így kifizetéseit is befolyásolhatja.

Átalakul az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer: hatéves minimális élettartam, emelt 2025-ös kötelezettség

2025. április 30.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés 2025. április 29-i ülésnapján elfogadta az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény (Ehat.) módosításáról szóló törvényt, amely az elfogadott szöveg 14. §-a szerint a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba; kihirdetésére még nem került sor. A 15. § szerint a módosítás az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról is rendelkező, az energiahatékonyságról szóló, 2023. szeptember 13-i (EU) 2023/1791 európai parlamenti és tanácsi irányelv 9. cikkének való megfelelést szolgálja. A preambulum szerint a cél a nemzeti energiahatékonysági cél teljesítése, a hosszú élettartamú intézkedésekből származó energiamegtakarítások ösztönzése, valamint a lakó- és középületek felújításának előmozdítása. A módosítás elsősorban az energiahatékonysági kötelezettségi rendszert (EKR) szabályozó 15. §-t érinti.

A szabályozás lényege

Az EKR kötelezett felei az Ehat. 15. § (1) bekezdése szerint a villamosenergia- és földgázkereskedők, az egyetemes szolgáltatók, a saját jogon eljáró felhasználónak földgázt szállító felek és a közlekedési célú üzemanyagot végső felhasználóknak értékesítők. Az elfogadott módosítás szerint az éves megtakarítási kötelezettség 2025-ben június 30-ig a 2023-ban értékesített, kötelezettség alá vont energiamennyiség 0,5%-a, július 1-jétől 2,3%-a, félévre arányosítva; 2026-ban a 2024-es mennyiség 1,4%-a, 2027-ben a 2025-ös mennyiség 1%-a, 2028 és 2035 között a második megelőző év mennyiségének 0,5%-a. Az üzemanyag-értékesítők kötelezettsége az (1a) bekezdés szerint 2025 és 2035 között 0,5%. A (2a) bekezdés szerint a kötelezettségi alap 0,5%-áig a kötelezettség legalább 30%-át a tárgyévben megvalósított, legalább hatéves élettartamú egyéni fellépésből származó hitelesített megtakarítással kell teljesíteni, a 0,5% feletti rész pedig a (2b) bekezdés alapján a miniszteri rendeletben meghatározott jegyzék szerinti, legalább hatéves élettartamú intézkedésekkel teljesíthető. Az (5a) bekezdés szerint hat évnél rövidebb élettartamú intézkedés nem vehető nyilvántartásba, az (5b) bekezdés pedig a 2025. június 30-ig megkezdett ilyen intézkedések csökkentett értékű, 2025. december 31-ig történő felvezetését engedi.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kötelezett energiakereskedők és üzemanyag-forgalmazók számára a 2025. második félévi kötelezettség jelentős emelése és a hatéves minimális élettartam azt jelenti, hogy a rövid élettartamú intézkedések helyett tartós, például épületenergetikai beruházásokból kell megtakarítást létrehozniuk vagy beszerezniük. Ha a kötelezett a megtakarítást nem teljesíti, a 15/E. § szerint helyette 50 000 forint/GJ/év energiahatékonysági járulékot fizethet, így a megfelelés költsége nőhet. A hitelesíthető megtakarítást létrehozó építőipari, gépészeti és energetikai vállalkozások számára a hosszú élettartamú intézkedések iránti kereslet bővíülhet, a rövid élettartamú megoldásokra épülő szolgáltatások viszont kiszorulnak a rendszerből.

Teendők és határidők

A kötelezett feleknek a hatálybalépésig felül kell vizsgálniuk 2025. évi teljesítési stratégiájukat a július 1-jétől emelkedő kötelezettségre és a hatéves élettartam-követelményre tekintettel. A 2025. június 30-ig megkezdett, rövidebb élettartamú intézkedések megtakarításait legkésőbb 2025. december 31-ig lehet felvezetni, ezért ezek dokumentálását érdemes mielőbb lezárni. A 15/D. § (1) bekezdése szerint az adott évre elszámolni kívánt hitelesített megtakarítást a tárgyévet követő március 31-ig kell bejelenteni, a határidő jogvesztő; a járulékot a 15/E. § alapján a tárgyévet követő május 31-ig kell megfizetni. A jegyzéket tartalmazó végrehajtási rendelet változásait is követni kell.

Szigorodik az energiahatékonysági kötelezettség: csak a tartós megtakarítás számít

Az Országgyűlés április 29-én módosította az energiahatékonysági kötelezettségi rendszert. Júliustól jelentősen emelkedik az energiakereskedők és üzemanyag-forgalmazók megtakarítási kötelezettsége, és csak legalább hatéves élettartamú intézkedés számolható el.

Az energiakereskedőknek és üzemanyag-forgalmazóknak évente igazolt energiamegtakarítást kell elérniük ügyfeleiknél. Az elfogadott módosítás szerint 2025 második félévében a kötelezettség a korábbi 0,5 százalék helyett 2,3 százalékra nő, 2026-ban 1,4, 2027-ben 1 százalék lesz, majd 2035-ig 0,5 százalék.

A rendszer a tartós beruházások felé tolódik: hat évnél rövidebb élettartamú intézkedés nem számolható el, a június 30-ig megkezdett ilyen intézkedések pedig csak csökkentett értékben, legkésőbb az év végéig vehetők nyilvántartásba. Aki nem teljesít, gigajoule-onként 50 ezer forint járulékot fizethet, ami a kötelezettség emelkedésével együtt jelentős többletköltséget jelenthet.

Az épületfelújítással, gépészettel és energetikai szolgáltatással foglalkozó vállalkozások számára bővülő piacot jelenthet a változás, mert a kötelezettek tartós, hitelesíthető megtakarítást hozó projekteket keresnek. A kötelezetteknek most kell újratervezniük 2025-ös teljesítésüket, és lezárniuk a korábbi projektek dokumentálását. Az elszámolni kívánt megtakarítást a tárgyévet követő március 31-ig kell bejelenteni, ez a határidő jogvesztő.

Elfogadták a veszélyhelyzet további 180 napos meghosszabbításának felhatalmazását

2025. április 30.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés 2025. április 29-i ülésnapján 131 igen és 45 nem szavazattal elfogadta a szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról és kezeléséről szóló 2022. évi XLII. törvény módosításáról szóló törvényt; kihirdetésére még nem került sor. A preambulum szerint a Kormány a veszélyhelyzet további 180 nappal történő meghosszabbítását kezdeményezte a menekültek ellátása, a gazdasági károk mérséklése és a háború következményeinek kezelése érdekében. Az elfogadott szöveg 3. §-a szerint a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba, a 4. § alapján pedig az Alaptörvény 51. cikk (4) bekezdése szerinti, a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadandó törvény.

A szabályozás lényege

A 2022. évi XLII. törvény hatályos 2. § (1) bekezdése az Alaptörvény 51. cikk (3) bekezdése alapján 2025. május 18-ig hatalmazza fel a Kormányt a veszélyhelyzet meghosszabbítására; a 6. § (1) bekezdése szerint e rendelkezés 2025. május 19-én hatályát veszti, a (2) bekezdés alapján pedig maga a törvény a következő napon. Az elfogadott módosítás a felhatalmazás végső időpontját 2025. november 14-re, a 2. § (1) bekezdés hatályvesztését 2025. november 15-re teszi. A veszélyhelyzet tényleges meghosszabbításáról a felhatalmazás alapján a Kormány rendeletben dönt. A veszélyhelyzet fennállása a vállalkozásokat érintő veszélyhelyzeti kormányrendeletek alkalmazásának feltétele: így például az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet idejére rendeli alkalmazni az 1. mellékletben felsorolt élelmiszer-termékkategóriákra vonatkozó árréskorlátot. Ennek mértéke a 2. § (1) bekezdése szerint nem haladhatja meg a 2025. januárban alkalmazott átlagos árrést, és legfeljebb 10% lehet.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A meghosszabbítás a vállalkozások számára a veszélyhelyzeti jogrend fennmaradását jelenti: a Kormány továbbra is alkothat veszélyhelyzeti rendeleteket, és a meglévő veszélyhelyzeti szabályok alkalmazhatók maradnak. Ez rövid távon a jelenlegi előírások fennmaradását valószínűsíti, ugyanakkor a vállalkozásokat érintő kötelezettségek továbbra is rövid határidővel, rendeleti úton változhatnak. Az árréskorlát hatálya alá tartozó, üzletben, bevásárlóközpontban vagy csomagküldő kereskedelemben működő kereskedők számára lényeges, hogy a 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet a 9. §-a szerint 2025. május 31-én hatályát veszti; alkalmazásának meghosszabbításához ezért külön kormánydöntés szükséges.

Teendők és határidők

Érdemes figyelemmel kísérni a törvény kihirdetését és a Kormány ezt követő, a veszélyhelyzet meghosszabbításáról szóló rendeletét, mivel a jelenlegi felhatalmazás 2025. május 18-án lejár. Az árréskorlátot alkalmazó élelmiszer-kiskereskedőknek a május 31-i hatályvesztésre tekintettel figyelniük kell a rendelet esetleges meghosszabbítására vagy módosítására, és árazási, informatikai és vásárlói tájékoztatási folyamataikat mindkét lehetőségre fel kell készíteniük. Célszerű nyilvántartani, mely kötelezettségük alapul veszélyhelyzeti rendeleten, mert ezek a veszélyhelyzet megszűnésével hatályukat veszíthetik, és ilyenkor a rendes jogszabályok szerinti szabályok alkalmazására kell áttérni.

Novemberig hosszabbítható a veszélyhelyzet, maradhatnak a rendkívüli rendeletek

Az Országgyűlés április 29-én felhatalmazta a Kormányt, hogy a háborús veszélyhelyzetet november 14-ig meghosszabbítsa. A veszélyhelyzeti rendeletek, köztük az élelmiszer-árrekorlát, így továbbra is alkalmazhatók maradhatnak.

A jelenlegi felhatalmazás május 18-án lejárna. Az elfogadott törvény ezt 180 nappal, november 14-ig tolja ki, a meghosszabbításról pedig a Kormány rendeletben dönt, a felhatalmazás keretein belül. A törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba, kétharmados, sarkalatos törvényként.

A vállalkozások számára ez azt jelenti, hogy a veszélyhelyzeti jogalkotás tovább folytatódhat, és a meglévő rendkívüli szabályok fennmaradhatnak. Ilyen például az élelmiszer-árrekorlát, amely szerint a felsorolt termékkategóriákban az árás nem haladhatja meg a januári átlagot, és legfeljebb 10 százalék lehet. Az árásról szóló rendelet jelenleg május 31-ig hatályos, meghosszabbításáról külön kormánydöntés szükséges.

Az érintett kereskedőknek érdemes figyelniük a kormány döntéseit, különösen a május 18-i és május 31-i határidők körül, és árazási rendszereiket a meghosszabbításra és a kivezetésre egyaránt felkészíteniük. Hasznos áttekinteni azt is, mely kötelezettségük alapul veszélyhelyzeti rendeleten, mert ezek a veszélyhelyzet megszűnésével hatályukat veszíthetik.

NAV-rendeletcsomag: képviselő-kijelölés, transzferár-vizsgálat, e-pénztárgépengedélyezés, egyenlegértékesítő

2025. április 22.

Jogforrás és hatály

A Kormány 2025. április 17-én hirdette ki a Nemzeti Adó- és Vámhivatal tevékenységével, valamint egyes adózással összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 78/2025. (IV. 17.) Korm. rendeletet. A 28. § (1) bekezdése szerint a rendelet főszabályként a kihirdetését követő napon, 2025. április 18-án lép hatályba. A (2)–(5) bekezdés alapján a 17. § 2025. július 1-jén, a 20. § és a 23. § b) pontja 2025. augusztus 1-jén, a 8. § és a 14. § 2025. szeptember 1-jén, a 19. § pedig 2026. január 1-jén lép hatályba. A rendelet módosítja többek között a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételéről szóló 93/2002. (V. 5.), a NAV szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.), az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) (Adóig. vhr.), valamint az adótanácsadók nyilvántartásáról szóló 263/2018. (XII. 20.) Korm. rendeletet, az 1. § pedig hatályon kívül helyezi a 202/1996. (XII. 23.) Korm. rendeletet.

A szabályozás lényege

A 15. § által beiktatott Adóig. vhr. 7/B. § (1) bekezdése szerint az állandó meghatalmazottként eljáró könyvelő- vagy adótanácsadó cég elektronikus úrlapon vagy a NAV elektronikus felületén jelölheti ki, mely képviselője, foglalkoztatottja vagy tagja járhat el a képviselt adózó ügyében. A (4) bekezdés alapján a NAV saját nyilvántartásából ellenőrzi a jogviszonyt, és igazolt jogviszony esetén a jogosultságot bejegyzí a képviseleti nyilvántartásba. A 16. § által megállapított 22. § (1) bekezdése szerint a NAV a naptári évre ötezer forintot meghaladó késedelmi pótlékról évente egyszer, az összeghatár átlépését követő hónap 20. napjáig értesítést ad ki; a 128/D. § (1) bekezdése szerint a korábbi szabály szerinti értesítést utoljára a 2024. évre küldi. Az új 91/A. § szerint a szokásos piaci ár nyilvántartására irányuló jogkövetési vizsgálat a fődokumentumra, a helyi dokumentumra és minden egyéb alátámasztó iratra kiterjed. A 485/2015. Korm. rendelet új 6. § (4) bekezdése szerint az e-pénztárgép és a vevői alkalmazás forgalmazását a NAV Központi Irányítása engedélyezi, az új 22/C. § pedig rendezi az adategyeztetési eljárás illetékességét. Az Adóig. vhr. 1. melléklet 11.4. pontja szerint a feltételes adómegállapítási kérelemhez nem kell hiteles cégeljárési nyilatkozat, ha a képviseleti jogosultságot igazoló okiratot a cég törvényes képviselője elektronikus aláírással látta el.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás leginkább a könyvelő- és adótanácsadó irodákat érinti, amelyek elektronikusan, gyorsabban rendezhetik munkatársaik eljárási jogosultságát. A kapcsolt vállalkozásokkal ügyletet kötő társaságoknak számolniuk kell azzal, hogy a transzferár-dokumentáció ellenőrzése a teljes alátámasztó iratanyagra kiterjedhet. Az e-pénztárgépek forgalmazóinál az engedélyező szerv egyértelművé válik. A feltételes adómegállapítást kérők adminisztrációja csökken.

Teendők és határidők

Az állandó meghatalmazott cégeknek érdemes áttekinteniük és a NAV felületén rögzíteniük, mely munkatársaik járhatnak el az ügyfelek nevében. A transzferár-nyilvántartást vezető adózóknak célszerű ellenőrizniük, hogy a fő- és helyi dokumentumot alátámasztó iratok hiánytalanul rendelkezésre állnak. A július 1-jétől, augusztus 1-jétől, szeptember 1-jétől és 2026. január 1-jétől hatályos rendelkezéseket a hatálybalépés előtt külön is érdemes megvizsgálni.

Egyszerűbb képviselet és szigorúbb transzferár-vizsgálat a NAV-eljárásokban

2025. április 18-tól a könyvelő- és adótanácsadó irodák elektronikusan jelölhetik ki, ki járhat el ügyfeleik adóügyeiben, a NAV transzferár-vizsgálata pedig a teljes alátámasztó dokumentációra kiterjedhet.

A 78/2025. (IV. 17.) Korm. rendelet több adóigazgatási kormányrendeletet módosít. Az állandó meghatalmazottként eljáró könyvelő- és adótanácsadó cégek a NAV elektronikus felületén jelölhetik ki azokat a munkatársaikat, akik az ügyfél nevében eljárhatnak; a NAV a jogviszonyt saját nyilvántartásából ellenőrzi, és a jogosultságot bejegyzí. Ez megkönnyíti a nagyobb irodák belső munkamegosztását.

A szokásos piaci ár nyilvántartására irányuló vizsgálat a fő- és helyi dokumentumon túl minden alátámasztó iratra kiterjed. A NAV a naptári évre ötezer forintot meghaladó késedelmi pótlékról évente egyszer küld értesítést. Az e-pénztárgépek forgalmazását a NAV Központi Irányítása engedélyezi, a feltételes adómegállapítás kérelmezőinek pedig nem kell aláírásmintát csatolniuk, ha a képviselő elektronikusan írta alá a meghatalmazást. A rendelet a minisztériumi átszervezés miatti névváltozásokat is átvezeti.

Egyes rendelkezések csak júliustól, augusztustól, szeptembertől, illetve 2026-tól alkalmazandók, ezért a könyvelőirodáknak és a kapcsolt ügyleteket bonyolító cégeknek érdemes ütemezetten felkészülniük.

Megújult egyedi kormánydöntéssel beruházási támogatás: új feltételek, K+F-kategória, szigorúbb vállalások

2025. április 22.

Jogforrás és hatály

A Kormány 2025. április 17-én hirdette ki a beruházás ösztönzési célú irányszabályzat felhasználásáról szóló 210/2014. (VIII. 27.) Korm. rendelet (Bör.) módosításáról szóló 81/2025. (IV. 17.) Korm. rendeletet, amely a 32. § szerint a kihirdetését követő napon, 2025. április 18-án lépett hatályba. A preambulum szerint a cél az egyedi kormánydöntéssel alapuló támogatási rendszer feltételeinek a beruházásösztönzési stratégiához igazítása: a vállalati terhek csökkentése mellett a magas hozzáadott értékű, alacsony környezetterhelésű beruházások ösztönzése. A Bör. új 29/R. § (1) bekezdése szerint a módosítások nagy részét a hatálybalépést követően benyújtott kérelmekre kell alkalmazni, a (2) bekezdésben felsorolt rendelkezéseket azonban a folyamatban lévő ügyekben is.

A szabályozás lényege

A Bör. 9. § (1) bekezdés új h) pontja új létesítmény létrehozására vagy szolgáltatások diverzifikálására irányuló kategóriát vezet be. A (1b) bekezdés szerint ehhez nagyvállalkozásnak vagy legalább 50 fős csoportlétszámú közép vállalkozásnak kell lennie, a tevékenységnek a TEÁOR'25 72.10 vagy 72.20 kód alá kell tartoznia, legalább 10 új kutatás-fejlesztési munkahelyet kell létesíteni, amelyek fele felsőfokú végzettséghez kötött, és új K+F-együttműködési megállapodást kell kötni egy magyarországi felsőoktatási intézménnyel. A 10. § új k)–m) pontja szerint a döntésnél a szabadalmi bejelentések száma, a létrejövő hozzáadott érték és a környezetterhelés mértéke is szempont; a 13/D. § alapján a szabadalmakhoz kötött támogatásrész a bejelentések igazolása után folyósítható. A 14. § (1) bekezdés h) pontja szerint az induló beruházásnál legalább 2 millió euró teljes többletbértömeget és 15 millió euró teljes többletárbevételt kell vállalni, az i) pont szerint választhatóan az egy főre jutó bértömeg vagy árbevétel 30 százalékos növelését vagy 25 új munkahelyet, a j) pont szerint pedig a ja)–jf) alpontból legalább két vállalatot, például 10 új K+F-munkahelyet, 30 százalékos saját megújulóenergia-arányt vagy a 100 kilométeren belüli beszállítók 30 százalékos részarányát. A 24. § (2) bekezdése szerint előleg csak kis- és közép vállalkozásnak, legfeljebb a támogatás 25 százalékáig adható.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a nagy összegű, egyedi kormánydöntéssel támogatott beruházásokat tervező hazai és külföldi vállalatokat érinti. A K+F-központok új, minimális költségküszöb nélküli kategóriát kapnak, az induló beruházásoknál viszont a bértömeg- és árbevétel-vállalás, valamint a választható kötelezettségek a vállalatok teljesítésének kockázatát növelik. A képzési támogatásnál a 26/I. § (7)–(8) bekezdése legalább 25 résztvevőt és 250 ezer euró elszámolható költséget ír elő.

Teendők és határidők

A támogatási kérelmet előkészítő vállalkozásoknak a projekt üzleti tervét az új vállalási rendszerhez kell igazítaniuk, és dönteniük kell, mely két választható kötelezettséget tudják a kötelező üzemeltetési időszak alatt teljesíteni. A folyamatban lévő ügyekben érdemes a 29/R. § (2) bekezdésében felsorolt rendelkezések alkalmazhatóságát a támogatóval egyeztetni. A kérelemben vállalt mutatók nem teljesítése a 26. § (2) bekezdés f) pontja szerint a támogatói döntés visszavonásához vezethet.

Új feltételekkel kérhető egyedi kormánydöntéses beruházási támogatás

2025. április 18-tól kezdődően megújult a nagyberuházások egyedi kormánydöntéses támogatása: új kutatás-fejlesztési kategória indul, az induló beruházásoknál viszont bértömeg-, árbevétel- és választható többletvállalásokat is kell tenni.

A 81/2025. (IV. 17.) Korm. rendelet a magas hozzáadott értékű, alacsony környezetterhelésű beruházásokat helyezi előtérbe. A támogatói döntésnél a szabadalmi bejelentések száma, a hozzáadott érték és a környezetterhelés is számít. Új kategóriaként támogatható a kutatás-fejlesztési létesítmény létrehozása, ha legalább tíz új K+F-munkahely jön létre, és a cég együttműködési megállapodást köt egy hazai egyetemmel. A kategória nem ír elő minimális elszámolható költséget.

Az induló beruházásoknál legalább 2 millió euró többletbértömeget és 15 millió euró többletárbevételt kell vállalni, továbbá legalább két választható kötelezettséget, például K+F-munkahelyek létesítését, saját megújuló energia használatát vagy helyi beszállítók bevonását. Előleget csak kkv kaphat, legfeljebb a támogatás negyedéig.

A szabályokat főként az április 18. után benyújtott kérelmekre kell alkalmazni, de egyes rendelkezések a folyamatban lévő ügyeket is érintik. A vállalt mutatók nem teljesítése a támogatás visszavonását vonhatja maga után, ezért a kérelem előtt reális üzleti tervvel érdemes számolni.

Határon átnyúló Interreg-programok: előleg- és társfinanszírozási korlátok kkv-partnereknek, központosított közbeszerzés

2025. április 9.

Jogforrás és hatály

A Kormány 2025. április 7-én hirdette ki a 69/2025. (IV. 7.) Korm. rendeletet, amely az európai uniós fejlesztési források fejezetébe tartozó előirányzatok felhasználásáról szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendeletet, valamint a 2021–2027 programozási időszakban megvalósuló határon átnyúló Interreg programok végrehajtásáról szóló 241/2023. (VI. 20.) Korm. rendeletet módosítja. A 8. § szerint a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon, 2025. április 15-én lép hatályba. A preambulum szerint a cél az uniós források hatékony felhasználása a gyakorlati tapasztalatok beépítésével, valamint az, hogy a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság az Interreg programokban az összeférhetetlenséggel kapcsolatos feladatokat is ellássa. A 241/2023. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése hét Interreg VI-A programra terjed ki, köztük a szlovák, szerb, osztrák, román, szlovén és horvát határtérseget érintő programokra.

A szabályozás lényege

A 3. § által beiktatott 241/2023. Korm. rendelet 6. § (1a) bekezdése szerint nem biztosítható hazai társfinanszírozás az Interreg VI-A Magyarország–Horvátország Program B-Light 2 projektjeinek kis- és középvállalkozásnak minősülő hazai partnerei számára. A 4. § által megállapított 12. § (2) bekezdése szerint nem nyújtható megelőlegezés a Magyarország–Szlovákia Program Kisprojekt Alapjából finanszírozott kisprojektek hazai partnereinek, valamint a B-Light 2 projektek kkv-partnereinek. A módosított 12. § (5) bekezdése alapján az előleg mértékének megállapításakor az elszámolható költséget csökkenteni kell a már elfogadott beszámolóban kifizetendő uniós támogatással. Az új 17/A. § (1) bekezdése szerint központosított közbeszerzés esetén az elszámolhatóság feltétele, hogy a keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer – a szállítói szerződés módosítását is beleértve – a Nemzeti Fejlesztési Központ által kiállított, támogató tartalmú közbeszerzési záró tanúsítvánnyal vagy utóellenőrzési jelentéssel rendelkezzen. A 241/2023. Korm. rendelet új 21/A–21/D. §-a az összeférhetetlenség bejelentésének és vizsgálatának rendjét szabályozza. A 21/A. § szerint a meghatározott munkatársaknak és a hazai bizottsági tagoknak általános és érdekeltségi nyilatkozatot kell tenniük, a 21/D. § alapján pedig bárki tehet – akár névtelen – bejelentést.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a határon átnyúló projektekben partnerként részt vevő hazai vállalkozásokat, különösen a horvát–magyar B-Light 2 projektek kkv-partnereit érinti, amelyeknek sem hazai társfinanszírozásra, sem előlegre nem lehet számítaniuk; ez a projektek finanszírozását teljes egészében a saját forrásra és az utófinanszírozásra helyezi. A központosított beszerzést alkalmazó partnereknél a költségek elszámolhatósága a tanúsítvány meglététől függ. Az új 241/2023. Korm. rendelet 26. § (3)–(4) bekezdése szerint ugyanakkor nem indul szabálytalansági eljárás a hazai partnerrel szemben, ha a költség a keretmegállapodásos beszerzés miatt nem számolható el teljes egészében a Bizottság felé; ilyenkor az elszámolható közbeszerzési költség a pénzügyi korrekció arányában csökken.

Teendők és határidők

A B-Light 2 és kisprojekt-partnereknek a projektköltségvetést és a likviditási tervet az előleg és a hazai társfinanszírozás nélküli konstrukcióhoz kell igazítaniuk. Központosított beszerzés esetén a 17/A. § (2) bekezdése szerint az igény bejelentésekor közölni kell a projekt azonosítóját és az uniós finanszírozás tényét, a tanúsítványt pedig fel kell tölteni a monitoringrendszerbe.

Interreg-projektek: a kkv-partnerek egy részének nem jár előleg

Április 15-től a horvát–magyar B-Light 2 projektek kkv-partnerei sem előleget, sem hazai társfinanszírozást nem kaphatnak, és szigorodik a központosított beszerzések elszámolása a határon átnyúló programokban.

A 69/2025. (IV. 7.) Korm. rendelet módosította a 2021–2027-es határon átnyúló Interreg programok végrehajtási szabályait. A Magyarország–Horvátország Program B-Light 2 projektjeiben részt vevő kis- és középvállalkozások hazai társfinanszírozást és előleget sem kaphatnak, a szlovák–magyar program Kisprojekt Alapjából támogatott partnerek pedig előleget nem igényelhetnek. Az előleg mértékét a már elfogadott beszámolók uniós támogatásával csökkentett költségalapból kell számítani.

Ha a partner központosított közbeszerzésből vásárol, a költség csak akkor számolható el, ha a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer a Nemzeti Fejlesztési Központ támogató záró tanúsítványával rendelkezik. A rendelet az összeférhetlenségi bejelentések és vizsgálatok rendjét is részletesen szabályozza. A partnert ugyanakkor nem terheli szabálytalansági eljárás, ha a költség a keretmegállapodás miatt nem számolható el teljesen.

Az érintett vállalkozásoknak érdemes most átdolgozniuk likviditási tervüket, mert a projektköltségeket a kifizetésig saját forrásból kell megelőlegezniük, és a beszerzéseknél a tanúsítvány meglétét is ellenőrizniük kell.

Új nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás Debrecenben, munkásszállás elhelyezésének lehetőségével

2025. április 16.

Jogforrás és hatály

A Kormány 2025. április 14-én hirdette ki az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet (R.) módosításáról szóló 76/2025. (IV. 14.) Korm. rendeletet. A 4. § szerint a rendelet a kihirdetését követő napon, 2025. április 15-én lép hatályba. A rendelet az R.-t új 4/H. §-sal és 160. §-sal egészíti ki, és a 3. § alapján az R. 2. mellékletének táblázatát új 137. sorral bővíti. A 141/2018. Korm. rendelet célja, hogy a 2. mellékletben nevesített gazdaságfejlesztési és munkahelyteremtő beruházásokhoz kapcsolódó hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyként, összehangoltan folyjanak. A 2. § szerint a kiemelt ügyekben a Kormány a 2. melléklet szerinti főispánokat jelöli ki koordinációs feladatokat ellátó főispánként.

A szabályozás lényege

Az új 137. sor szerint nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű a „Gazdaságfejlesztési beruházás Debrecen területén” megnevezésű beruházás, amelynek helyszíne a Debrecen közigazgatási területén fekvő 10003/2 helyrajzi számú ingatlan, a koordinációs feladatokat pedig a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal vezető főispán látja el. Az R. 1. § (1) bekezdése alapján a kiemelt státusz az 1. mellékletben felsorolt közigazgatási hatósági ügyekre terjed ki, így többek között az építésügyi hatósági engedélyezési és tudomásulvételi eljárásokra, valamint a telekalakítási eljárásokra, a (2) bekezdés szerint pedig mindazon ügyekre, amelyek a beruházás megvalósításához, használatbavételéhez és üzemeltetésének beindításához szükségesek, a közvetlenül kapcsolódó útépitési és közműfejlesztési munkákra vonatkoznak, vagy a helyszínből telekalakítással kialakított ingatlanokat érintik. Az új 4/H. § kimondja, hogy a 137. sor szerinti beruházással érintett ingatlanon és az abból telekalakítási eljárás keretében létrejövő telkek területén munkásszállás elhelyezhető. A 160. § szerint a 4/H. §-t és a 137. sort a módosítás hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás közvetlenül a debreceni beruházást megvalósító vállalkozást, valamint a projektben részt vevő tervezőket, kivitelezőket, közmű- és útépitő cégeket érinti, amelyek a kiemelt eljárásrend miatt gyorsabb hatósági döntésekre számíthatnak. A munkásszállás telepítésének kifejezett lehetősége a nagy létszámú munkaerő helyszíni elhelyezését könnyíti, ami a térségbeli szálláshely-szolgáltatók és építőipari vállalkozások számára is piaci lehetőséget jelenthet. A kiemelt jelentőségű minősítés a projektben érintett ingatlanokra telekalakítással kialakított új telkekre is kiterjed, így a beruházási terület későbbi megosztása vagy átalakítása nem vezet ki a kiemelt eljárásrendből. A rendelet a beruházó nevét nem tartalmazza, és támogatást sem nyújt.

Teendők és határidők

A beruházásban érintett vállalkozásoknak a folyamatban lévő és a jövőben indítandó engedélyezési eljárásokban hivatkozniuk kell a kiemelt jelentőségű minősítésre, és a koordinációt végző főispánnal érdemes egyeztetniük. A munkásszállás tervezésénél figyelembe kell venni, hogy a lehetőség kizárólag a 10003/2 hrsz.-ú ingatlanra és az abból kialakított telkekre vonatkozik. A folyamatban lévő ügyekben a 160. § alapján az új szabályokat a hatóságnak hivatalból is alkalmaznia kell.

Kiemelt beruházássá nyilvánítottak egy debreceni gazdaságfejlesztési projektet

A Kormány április 14-én kihirdetett rendeletével nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánította egy debreceni gazdaságfejlesztési beruházás hatósági ügyeit, és lehetővé tette, hogy a beruházási területen munkásszállás is épüljön.

A 76/2025. (IV. 14.) Korm. rendelet április 15-től a kiemelt beruházások listájára vette a Debrecen 10003/2 helyrajzi számú ingatlanán megvalósuló gazdaságfejlesztési beruházást. A minősítés az építési, telekalakítási és más, a beruházás megvalósításához, használatbavételéhez és üzembe helyezéséhez szükséges hatósági eljárásokra, valamint a kapcsolódó út- és közműfejlesztésekre is kiterjed. A koordinációt a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal vezető főispán végzi. A minősítés a területből telekalakítással kialakított új telkekre is vonatkozik.

A rendelet kifejezetten megengedi munkásszállás elhelyezését a beruházási területen és az abból telekalakítással kialakított telkeken. Az új szabályokat a már folyamatban lévő hatósági ügyekben is alkalmazni kell. A rendelet a beruházó nevét nem nevezi meg, és pénzbeli támogatást sem tartalmaz.

A projektben dolgozó tervezőknek, kivitelezőknek és közműcégeknek érdemes a kérelmekben hivatkozniuk a kiemelt státuszra, mert az gyorsabb, összehangolt engedélyezést tesz lehetővé, a munkásszállás pedig megkönnyítheti a nagy létszámú munkaerő elhelyezését.

Vadgazdálkodási végrehajtási rendelet módosítása: kötelező balesetvédelmi oktatás és eligazítás, elektronikus vadászati napló

2025. április 14.

Jogforrás és hatály

Az agrárminiszter 2025. április 10-én hirdette ki a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (Vtv.) végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet (Vhr.) módosításáról szóló 6/2025. (IV. 10.) AM rendeletet. A rendelet a Vtv. 100. § (1) bekezdés c) pont 5., 20., 21. és 40. alpontjában kapott felhatalmazás alapján készült. A 8. § (1) bekezdése szerint a rendelet főszabályként a kihirdetését követő 8. napon, 2025. április 18-án lép hatályba, a (2) bekezdés alapján azonban a 2. §, a 4. §, az 5. §, a 6. § (2) bekezdése, a 7. § és az 1. melléklet 2025. október 1-jén lép hatályba. A preambulum [2]–[3] bekezdése szerint a cél, hogy a vadászatra jogosultak a vadászati napló és a teríték-nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettségüknek elektronikus alkalmazással, digitális úton is eleget tehessenek, és a rendelet ennek részletszabályait és garanciális elemeit rögzíti.

A szabályozás lényege

A 6. § (1) bekezdése által megállapított Vhr. 67. § (4) bekezdése szerint a vadászatra jogosult a vadászterületen vadászók számára évente legalább egy alkalommal balesetvédelmi oktatást tart, amelyről jegyzőkönyvet kell felvenni; oktatást a 8. számú mellékletben meghatározott, legalább középfokú vadgazdálkodási végzettséggel rendelkező személy tarthat. Az új 67. § (5) bekezdése alapján egyéni vadászatnál, ha a vadászatra jogosult kísérővadászt állított, a kísérővadász köteles a vadászat megkezdése előtt balesetvédelmi eligazítást tartani; társas vadászatnál a vadászatvezető tart eligazítást, amelynek megtörténtét a résztvevők aláírásukkal igazolják. A 3. § által beiktatott 47. § (5) bekezdése szerint az egyéni vadászati napló és teríték-nyilvántartás bejegyzése a Polgári Törvénykönyv képviseleti szabályainak megfelelő, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt írásbeli meghatalmazás útján is teljesíthető. Az 1. § szerinti új 21. § (7) bekezdése kimondja, hogy ha a hatósági vadászat formája nagyvad társas vadászata, a 70. § (3) bekezdés d) pontjában meghatározott korlátozást nem kell alkalmazni, és korosztályra való tekintet nélkül valamennyi trófeás vad elejthető. Az október 1-jétől hatályos rendelkezések szövege a készítéskor elérhető konszolidált forrásban nem volt ellenőrizhető, ezért azokat a jelentés nem részletezi.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a vadászatra jogosultakat, így a vadászati jogot gyakorló gazdasági társaságokat, vadásztársaságokat és erdőgazdaságokat, valamint a vadászati szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat érinti. Az éves oktatás és a jegyzőkönyvvezetés, valamint a képezített oktató biztosítása szervezési és költségigénnyel jár, ugyanakkor csökkentheti a vadászbalesetek és az ebből eredő felelősségi kockázatok valószínűségét. A meghatalmazás lehetősége és a digitális nyilvántartás egyszerűsítheti az adminisztrációt.

Teendők és határidők

A vadászatra jogosultaknak 2025. április 18-tól gondoskodniuk kell az évenkénti balesetvédelmi oktatás megszervezéséről és jegyzőkönyvvezetéséről, valamint arról, hogy a kísérővadászok és a vadászatvezetők minden vadászat előtt eligazítást tartsanak, a társas vadászaton pedig aláírással igazolják a részvételt. Az október 1-jén hatályba lépő rendelkezésekre a hatálybalépés előtt érdemes felkészülni.

Kötelező éves balesetvédelmi oktatás a vadászterületeken

2025. április 18-tól a vadászatra jogosultaknak évente balesetvédelmi oktatást kell tartaniuk, és minden vadászat előtt eligazítást kell tartani; a rendelet az elektronikus vadászati napló bevezetését is előkészíti.

A 6/2025. (IV. 10.) AM rendelet a vadgazdálkodási végrehajtási rendeletet módosította. A vadászatra jogosult évente legalább egyszer köteles balesetvédelmi oktatást tartani a területén vadászóknak, és erről jegyzőkönyvet felvenni. Az oktatást csak legalább középfokú vadgazdálkodási végzettségű személy tarthatja. A szabályok április 18-án lépnek hatályba.

Egyéni vadászatnál a kísérővadász, társas vadászatnál a vadászatvezető köteles a vadászat előtt balesetvédelmi eligazítást tartani, ez utóbbit a résztvevők aláírással igazolják. A vadászati naplóba írásbeli meghatalmazással más is bejegyezhet, a nagyvad hatósági társas vadászatán pedig korosztálytól függetlenül minden trófeás vad elejthető. A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

A rendelet célja az is, hogy a vadászati napló és a teríték-nyilvántartás elektronikus alkalmazással is vezethető legyen; ehhez kapcsolódó további rendelkezések október 1-jén lépnek hatályba. A vadásztársaságoknak és a vadászati szolgáltatóknak érdemes már most beütemezniük az éves oktatást és felkészülniük a digitális nyilvántartásra.

Eximbank tőkekiegyenlítési rendszere és kezességbeváltás utáni elszámolás: módosult az Exim-törvény

2025. április 28.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés 2025. április 14-én fogadta el, és 2025. április 24-én hirdették ki az egyes állami tulajdonban lévő részvénytársaságokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2025. évi IX. törvényt, amely a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvényt (Exim tv.) és a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvényt módosítja. A 14. § szerint a törvény főszabályként a kihirdetését követő napon, a 7. §, a 12. § a) és b) pontja és a 13. § 2025. május 1-jén, a 8–11. § és a 12. § c) pontja a kihirdetést követő nyolcadik napon lép hatályba. Ugyanaznap hirdették ki az Eximbank tőkekiegyenlítési rendszeréről szóló 87/2025. (IV. 24.) Korm. rendeletet, amely az 5. § szerint a kihirdetését követő napon lép hatályba; a 71/2025. (IV. 7.) Korm. rendelet pedig már április 8-tól módosította az Exim állami kezességűs garanciáiról szóló 435/2012. (XII. 29.) Korm. rendeletet.

A szabályozás lényege

Az Exim tv. új 6/A. § c) pontja szerint az állam a központi költségvetésből biztosítja az Eximbank által befektetési alapokba fektetett tőke és a befektetési jegyek alapján visszacapott összegek különbözetét (tőkekiegyenlítés); a 26/F. § szerint ez nem vonatkozik a törvény hatálybalépésekor már lejárt futamidejű, de még nem végelszámolt alapokra. A 8/A. § (1b) bekezdés b) pontja alapján, ha a követelés eladási ára elmarad a követeléstől, az államháztartásért felelős miniszter előzetes jóváhagyása szükséges. A 87/2025. Korm. rendelet 2. §-a szerint az állam megtéríti, ha az Eximbank alapba fizetett hozzájárulása meghaladja az alap megszűnésekor vagy a befektetési jegyek elidegenítésekor kapott záró összeget, a (7) bekezdés szerint viszont a várt piaci hozamot meghaladó összeget az Eximbank befizeti a költségvetésbe. A 4. § (2)–(3) bekezdése szerint az elszámolólapot 90 napon belül kell benyújtani, és a kifizetés 15 munkanapon belül esedékes. A 435/2012. Korm. rendelet új 5/C. §-a szerint a kezesség beváltása után a megtérüléseket az Eximbank és az állam tőkekövetelései arányában kell elszámolni, és az Eximbankot az államra jutó megtérülés 5 százaléka illeti meg jutalékként. A törvény preambuluma szerint a módosítás új lakásfejlesztési tőkeprogramot és az MFB-nél tőkekiegyenlítésen alapuló kockázatkezelési mechanizmust is megalapoz.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az állami fedezet csökkenti az Eximbank tőkebefektetéseinek kockázatát, ami a preambulum szerint a hazai vállalkozások tőkefinanszírozását ösztönzi. Közvetlenül az Eximbank által finanszírozott kockázati- és magántőkealapok portfóliócégei, valamint a nemteljesítő exporthitelek adósai érintettek.

Teendők és határidők

Tőkebevonást tervező exportorientált vállalkozásoknak érdemes áttekinteniük az Eximbank által finanszírozott alapok ajánlatait. Az MFB-t érintő rendelkezések május 1-jén, illetve a kihirdetést követő nyolcadik napon lépnek hatályba, ezért az új programok részleteit a végrehajtási szabályok megjelenése után célszerű vizsgálni.

Állami tőkekiegyenlítés az Eximbank befektetési alapjainál

Az állam megtéríti az Eximbank befektetési alapokban elszenvedett tőkeveszteségét, a várt hozamot meghaladó nyereséget viszont a költségvetésbe kell befizetni – ezt rögzíti a 2025. évi IX. törvény.

Az április 24-én kihirdetett törvény és végrehajtási rendelete tőkekiegyenlítési rendszert vezet be. Ha az Eximbank egy befektetési alapba többet fizetett be, mint amennyit az alap megszűnésekor vagy a befektetési jegyek eladásakor visszkap, a különbözetet a központi költségvetés megtéríti. A cél a hazai vállalkozások tőkefinanszírozásának ösztönzése. Ha viszont az alap a vártnál nagyobb hozamot ér el, a többletet az Eximbank befizeti a költségvetésbe.

A kormány a kezességbeváltás utáni elszámolást is rendezte: a behajtott összegeket az Eximbank és az állam követeléseinek arányában kell felosztani, a bank az államra jutó rész 5 százalékát kapja jutalékként. Követelés névérték alatti eladásához miniszteri jóváhagyás kell. Az elszámolólapot az alap megszűnésétől vagy az eladástól számított 90 napon belül kell benyújtani.

A Fejlesztési Bankot érintő módosítások május elején lépnek hatályba; a preambulum szerint ezek új lakásfejlesztési tőkeprogramot és tőkekiegyenlítésen alapuló kockázatkezelést alapoznak meg. A tőkét kereső vállalkozásoknak érdemes figyelemmel kísérniük az állami alapok új ajánlatait.

MFB Növekedési Garanciaprogram: 825 milliárd forintra nő a hitelintézeti alprogram kerete

2025. április 9.

Jogforrás és hatály

A Kormány 2025. április 7-én fogadta el és hirdette ki a Gazdaság-újraindítási Akcióterv keretében az MFB Növekedési Garanciaprogram meghirdetéséről szóló 1085/2021. (III. 1.) Korm. határozat módosításáról szóló 1102/2025. (IV. 7.) Korm. határozatot. A módosítás az 1085/2021. Korm. határozat 3. mellékletében foglalt táblázat B:5 mezőjét, vagyis a Hitelintézeti alprogram keretösszegét változtatja meg; az alapul szolgáló határozat módosított, 2025. április 7-i időállapota már az új összeget tartalmazza. A program jogalapja a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény 5. § (1) bekezdés b) pontja, amely szerint az állam visszavonhatatlanul készfizető kezesként felel az MFB Zrt. kormányhatározatban megjelölt ügyleteiből eredő kötelezettségekért. A határozat az 1085/2021. Korm. határozat többi pontját, így a program kedvezményezett körét, a garancia mértékét és a futamidőt nem érinti.

A szabályozás lényege

A Hitelintézeti alprogram keretösszege a korábbi, az 1204/2024. (VII. 8.) Korm. határozattal megállapított 525 milliárd forintról 825 milliárd forintra emelkedik. A 3. melléklet változatlan feltételei szerint a kedvezményezett kötelezettek köre a mikro-, kis- és középvállalkozásokra, a nagyvállalatokra és az ingatlanalapokra terjed ki. Az MFB Zrt. garanciája vagy kezessége a hitelintézet által nyújtott hitel, kötvénykötetelés vagy garancia összegének legfeljebb 80 százalékát fedezheti. A támogatható célok között szerepel a projekt-, beruházás- és forgóeszköz-finanszírozás, a refinanszírozás, az akvizíciófinanszírozás és a folyószámlahitel, utóbbi azzal a korláttal, hogy az állami kezesség csak akkor áll fenn, ha a folyószámlahitel legfeljebb 30 százaléka a kötelezett egyéb, MFB által garantált összegeinek. A futamidő legfeljebb 20 év, a hitel összege legfeljebb 100 milliárd forint. Az állami kezesség az MFB által vállalt kezesség vagy garancia 90 százalékára terjed ki, és a hitelintézeti kötelezettségvállalás végső lejáratát követő 180 napig áll fenn. A határozat 1.2. pontja szerint a kezességi díj évi 0,4 százalék, zöldhitelnek minősülő hitelnél évi 0,2 százalék. Az 1085/2021. Korm. határozat 1.4. pontja szerint az MFB Zrt. állami kezességgel biztosított hitel- és garanciaállományának felső határa 1200 milliárd forint, a program pedig a Gazdaság-újraindítási Akcióterv részeként a koronavírus-járvány második hullámának gazdasági hatásai miatt indult.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A keretemelés bővíti a kereskedelmi bankok által nyújtott, MFB-garanciával fedezett vállalati hitelek mozgásterét. A garancia csökkenti a bankok fedezeti igényét, ezért a beruházást vagy forgóeszköz-finanszírozást tervező kkv-k és nagyvállalatok kedvezőbb feltételekkel juthatnak forráshoz, különösen nagy összegű, hosszú futamidejű ügyleteknél. A hitelintézeti alprogram mellett a határozat 2. és 4. melléklete a kötvényekhez kapcsolódó NKP-alprogramot és a Gyármentő Likviditási Garanciaprogramot is szabályozza, ezek kerete azonban nem változott. A keretemelés révén a bankok a korábbinál nagyobb összegben vállalhatnak MFB-garanciás kockázatot.

Teendők és határidők

Az MFB-garanciás hitelt igénybe venni kívánó vállalkozásoknak a programban részt vevő hitelintézetnél kell kérelmüket benyújtaniuk. Érdemes a hitelkérelem előkészítésekor felmérni, hogy a finanszírozási cél megfelel-e a 3. melléklet szerinti céloknak, és hogy az ügylet zöldhitelnek minősülhet-e. A garancia és a kezességi díj költségeiről a hitelszerződés megkötése előtt célszerű tájékoztatást kérni.

300 milliárd forinttal nő az MFB-garanciás vállalati hitelek kerete

A Kormány április 7-i határozatával 825 milliárd forintra emelte az MFB Növekedési Garanciaprogram hitelintézeti alprogramjának keretét, így több vállalkozás juthat állami viszontgaranciával fedezett, hosszú futamidejű banki hitelhez.

Az 1102/2025. (IV. 7.) Korm. határozat a korábbi 525 milliárd forintról 825 milliárd forintra növelte a program kereskedelmi bankokon keresztül elérhető alprogramjának keretét. A program mikro-, kis- és középvállalkozások, nagyvállalatok és ingatlanalapok hiteleihez nyújt garanciát. A keretbővítés 300 milliárd forint többletet jelent; a program egyéb feltételei nem változtak.

Az MFB a banki hitel legfeljebb 80 százalékát garantálhatja, az állam pedig a garancia 90 százalékáért kezesként felel. A forrás felhasználható beruházásra, forgóeszközre, refinanszírozásra, akvizícióra és – korlátozottan – folyószámlahitelre. A futamidő legfeljebb 20 év, az egy ügyletre jutó hitel legfeljebb 100 milliárd forint lehet; zöldhitelnél az állami kezességi díj alacsonyabb. Az állami kezesség a hitel végső lejáratát követő 180 napig áll fenn.

A hitelt kereső vállalkozásoknak érdemes számlavezető bankjuknál rákérdezniük az MFB-garanciás konstrukcióra, mert a garancia csökkentheti a bank által elvárt fedezet mértékét. A kezességi díj költségeiről a szerződéskötés előtt célszerű tájékozódni.

Befektetési alapok: emelkedő állampapír-tartási kötelezettség és devizanem szerinti besorolás

2025. április 22.

Jogforrás és hatály

A Kormány a 80/2025. (IV. 17.) Korm. rendelettel módosította a kollektív befektetési formák befektetési és hitelfelvételi szabályairól szóló 78/2014. (III. 14.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.). A módosító rendelet a Magyar Közlöny 2025. évi 45. számában, április 17-én jelent meg. Az 5. § (1) bekezdése szerint a rendelet főszabályként 2025. október 1-jén lép hatályba, az 5. § (2) bekezdése alapján pedig a 4. § 2026. április 1-jén. A preambulum szerint a cél a befektetők átláthatóbb tájékoztatása az alapok kockázati szintjéről, valamint devizális szabályok bevezetése, mivel a portfólió devizaösszetétele befolyásolja az alap kockázatát.

A szabályozás lényege

Az R. 1/C. §-ának 2025. október 1-jétől hatályos szövege szerint az egyes alaptípusoknál (kötvény-, részvény-, vegyes, tőkevédett, árupiaci, ingatlanalap, alapok alapja) az eszközök legalább 5%-ának éven túli állampapírnak, további legalább 3%-ának legfeljebb egyéves futamidejű vagy hátralévő futamidejű állampapírnak kell lennie. Az R. 2026. április 1-jétől hatályos szövege szerint kötvényalaphoz 10% és további 5%, a többi érintett típusnál 6% és további 4% a minimum. Az új Első/B. Rész (1/M. §) alapján az alapkezelő megállapítja, hogy az alap forint befektetési alap (a forintban denominált eszközök a nettó eszközérték legalább 80%-át teszik ki) vagy deviza befektetési alap; a besorolási feltételeknek legalább öt évig meg kell felelni. Új alaphoz a megállapítás a nyilvántartásba vételtől számított fél éven belül esedékes. A szabály nem vonatkozik a kockázati tőkealapra, a magántőkealapra, a zártkörű alapokra és a belépési korláttal rendelkező nyilvános ingatlanalapokra. Az 1/C. § (6) bekezdése szerinti unikális alaphoz vonatkozó 5%-os állampapír-előírás nem változott.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Közvetlenül a befektetési alapkezelőket és a letétkezelőket érinti, amelyeknek portfóliót kell átrendezniük, közvetve pedig az alapokba fektető vállalkozásokat, amelyek likviditáskezelésében a befektetési jegyek kockázati profilja és hozama módosulhat. A magasabb állampapír-kvóta az alapok eszközüsszetételében az állampapírok súlyát növeli, ami a vállalati kötvények és részvények iránti alapkezelői keresletet relatíve szűkítheti. A devizanem szerinti besorolás az alapválasztásnál könnyebben összehasonlíthatóvá teszi az árfolyamkockázatot. A forint befektetési alaphoz besorolt alapoknál a forinteszközök legalább 80%-os aránya öt évig kötött, ami a devizaeszközök felé történő átcsoportosítás mozgásterét korlátozza. Az ingatlanalapok, a vegyes alapok és az alapok alapja is az emelt állampapír-kvóta alá tartoznak, így a szabály a teljes nyilvános alappiacra kihat.

Teendők és határidők

Az alapkezelőknek 2025. október 1-ig kell az állampapír-arányokat és a devizanem szerinti besorolást rendezniük, a 2026. április 1-jétől érvényes magasabb kvótákra pedig ütemezett portfólióépítéssel érdemes felkészülniük. Az R. 51/C. §-a szerint a 2024. július 1. és 2025. október 1. között nyilvántartásba vett alaphoz a devizaösszetétel viszonyítási időpontja legkésőbb a nyilvántartásba vételt követő hatodik hónap vége. A befektető vállalkozásoknak célszerű a kezelési szabályzatok és tájékoztatók módosításait figyelemmel kísérniük. Az 1/M. § (1) bekezdése a besorolás alapjául a 2024. július 1-jén fennálló devizaösszetételt jelöli meg, ezért a meglévő alapoknál ezt az időpontot kell visszamenőleg vizsgálni.

Több állampapírt kell tartaniuk a befektetési alapoknak

Októbertől szigorodnak, 2026 tavaszától tovább emelkednek a befektetési alapok állampapírtartási előírásai, és a nyilvános befektetési alapokat forint- vagy devizaalapként kell besorolni, amit öt évig tartani kell.

A befektetési alapokról szóló kormányrendelet október 1-jétől hatályos szövege szerint a legtöbb alaptípusnak eszközei legalább 5%-át éven túli, további legalább 3%-át legfeljebb egyéves állampapírban kell tartania. 2026. április 1-jétől a kötvényalapoknál 10+5%, a többi érintett alapnál 6+4% lesz a minimum.

A 80/2025. (IV. 17.) Korm. rendelet alapján az alapkezelőknek azt is meg kell állapítaniuk, hogy alapjuk forint befektetési alap – ehhez a forinteszközöknek a nettó eszközérték legalább 80%-át kell kitenniük – vagy deviza befektetési alap. A besorolást legalább öt évig tartani kell; a zártkörű alapokra és egyes ingatlanalapokra ez nem vonatkozik. A legalább 80%-os forintarány öt évig kötött, így a devizaeszközök felé történő átrendezés lehetősége korlátozott.

Az alapokban tartalékot elhelyező cégeknek érdemes figyelniük a kezelési szabályzatok módosításait, mert a portfóliók átrendezése az alapok kockázati profilját és hozamát is érintheti. A tartalékok kezelésénél célszerű összevetni a forint- és devizaalapok kockázatát, és mérlegelni, hogy az új besorolás mennyiben felel meg a cég árfolyamkockázat-kezelési céljainak.

Személyszállítási törvény: új alapellátási szabályok és kötelező sztrájkmenetrend

2025. április 28.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés által április 14-én elfogadott, a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Szsztv.) módosításáról szóló 2025. évi XI. törvényt 2025. április 24-én hirdették ki. A módosító törvény 8. §-a szerint a kihirdetését követő 15. napon, azaz 2025. május 9-én lép hatályba. A törvény új preambulummal látja el az Szsztv.-t, kiegészíti a fogalommeghatározásokat, és újraszabályozza az országos, regionális és elővárosi alapellátást, a vonatközlés feltételeit, valamint a sztrájk idején nyújtandó még elégséges szolgáltatást. Az átmeneti szabályokat az Szsztv. 51. § (14)–(15) bekezdése tartalmazza. A módosítás a garantált átszállás és a haváriahelyzet fogalmát is beemeli a 2. §-ba.

A szabályozás lényege

Az új 27. § (2) bekezdése szerint a megrendelő vonalanként a leghatékonyabb közlekedési mód finanszírozását biztosítja; a (3) bekezdés kivételt tesz a főváros és a megyei jogú városok elővárosában a 20 km-en vagy 30 percen belüli eljutásokra, és nem szűnhet meg az a vonat–busz párhuzamosság, amelynek megszüntetése több mint 50%-os eljutásiidő-növekedéssel járna. A (4)–(5) bekezdés alapján a településről a járásközpontba naponta legalább háromszor, a járásközpont és a vármegyeszékhely, a szomszédos vármegyeszékhelyek, illetve a főváros és a vármegyeszékhelyek között legalább kétszer kell közvetlen eljutást biztosítani, a (7) bekezdés szerint a hét valamennyi napján. Új fogalom a garantált átszállás és a haváriahelyzet. A 39. § szerint sztrájk esetén a helyi közszolgáltatásnál a megrendelt mennyiség 66%-a, az országos, regionális és elővárosi közszolgáltatásnál a megrendelő által jóváhagyott sztrájkmenetrend a még elégséges szolgáltatás. A 29. § (6) bekezdése szerint műszaki okból elrendelt vonatközlésnél a szolgáltató – a korábbi kéthónapos küszöbötől függetlenül – nem köteles az (5) bekezdés feltételeit teljesíteni.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Érintettek a vasúti és autóbuszos közszolgáltatók, alvállalkozók, valamint a menetrendtervezést és járatüzemeltetést végző szolgáltatók. A hétféle alapellátás többletjáratokat és munkaerőt igényelhet, a sztrájkmenetrend pedig a munkáltatói és munkavállalói oldal közötti egyeztetés új, éves rendjét teremti meg. Közvetve a munkáltatók is érintettek, mert a munkába járás feltételei és a garantált átszállás a dolgozók mobilitását befolyásolják. A 26. § (1) bekezdése a közszolgáltatások kialakításánál kifejezetten nevesíti a vidéki lakosság és a munkaerő mobilitását, valamint a gazdaság támogatását. A 27. § (10) bekezdése szerint az alapellátást haváriahelyzetben is biztosítani kell, ha a hálózat műszaki állapota ezt lehetővé teszi.

Teendők és határidők

A szolgáltatóknak a 39. § (2) bekezdése szerint minden menetrendi évben a munkavállalók képviselőinek bevonásával sztrájkmenetrend-tervezetet kell készíteniük, amelyet az éves menetrend felterjesztésével együtt kell megküldeni; a megrendelő legkésőbb november 18-ig hagyja jóvá. Az 51. § (14) bekezdése alapján az új 27. §-t és a 39. § (1)–(4) bekezdését először a 2025/2026. évi menetrend tervezésekor kell alkalmazni, addig a (15) bekezdés szerint a korábbi sztrájkszabályok irányadók. A menetrendi tervezetekben a 27. § (9) bekezdése szerint ki kell jelölni az alapellátást biztosító járatokat, elsősorban a munkába és iskolába járás szempontjai szerint.

Hétvégén is jár az alapellátás a közösségi közlekedésben

Május 9-től módosul a személyszállítási törvény: a minimális helyközi járatszámot a hét minden napján biztosítani kell, a sztrájkok idejére pedig előre, évente jóváhagyott sztrájkmenetrend vonatkozik majd.

A 2025. évi XI. törvény szerint minden településről naponta legalább háromszor el kell tudni jutni közvetlenül a járásközpontba, a járásközpontból a vármegyeszékhelyre, valamint a vármegyeszékhelyek és a főváros között pedig legalább kétszer. A minimumot már nemcsak hétköznapi, hanem a hét minden napján teljesíteni kell. A megrendelő vonalanként a leghatékonyabb közlekedési módot finanszírozza, de a vonat–busz párhuzamosság nem szűnhet meg, ha ez több mint 50%-kal növelné a menetidőt.

Sztrájk esetén a helyközi járatokon a megrendelő által előre jóváhagyott sztrájkmenetrend szerint kell közlekedni, a helyi közlekedésben továbbra is a megrendelt járatok 66%-át kell biztosítani. A sztrájkmenetrendet a szolgáltatóknak évente, a munkavállalói képviselőkkel egyeztetve kell elkészíteniük. A korábbi, százalékos helyközi minimum helyébe így előre kiszámítható menetrend lép.

Az új szabályokat először a 2025/2026. évi menetrend tervezésekor kell alkalmazni, ezért a közlekedési vállalkozásoknak már most érdemes felkészülniük. A munkáltatóknak is érdemes figyelniük a változásokat, mert az alapellátási járatokat elsősorban a munkába és iskolába járás igényei szerint kell kijelölni.

MNB kamatdöntés: az alapkamat áprilisban is 6,50%-on maradt

2025. április 30.

Jogforrás és hatály

A Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsa 2025. április 29-i ülésén változatlanul 6,50%-on hagyta a jegybanki alapkamatot. A kamatfolyosó szélei sem változtak: az egynapos betéti kamat 5,50%, az egynapos hitelkamat 7,50% maradt. A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 3. § (1) bekezdése szerint az MNB elsődleges célja az árstabilitás elérése és fenntartása, a 21. § alapján az alapkamat mértékéről a Monetáris Tanács dönt, és azt az MNB elnöke rendeletben állapítja meg. Mivel a mérték nem változott, a hatályos kamatszint a vállalkozások számára továbbra is irányadó. A kamatdöntés tehát jogszabály-módosítással nem járt.

A szabályozás lényege

Az alapkamat utoljára szeptemberben változott, akkor 25 bázisponttal csökkent. A márciusban hivatalba lépett jegybankelnök, Varga Mihály a korábbi sajtótájékoztatón úgy fogalmazott, hogy a szigorú monetáris kondíciók fenntartása indokolt, és az inflációs kockázatok miatt az alapkamat huzamosabb ideig a jelenlegi szinten maradhat. Az alapkamathoz több törvényi jogkövetkezmény kapcsolódik. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:155. § (1) bekezdése szerint vállalkozások közötti szerződésben a késedelmi kamat a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes alapkamat nyolc százalékponttal növelt értéke, amely az egész félévre irányadó. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 209. § (1) bekezdése alapján a késedelmi pótlék napi mértéke a késedelem időpontjában érvényes alapkamat öt százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része. A Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerint a nem vállalkozások közötti pénztartozásnál a késedelmi kamat főszabályként az alapkamattal egyezik meg, és a (4) bekezdés alapján akkor is jár, ha a kötelezett késedelmét kimenti.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A döntés a változó kamatozású forinthitellel rendelkező vállalkozások törlesztőrészletét változatlan szinten tartja, a hitelkamatok érdemi csökkenésére rövid távon nem lehet számítani. A 2025. első félévére a vállalkozások közötti késedelmi kamat a január 1-jén érvényes 6,50%-os alapkamat alapján 14,50%, az adótartozások késedelmi pótléka pedig 11,50%-os éves mértékből számítandó. A betéti oldalon a magas kamatszint továbbra is kedvező feltételeket kínál a likvid forrásokkal rendelkező cégeknek. Az alapkamat szintje a forintbetétek és a rövid lejáratú állampapírok hozamán keresztül a vállalati likviditáskezelés hozamát is meghatározza, a változatlan döntés így a hitel- és betéti oldalon egyaránt kiszámíthatóságot jelent.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak érdemes áttekíteniük változó kamatozású hiteleik kamatkockázatát, és mérlegelni a kamatfixálás vagy a kedvezményes, rögzített kamatozású programok lehetőségét. A Ptk. 6:155. §-a alapján a 2025. második félévi késedelmi kamat a július 1-jén érvényes alapkamathoz igazodik, ezért a kintlévőségek kezelésénél és a számlázási rendben ezt a fordulónapot figyelembe kell venni. A Monetáris Tanács következő kamatdöntése a vállalati finanszírozási döntéseknél figyelendő. A késedelmi pótlék napi mértékét az Art. 209. § (2) bekezdése szerint három tizedesjegy pontossággal kell megállapítani.

Változatlan, 6,50%-os alapkamat: a hitelek egyelőre nem olcsóbbak

A jegybank április 29-én sem változtatott a 6,50%-os alapkamaton, így a vállalati forinthitelek kamata és a vállalkozások közötti késedelmi kamat szintje sem módosul rövid távon.

Az MNB Monetáris Tanácsa 6,50%-on tartotta az alapkamatot, a kamatfolyosó 5,50–7,50% maradt. A jegybank vezetése korábban jelezte, hogy az inflációs kockázatok miatt a szigorú monetáris kondíciók huzamosabb ideig fennmaradhatnak. Az alapkamat utoljára szeptemberben változott.

A döntés a gyakorlatban is érinti a cégeket. Vállalkozások közötti szerződésben a késedelmi kamat a félév első napján érvényes alapkamat plusz nyolc százalékpont, ez 2025 első félévében 14,50%. Az adótartozás után fizetendő késedelmi pótlék alapja az alapkamat plusz öt százalékpont. A változó kamatozású hitelek törlesztőrészlete érdemben nem csökken.

Érdemes áttekinteni a meglévő hitelek kamatkockázatát, és mérlegelni a fix kamatozású megoldásokat. A kintlévőségek kezelésénél pedig figyelni kell arra, hogy a második félévi késedelmi kamatot a július 1-jén érvényes alapkamat határozza meg. A betéti oldalon ugyanakkor a magas kamatszint továbbra is kedvező hozamot kínál a szabad forrásokkal rendelkező vállalkozásoknak.

EKB-kamatdöntés: 25 bázispontos csökkentés, 2,25%-os betéti kamat

2025. április 22.

Jogforrás és hatály

Az Európai Központi Bank (EKB) Kormányzótanácsa 2025. április 17-én úgy döntött, hogy három irányadó kamatát 25 bázisponttal csökkenti. A döntés 2025. április 23-tól hatályos: a betéti rendelkezésre állás kamata 2,25%, az irányadó refinanszírozási műveletek kamata 2,40%, az aranyfedezeti hitelkeret kamata 2,65%. A döntés nem jogszabály, hanem az euróövezet monetáris politikáját meghatározó jegybanki határozat, amely azonban a magyar jogban is közvetlen joghatással bír: a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:48. §-a és 6:155. §-a az euróban meghatározott pénztartozások késedelmi kamatát a kibocsátó jegybank alapkamatához köti. Az EKB a kamatcsökkentést a dezinflációs folyamat előrehaladásával és a romló növekedési kilátásokkal indokolta.

A szabályozás lényege

Az EKB közleménye szerint a dezinflációs folyamat jól halad: márciusban mind a teljes, mind a maginfláció csökkent, a szolgáltatási infláció mérséklődött, és a legtöbb alapmutató a 2%-os cél körüli tartós inflációra utal. A növekedési kilátások ugyanakkor a fokozódó kereskedelmi feszültségek miatt romlottak; a bizonytalanság a háztartások és a vállalatok bizalmát gyengítheti, a piaci reakciók pedig a finanszírozási feltételeket szigoríthatják. A Kormányzótanács a további döntéseket adatfüggő módon, ülésről ülésre hozza meg, előre nem kötelezi el magát egy kamatpálya mellett. Az APP- és a PEPP-portfóliók mérsékelt, kiszámítható ütemben csökkennek, mivel az Eurosystem a lejáró értékpapírok tőketörlesztését már nem fekteti be újra. A Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerint vállalkozások közötti szerződésben az idegen pénznemű tartozás késedelmi kamata a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamat nyolc százalékponttal növelt értéke, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes kamat alapján, amely az egész félévre irányadó.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Érintettek az euróban eladósodott vagy euróhitelt felvenni kívánó magyar vállalkozások, amelyeknél a változó kamatozású, Euribor-alapú hitelek kamatterhe a kamatcsökkentés nyomán mérséklődhet, valamint az euróövezeti piacokra exportáló cégek, amelyek számára a romló növekedési kilátások keresleti kockázatot jelentenek. Az EKB és az MNB eltérő kamatpályája a forint–euró kamatkülönbözeten keresztül az árfolyamra és a forint- és euróforrás közötti választásra is kihat. Az euróban számlázó vállalkozásoknál a Ptk. szerinti késedelmi kamat mértéke is a jegybanki kamatszinthez igazodik. A kamatcsökkentés az euróövezeti betéti kamatokat is mérsékli, így az euróban tartott szabad pénzeszközök hozama csökkenhet, ami a vállalati likviditáskezelésben a deviza- és forintbetétek közötti mérlegelést is befolyásolja.

Teendők és határidők

A változó kamatozású euróhitellel rendelkező vállalkozásoknak érdemes áttekíteniük a kamatperiódusok fordulónapjait és a fedezeti ügyleteket. Az euróban fennálló kintlévőségek és tartozások esetén a Ptk. 6:155. §-a alapján a 2025. második félévére irányadó késedelmi kamatot a július 1-jén érvényes EKB-kamat határozza meg, ezért az ügyviteli rendszerekben a félévi fordulónapot rögzíteni kell. Az EKB következő kamatdöntése a finanszírozási és árfolyamtervezésnél figyelendő. Az euróban tartott likvid eszközök befektetési stratégiáját célszerű a csökkenő betéti kamatkörnyezethez igazítani, és felmérni az árfolyamkockázat fedezésének szükségességét is.

Újra kamatot csökkentett az Európai Központi Bank

Az EKB április 17-én 25 bázisponttal csökkentette irányadó kamatait; a betéti kamat április 23-tól 2,25%, ami az euróhitellel rendelkező és euróban számlázó magyar cégeket is érinti.

Az euróövezet jegybankja szerint az infláció a várakozásoknak megfelelően csökken, a növekedési kilátások viszont a kereskedelmi feszültségek miatt romlottak. Április 23-tól a betéti rendelkezésre állás kamata 2,25%, az irányadó refinanszírozási kamat 2,40%, a hitelkeret kamata 2,65%. Az EKB a további lépésekről ülésről ülésre, a beérkező adatok alapján dönt.

A döntés a magyar vállalkozásokra is hatással van. A változó kamatozású euróhitelek kamata mérséklődhet, az euróövezeti kereslet gyengülése viszont az exportőröknek jelent kockázatot. A forint- és euróforrás közötti választást a két jegybank eltérő kamatszintje is befolyásolja. Az euróban tartott betétek hozama ugyanakkor csökkenhet.

Az euróban fennálló tartozásoknál vállalkozások között a késedelmi kamat a félév első napján érvényes jegybanki kamat plusz nyolc százalékpont, ezért a második félévi mértéket a július 1-jei EKB-kamat határozza meg. Érdemes ehhez igazítani a kintlévőségek kezelését és a hitelek kamatkockázatának áttekintését. A fedezeti ügyletek szükségességét is célszerű újraértékelni.

Kiberbiztonsági felügyelet: az SZTFH ellenőrzési jogkörei és az információbiztonsági felügyelő

2025. április 23.

Jogforrás és hatály

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (SZTFH) elnöke a Magyarország kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény (Kiberbiztonsági tv.) 81. § (6) bekezdés d) és f) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadta a kiberbiztonsági felügyelet és feladatellátás, a hatósági ellenőrzés részletes szabályairól, valamint az információbiztonsági felügyelőről szóló 3/2025. (IV. 17.) SZTFH rendeletet. A rendelet a Magyar Közlöny 2025. évi 45. számában jelent meg, és 9. §-a szerint a kihirdetését követő napon, április 18-án lépett hatályba. A 10. § szerint a NIS2 irányelv [(EU) 2022/2555] 32., 33. és 37. cikkének való megfelelést szolgálja. A rendelet célja a preambulum szerint az információbiztonsági felügyelő kirendelésének, jogosítványainak és feladatainak részletes szabályozása is.

A szabályozás lényege

Az 1. § (1) bekezdése szerint a Hatóság a Kiberbiztonsági tv. 1. § (1) bekezdés d) és e) pontja szerinti szervezeteknél ellenőrzi a biztonsági osztályba sorolást és a védelmi intézkedéseket, további követelményeket írhat elő, rendszeres, eseti, célzott, helyszíni, távoli és véletlenszerű ellenőrzést végezhet, hozzáférhet az auditjelentést megalapozó bizonyítékokhoz és rendkívüli auditot rendelhet el. A 2. § szerint éves ellenőrzési terv alapján jár el, utóvizsgálatot rendelhet el, és súlyos fenyegetettség vagy jelentős incidens esetén az előzetes értesítést mellőzheti. A 3. § alapján beléphet az IT-helyiségekbe és műszaki vizsgálatot végezhet. Az 5. § szerint „nem megfelelő” auditori értékelés esetén kötelezi a szervezetet a biztonsági osztály felülvizsgálatára. A 6. § (5) bekezdése tizenkét szankciómérlegelési szempontot, a (6) bekezdés a súlyos jogsértések körét határozza meg. A 7–8. § szerint a Hatóság elnöke információbiztonsági felügyelőt rendelhet ki a szervezethez.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a Kiberbiztonsági tv. hatálya alá tartozó, az SZTFH felügyelete alatt álló vállalkozásokat érinti. A 4. § szerint a vezető, a munkavállalók, a szerződéses közreműködők és az információs rendszer biztonságáért felelős személy együttműködésre kötelesek, utóbbi a helyszíni ellenőrzésen részt is vesz. Az ismételt jogsértés, a jelentős események bejelentésének elmaradása és az ellenőrzés akadályozása súlyos jogsértésnek minősül, ami a szankciókockázatot növeli. A Hatóság az 1. § (2) bekezdése szerint együttműködik többek között a pénzügyi ágazati DORA-hatósággal, az NMHH-val, a NAIH-hal és más tagállamok hatóságaival, így a több országban működő vállalkozások összehangolt felügyeletre számíthatnak.

Teendők és határidők

Az érintett szervezeteknek célszerű ellenőrzésre kész állapotba hozniuk a biztonsági osztályba sorolási és kockázatkezelési dokumentációt, mert a 4. § (3) bekezdése szerint a bekért dokumentumokat rendezett, átlátható formában kell átadni. A jegyzőkönyv megállapításaira a 4. § (5) bekezdése szerint a közlést követő 15 napon belül írásban észrevétel tehető. A vitatott jogsértéssel érintett adatok a 6. § (4) bekezdése alapján a keresetindítási határidő lejártáig, illetve per esetén a jogerős döntésig nem törölhetők.

Helyszíni és távoli kiberbiztonsági ellenőrzésekre kell készülni

Április 18-tól hatályos az SZTFH új rendelete, amely részletesen szabályozza a kiberbiztonsági hatósági ellenőrzéseket, a szankciók mérlegelési szempontjait és az információbiztonsági felügyelő kirendelésének feltételeit is.

A 3/2025. (IV. 17.) SZTFH rendelet alapján a hatóság éves terv szerint, de rendkívüli és előzetes értesítés nélküli ellenőrzést is tarthat, beléphet az informatikai helyiségekbe, műszaki vizsgálatot végezhet, bekérheti az auditjelentést megalapozó bizonyítékokat és rendkívüli auditot rendelhet el. Súlyos hiányosság esetén azonnali intézkedésre kötelezhet, a hiányosságok megszüntetéséig pedig információbiztonsági felügyelőt rendelhet ki. A felügyelő tájékoztatást kérhet a vezetőktől és a dolgozóktól, és javasolhatja a belső szabályzatok felülvizsgálatát.

A vezetőknek, a munkatársaknak és a külső szolgáltatóknak együtt kell működniük a hatósággal. Súlyos jogsértésnek számít többek között a jelentős incidensek bejelentésének elmulasztása és az ellenőrzés akadályozása. A szankció mérlegeléskor a hatóság a jogsértés súlyát, időtartamát, az okozott kárt és a szervezet együttműködését is figyelembe veszi.

Az érintett cégeknek érdemes most rendezni a biztonsági osztályba sorolás és a kockázatkezelés dokumentációját, kijelölni a helyszíni ellenőrzésen részt vevő felelőst, és felkészülni arra, hogy a jegyzőkönyvre 15 napon belül lehet észrevételt tenni.

Telephely biztonsági tanúsítvány: rögzített igazgatási szolgáltatási díj

2025. április 28.

Jogforrás és hatály

Kihirdették a telephely biztonsági tanúsítvány és az egyszerűsített telephely biztonsági tanúsítvány kiadásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj részletes szabályairól szóló 9/2025. (IV. 24.) MK rendeletet. A rendelet a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (Mavtv.) 37/A. §-ában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés 6. pontjában meghatározott feladatkörben, a nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben készült. Az 5. § szerint a rendelet a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba. Más jogszabályt nem módosít, hanem önálló díjszabályt állapít meg.

A szabályozás lényege

Az 1. § szerint a telephely biztonsági tanúsítvány, illetve az egyszerűsített telephely biztonsági tanúsítvány kiadására irányuló eljárásért a kérelmező igazgatási szolgáltatási díjat fizet a Nemzeti Biztonsági Felügyelet (NBF) eljárásáért. Az 1. melléklet szerint a díj az egyszerűsített telephely biztonsági tanúsítvány esetén 200 000 forint, a telephely biztonsági tanúsítvány esetén 300 000 forint. A 2. § (1)–(2) bekezdése alapján a díjat a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (NBSZ) Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára, forintban, átutalással kell megfizetni; a közleményben fel kell tüntetni a kérelmező gazdálkodó szervezet nevét és a kérelem tárgyát. A díj a számlán történő jóváírással minősül megfizetettnek. A 2. § (3) bekezdése kizárja a részletfizetést. A (4) bekezdés szerint az átutalás igazolását az eljárás megindításakor kell benyújtani; ha ez elmarad, a díjat az NBF hiánypótlási felhívásának kézhezvételétől számított nyolc napon belül kell megfizetni, a közleményben a felhívás ügyszámának feltüntetésével. Az (5) bekezdés szerint a megfizetett díj nem igényelhető vissza. A 3. § alapján a mellékletben meghatározottnál nagyobb összeg befizetése esetén a többletet az NBSZ a tudomásszerzéstől számított 15 napon belül visszatéríti.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet azokat a gazdálkodó szervezeteket érinti, amelyek telephelyi iparbiztonsági eljárásban telephely biztonsági tanúsítványt vagy annak egyszerűsített változatát kérelmezik, jellemzően a minősített adatot érintő, például védelmi vagy biztonsági tárgyú beszerzésekben és szerződésekben való részvétel érdekében. A díj összege kiszámítható, egyösszegű költség, amelyet a pályázati és ajánlattételi kalkulációkba be kell építeni. Mivel a megfizetett díj a 2. § (5) bekezdése szerint nem igényelhető vissza, elutasítás vagy visszavonás esetén is elvész, ezért a kérelmet csak megalapozott, hiánytalan előkészítés után érdemes benyújtani. A részletfizetés kizárása miatt a teljes összeggel már az eljárás indításakor számolni kell.

Teendők és határidők

A rendelet a kihirdetését követő 31. napon, 2025. május 25-én lép hatályba; az ezt követően indított eljárásokban a díjat a rendelet szerint kell megfizetni. A kérelmet előkészítő vállalkozásoknak a kérelem benyújtása előtt át kell utalniuk a díjat, a közleményben a cégnév és a kérelem tárgya feltüntetésével, és az átutalási igazolást a kérelemhez csatolniuk kell. Hiánypótlási felhívás esetén a nyolcnapos fizetési határidőt a kézhezvételtől kell számítani. Célszerű a díjfizetést a pénzügyi és a biztonsági vezető közötti belső eljárásrendben rögzíteni, és túlfizetés esetén a visszatérítést nyomon követni.

Fix díja lett a telephely biztonsági tanúsítványnak

Május 25-től jogszabály rögzíti, mennyit kell fizetni a minősített adatokkal dolgozó cégeknek szükséges telephely biztonsági tanúsítványért. A díj 200 vagy 300 ezer forint, és nem jár vissza.

A honvédelmi és biztonsági tárgyú megbízásokban gyakran feltétel, hogy a vállalkozás telephelye biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezzen. A 9/2025. (IV. 24.) MK rendelet szerint az egyszerűsített tanúsítvány kiadásáért 200 000, a teljes tanúsítványért 300 000 forint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

A díjat egy összegben, átutalással kell teljesíteni a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat kincstári számlájára; a közleményben a cég nevét és a kérelem tárgyát is meg kell adni. A díj csak a számlán történő jóváírással minősül megfizetettnek, részletfizetésre pedig nincs lehetőség. Az átutalás igazolását a kérelemmel együtt kell benyújtani, ennek hiányában a hatóság hiánypótlási felhívásának kézhezvételétől nyolc nap áll rendelkezésre a pótlásra.

Fontos, hogy a befizetett díj elutasítás esetén sem igényelhető vissza, a túlfizetést viszont 15 napon belül visszautalják. A tanúsítványra készülő cégeknek érdemes a díjat beépíteniük ajánlati kalkulációikba, és csak alaposan előkészített kérelmet benyújtaniuk.

Háztartási méretű kiserőművek: szaldóelszámolás a betáplálási felfüggesztés feloldásáról

2025. április 14.

Jogforrás és hatály

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) elnöke kihirdette a villamos energia rendszerhasználati díjak és külön díjak alkalmazási szabályairól szóló 10/2024. (XI. 14.) MEKH rendelet módosításáról szóló 2/2025. (IV. 10.) MEKH rendeletet (Módr.). A rendelet a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) 170. § (5) bekezdés 1. pontjában és a MEKH-ról szóló 2013. évi XXII. törvény 12. § a) pontjában kapott felhatalmazáson alapul. Az 5. § szerint a kihirdetését követő napon, 2025. április 11-én lép hatályba. A Módr. 1. §-a a 10/2024. MEKH rendelet 19. § (3) bekezdését módosítja és új (3a) bekezdést iktat be, 2. §-a pedig új 43. § átmeneti rendelkezést állapít meg.

A szabályozás lényege

A Módr. preambuluma szerint egyes áramkörökön 2022. október 31-től feszültségproblémák és az inverterek gyakori lekapcsolása miatt felfüggesztették az új háztartási méretű kiserőművek (HMKE) közcélú hálózatba történő betáplálását, így az egyébként szaldóelszámolásra jogosult üzemeltetők annak pénzügyi előnyeit nem tudták igénybe venni. A módosított 19. § (3) bekezdés szerint az elosztóhoz 2023. szeptember 7-ig igazolt módon beérkezett létesítési vagy bővítési igénybejelentés alapján 2025. december 31-ig üzembe helyezett HMKE esetén a forgalomarányos rendszerhasználati díjakat meghatározott 10 éves időszak végével érintett naptári hónap utolsó napjáig a mérési intervallumokban mért, irányonként elkülönített és összegzett mennyiségek különbsége alapján kell megfizetni. A 10 éves időszak kezdete főszabályként az üzembe helyezés, bővítéskor a bővítés időpontja; az új c) pont szerint pedig, ha az üzembe helyezéskor a betáplálás jogszabály alapján ideiglenes felfüggesztés alatt állt, a hálózati engedélyes által a felfüggesztés feloldásáról kiadott értesítés időpontja. A (3a) bekezdés szerint az irányonként elkülönített mennyiségeket éves szinten kell összegezni a 2023. szeptember 7-én üzemben lévő HMKE esetében, ha profil elszámolást alkalmaztak, illetve a b) pontban meghatározott esetben. A 43. § alapján a Módr. szabályait azokra a HMKE-kre is alkalmazni kell, amelyek a felfüggesztés feloldásáról már a Módr. hatálybalépése előtt értesítést kaptak.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás elsősorban a háztartási méretű kiserőművet üzemeltető felhasználókat érinti, köztük azokat a kisvállalkozásokat, mezőgazdasági termelőket és egyéni vállalkozókat, amelyek telephelyükön ilyen kiserőművet létesítettek, de a betáplálási tilalom miatt rendszerük hálózati hasznosítása késett. Számukra a 10 éves szaldós időszak nem az üzembe helyezéstől, hanem a felfüggesztés feloldásáról szóló értesítéstől indul, ami a kedvezményes díjelszámolás teljes időtartamát biztosítja. Az elosztói engedélyeseknek és a kereskedőknek elszámolási rendszereiket kell az új kezdőidőponthoz igazítaniuk.

Teendők és határidők

Az érintett üzemeltetőknek érdemes előkeresniük a hálózati engedélyes által kiadott, a felfüggesztés feloldásáról szóló értesítést, és ellenőrizniük, hogy az elszámolás az abban szereplő időponttól indul-e. Eltérés esetén az elosztónál vagy a kereskedőnél célszerű kérni az elszámolás korrekcióját. A még üzembe nem helyezett, 2023. szeptember 7-ig benyújtott igénybejelentésű rendszereknél a kedvezmény feltétele a 2025. december 31-ig történő üzembe helyezés.

Teljes szaldós időszak jár a betáplálási tilalom alá esett napelemeknek

Módosultak a rendszerhasználati díjak alkalmazási szabályai. Akinek háztartási méretű kiserőművét a hálózati betáplálási tilalom miatt nem lehetett hasznosítani, annál a tízéves szaldóelszámolás a tilalom feloldásától indul.

2022 őszétől egyes áramkörökön feszültségproblémák miatt felfüggesztették az új háztartási méretű kiserőművek betáplálását. Az érintettek így hiába voltak jogosultak szaldóelszámolásra, annak előnyeit nem élvezhették. A 2/2025. (IV. 10.) MEKH rendelet április 11-től orvosolja ezt a helyzetet. A szaldóelszámolás lényege, hogy a forgalomarányos rendszerhasználati díjat nem a vételezett és a betáplált mennyiség után külön-külön, hanem a kettő különbsége alapján kell megfizetni.

Ha a betáplálás az üzembe helyezéskor felfüggesztés alatt állt, a tízéves kedvezményes időszak a hálózati engedélyes feloldásról szóló értesítésének napjától számít. A szabály visszamenőleg azokra is vonatkozik, akik már korábban megkapták az értesítést.

A napelemes rendszert üzemeltető kisvállalkozásoknak, gazdálkodóknak érdemes elővenniük az elosztói értesítést, és ellenőrizni, hogy a számlákon az elszámolás valóban az abban szereplő naptól indul-e; eltérés esetén korrekciót kérhetnek. Akinek igénybejelentése 2023. szeptember 7-ig beérkezett, de rendszere még nem működik, annak 2025. december 31-ig kell üzembe helyeznie azt.

Pályázati úton osztják ki a közép- és nagyfeszültségű hálózati szabad kapacitást

2025. április 14.

Jogforrás és hatály

Az energiaügyi miniszter kihirdette a közép- és nagyfeszültségű hálózatokon rendelkezésre álló szabad kapacitás elosztására irányuló pályázati eljárásról szóló 11/2025. (IV. 10.) EM rendeletet. A rendelet a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) 170. § (2) bekezdés 25. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 160. § 2. pontjában meghatározott feladatkörben készült. A 17. § szerint a kihirdetését követő napon lép hatályba. Az eljárást a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (Hivatal) folytatja le.

A szabályozás lényege

Az 1. § szerint a rendelet a pályázati kiírás feltételeit, közzétételét és minimális tartalmát, a szabad kapacitás meghatározását és az eljárási szabályokat rendezi; a 3. § célként a rendszer szabályozhatóságát, új erőművi kapacitások ösztönzését, a megújuló részarány növelését és a csatlakozási jogok átlátható, egyenlő bánásmódon alapuló elosztását jelöli meg. A 2. § szerint a pályázati eljárás erőmű, ideértve a villamosenergia-tárolót, közép- vagy nagyfeszültségű hálózatra csatlakoztatására irányul. A 4. § alapján a Hivatal a miniszter felkérésére, a hálózati engedélyesek adatszolgáltatása alapján legkésőbb 70 napon belül elemzést készít. A hirdetményt a Hivatal honlapján és legalább két országos napilapban kell közzétenni. Az 5. § szerint a kiírható kapacitást, a legkorábbi csatlakozási időpontot a miniszter határozza meg, a biztosítékok minimumát a Hivatal technológiánként, megkülönböztetéstől mentesen állapítja meg; a kiírás kötelező tartalma többek között a csomópontonkénti kapacitás, a 12 hónapos csatlakozási időkeret, a várható közvetett fajlagos csatlakozási díj és az értékelési szempontrendszer. A 7. § kizáró okokat határoz meg, így a lejárt köztartozást, a versenyjogi jogsértést, a csőd- vagy felszámolási eljárást és a valótlan adatközlést. A 14. § szerint a nyerteseket pontszám szerinti sorrendben választják ki a csomóponti kapacitás erejéig. A 16. § alapján a nyertesnek a döntés kézhezvételétől számított 15 napon belül teljesítési biztosítékot kell nyújtania, és ugyanezen határidőn belül csatlakozási igénybejelentést kell tennie; a határidők elmulasztása a csatlakozási jog elvesztésével és a biztosíték lehívásával jár.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a közép- és nagyfeszültségű csatlakozást igénylő erőművi és energiatárolói beruházókat, projektársaságokat érinti, közvetve a hálózati engedélyeseket is. A csatlakozási jog a jövőben versenyeztetés útján szerezhető meg, ami átláthatóbbá teszi az elosztást, ugyanakkor ajánlati és teljesítési biztosíték nyújtását, valamint szigorú határidők betartását igényli, ami finanszírozási és projektkockázatot jelent. A biztosítékok minimális mértékét nem a rendelet, hanem az egyes kiírások határozzák meg, így a költségek pályázonként eltérhetnek.

Teendők és határidők

A hálózati csatlakozást tervező beruházóknak érdemes figyelniük a Hivatal pályázati hirdetményeit, és előre felkészülniük a biztosítékok rendelkezésre bocsátására, a tényleges tulajdonosi nyilatkozatra és a kizáró okok hiányának igazolására. Nyertesség esetén a 15 napos határidők rendkívül rövidek, ezért a biztosítékot és az igénybejelentés dokumentációját már a pályázat benyújtásakor elő kell készíteni.

Pályázaton dől el, ki csatlakozhat a nagyfeszültségű hálózatra

Új rendelet szabályozza a közép- és nagyfeszültségű hálózaton elérhető szabad kapacitások pályázati elosztását. Az erőművi és energiatárolói beruházóknak pénzügyi biztosítékokkal és rendkívül szoros határidőkkel kell számolniuk.

A 11/2025. (IV. 10.) EM rendelet szerint a szabad hálózati kapacitást a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal pályázati eljárásban osztja ki az erőművek, köztük az energiatárolók számára. A kiírás csomópontonként határozza meg a kiosztható kapacitást, a várható csatlakozási díjat és az értékelési szempontokat. A pályázatot a Hivatal a miniszter felkérésére, a hálózati engedélyesek adatai alapján készíti elő, a hirdetményt pedig honlapján és legalább két országos napilapban teszi közzé.

Nem pályázhat, akinek lejárt köztartozása van, akivel szemben csőd- vagy felszámolási eljárás folyik, vagy aki valótlan adatot közöl. A nyerteseket pontszám alapján választják ki, és a döntés kézhezvételétől számított 15 napon belül teljesítési biztosítékot kell nyújtaniuk, valamint csatlakozási igényt kell bejelenteniük.

A határidők elmulasztása a csatlakozási jog elvesztésével és a biztosíték lehívásával jár. A projektfejlesztőknek ezért érdemes már a pályázat előtt rendezni a finanszírozást és a dokumentációt.

Rezsivédelmi kompenzáció és különleges földgázkészlet finanszírozása

2025. április 14.

Jogforrás és hatály

A Kormány két, az energiaellátás finanszírozását érintő határozatot fogadott el. A különleges földgázkészlet fenntartásához kapcsolódó pénzügyi intézkedésről szóló 1099/2025. (IV. 7.) Korm. határozat a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség (MSZKSZ) rezsivédelmi készletezési szolgáltatásának ellentételezéséről rendelkezik, és visszavonja az 1076/2024. (III. 28.) Korm. határozat 1. pont 1.2. és 1.3. alpontját. A rezsivédelmi szolgáltatás 2025. második negyedévi ellentételezése érdekében a Lakossági Rezsivédelmi Alap terhére szükséges előirányzat-átcsoportosításról szóló 1114/2025. (IV. 10.) Korm. határozat a villamosenergia- és földgázszolgáltatók kompenzációjáról szól. Mindkét határozat a 2025. évi központi költségvetés Lakossági Rezsivédelmi Alap alcímét terheli.

A szabályozás lényege

Az 1099/2025. Korm. határozat 1. pontja szerint a Kormány egyetért azzal, hogy az MSZKSZ a rezsivédelmi készletezési szolgáltatásért a különleges földgázkészlet létrehozásával és fenntartásával kapcsolatos, az energiaügyi miniszter által jóváhagyott kiadások mértékéig költségvetési ellentételezést kapjon. A 2. pont a) alpontja 11,5 milliárd forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el 2025. április 15-i határidővel, a b) alpont pedig 5,5 milliárd forint biztosítását írja elő a 2026. évi költségvetés tervezése során. A 3. pont szerint az energiaügyi miniszter 2025. május 15-ig 7 milliárd, szeptember 30-ig további 6 milliárd, 2026. január 30-ig további legfeljebb 5,5 milliárd forintot fizet ki; a 4. pont legfeljebb 66,5 milliárd forint kötelezettségvállalást enged. Az 1114/2025. Korm. határozat 1. pontja szerint a Kormány egyetért a rezsivédelmi szolgáltatás 2025. második negyedévi ellentételezésének központi költségvetési finanszírozásával. A 2. pont az államháztartásról szóló törvény 33. § (2) bekezdése alapján 105 085 652 000 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el azonnali határidővel. A 3. pont szerint az energiaügyi miniszter gondoskodik arról, hogy a szerződött villamosenergia- és földgázszolgáltatók a forrás rendelkezésre bocsátását követően azonnal 67 407 048 000 forintot, 2025. május 15-ig 15 180 775 000 forintot, 2025. június 16-ig 22 497 829 000 forintot kapjanak.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A határozatok közvetlenül a rezsivédelmi szolgáltatást nyújtó, szerződött villamosenergia- és földgázszolgáltatókat, valamint a készletezési szövetséget érintik: a kompenzáció ütemezett kifizetése kiszámíthatóbbá teszi likviditásukat. Közvetve az energiapiac minden szereplője számára jelentős, hogy a különleges földgázkészlet finanszírozása biztosított, ami az ellátásbiztonságot erősíti. A határozatok vállalkozásokra nézve közvetlen kötelezettséget nem állapítanak meg, a fogyasztói árakat sem módosítják. A második negyedévi kompenzáció három részletben történő kifizetése azt jelzi, hogy a szolgáltatók a rezsivédelmi szolgáltatás költségeit átmenetileg saját forrásból finanszírozzák, ezért az ütemezés betartása működésük szempontjából lényeges.

Teendők és határidők

A szerződött szolgáltatóknak a 2025. május 15-i és június 16-i kifizetési részletekkel számolhatnak likviditási tervezésükben, és célszerű a szerződéses elszámolási feltételek teljesítését, így az elszámoláshoz szükséges adatszolgáltatást is, időben biztosítaniuk. A készletezési szolgáltatással érintett piaci szereplőknek érdemes figyelniük a május 15-i és szeptember 30-i kifizetési határidőket.

Több mint százmilliárd forint jut a rezsivédelmi kompenzációra

A Kormány biztosította az energiaszolgáltatók második negyedéves rezsivédelmi ellentételezését, és rendezte a különleges földgázkészlet fenntartásának finanszírozását is. A kifizetések előre rögzített ütemezése a szolgáltatók likviditását segíti.

Az 1114/2025. (IV. 10.) Korm. határozat alapján a Lakossági Rezsivédelmi Alapból több mint 105 milliárd forint jut a rezsivédelmi szolgáltatást nyújtó villamosenergia- és földgázszerelőknak. Az összeget három részletben utalják: mintegy 67,4 milliárd forintot a forrás rendelkezésre bocsátását követően azonnal, 15,2 milliárdot május 15-ig, 22,5 milliárdot pedig június 16-ig.

Egy korábbi, április 7-i kormányhatározat a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség által fenntartott különleges földgázkészlet költségeinek fedezetéről döntött. A Szövetség május 15-ig 7, szeptember 30-ig további 6, 2026 januárjáig pedig legfeljebb 5,5 milliárd forintot kaphat. Az energiaügyi miniszter összesen legfeljebb 66,5 milliárd forint kötelezettséget vállalhat.

A döntések vállalkozásokra közvetlen kötelezettséget nem rónak, de az energiapiac stabilitása szempontjából fontosak: a kompenzáció kiszámítható ütemezése segíti a szolgáltatók működését, a biztonsági gázkészlet finanszírozása pedig az ellátásbiztonságot erősíti, ami a földgázt nagy mennyiségben felhasználó cégek számára is lényeges.

Kedvezményes 2026. évi Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei matrica az M30 lezárása miatt

2025. április 8.

Jogforrás és hatály

Az építési és közlekedési miniszter kihirdette a használati díj megfizetése ellenében használható autópályákról, autótutakról, főutakról és azok díjáról szóló 45/2020. (XI. 28.) ITM rendelet módosításáról szóló 10/2025. (IV. 3.) ÉKM rendeletet. A rendelet a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben készült. A 2. § szerint a kihirdetését követő napon lép hatályba. A módosítás a 45/2020. ITM rendelet 8. §-át új (10) bekezdéssel egészíti ki.

A szabályozás lényege

A módosító rendelet preambuluma szerint a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei M30 autópálya Miskolc észak és Szikszó csomópontok közötti szakaszát a kivitelező hibás teljesítéséből eredő műszaki okból teljes egészében lezárták, ezért a 2026. évre csökkentett használati díjat állapít meg. A 45/2020. ITM rendelet 3. § (4) bekezdése szerint egy vagy több vármegye díjköteles úthálózatára vármegyei jogosultság váltható, amely a tárgyév első napjától a tárgyévet követő év január 31-én 24 óráig jogosít az úthasználatra; a vármegyei jogosultsággal használható gyorsforgalmi utak körét az 1. melléklet tartalmazza, amelynek Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei sorában szerepel az M30. Az új 8. § (10) bekezdés a (2)–(4b) bekezdéstől eltérően úgy rendelkezik, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye díjköteles úthálózatára a 2026. évre érvényes jogosultság általános forgalmi adóval terhelt, forintban meghatározott ára a többi vármegyei jogosultság 2026. évre érvényes árának 35%-a, a matematikai kerekítési szabályok alkalmazásával tízforintos pontossággal. Az így megállapított árat a NÚSZ Zrt. a honlapján közzéteszi, és a közzététel és a hatálybalépés között legalább 30 napnak kell eltelnie; a NÚSZ Zrt. a közzététel során a 8. § (5) és (6) bekezdésének megfelelően jár el. Az általános szabály szerint a vármegyei jogosultságok ára a 8. § (2) és (4) bekezdése alapján a 2. mellékletben meghatározott áralapból, fogyasztói árindexszel módosítva adódik, ezért a többi vármegyei matrica 2026. évi ára és így a kedvezményes ár forintösszege a rendelet kihirdetésekor még nem ismert.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kedvezmény az M30-at és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye díjköteles gyorsforgalmi úthálózatát rendszeresen használó vállalkozásokat érinti, különösen a térségben működő, kisebb gépjárművekből álló flottát üzemeltető cégeket, szolgáltatókat és ingázó munkavállalókat foglalkoztató munkáltatókat. Az úthasználati díj a D1, D1M, D2 és U díjkategóriájú járművekre vonatkozik, a nehézgépjárművek útdíját a módosítás nem érinti. A 2026. évi vármegyei matrica ára a szokásos ár mintegy harmadára csökken.

Teendők és határidők

A térségben közlekedő vállalkozásoknak érdemes 2026. évi úthasználati költségtervezésükben a kedvezményes vármegyei jogosultsággal számolniuk, és mérlegelniük, hogy országos helyett vármegyei jogosultság váltása gazdaságosabb-e. A pontos árat a NÚSZ Zrt. honlapján teszi közzé, legalább 30 nappal az alkalmazás előtt, ezért célszerű ezt a közzétételt figyelni.

Kedvezményes vármegyei matrica jár Borsodban 2026-ra az M30 lezárása miatt

Az M30 autópálya egy szakaszának lezárása miatt 2026-ban a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei matrica a többi vármegyei jogosultság árának csak 35 százalékába kerül. Ez a térség cégeinek is megtakarítást jelent.

A 10/2025. (IV. 3.) ÉKM rendelet indoklása szerint az M30 Miskolc észak és Szikszó közötti szakaszát a kivitelező hibás teljesítése miatt teljesen le kellett zárni. Ezért a Kormány kompenzációként csökkentett díjat állapított meg a vármegye díjköteles úthálózatára.

A 2026-ra szóló Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei jogosultság ára a többi vármegyei matrica 2026. évi árának 35 százaléka lesz, tízforintos kerekítéssel. A konkrét összeget a NÚSZ Zrt. teszi közzé honlapján, legalább 30 nappal az alkalmazás előtt. A kedvezmény a matricás díjkategóriákra, vagyis a személyautókra, motorokra, a D2 kategóriás gépkocsikra és az általuk vontatott pótkocsikra vonatkozik; a nehézgépjárművek kilométerarányos útdíját nem érinti. A vármegyei jogosultság a tárgyév elejétől a következő év január 31-ig érvényes.

A térségben működő vállalkozásoknak érdemes a 2026-os költségtervben már a kedvezményes árral számolniuk, és megvizsgálniuk, nem éri-e meg az országos helyett vármegyei matricát váltani.

Állami átvállalás a 2025. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási díjra; agrárkifizetések gyorsítása

2025. április 25.

Jogforrás és hatály

A Kormány a mezőgazdasági termelők mezőgazdasági vízszolgáltatással kapcsolatos 2025. évi terheinek átvállalásáról és a mezőgazdasági vízszolgáltatók vízszolgáltatási díjának központi költségvetésből történő biztosításáról szóló 1128/2025. (IV. 22.) Korm. határozatban döntött a díjteher átvállalásáról. Ezt megelőzően, 2025. április 7-i hatállyal a Kormány az Agrár- és vidékfejlesztési Források Kifizetésének Nyomon Követéséért Felelős Tárcaközi Bizottságról szóló 1092/2025. (IV. 4.) Korm. határozattal tárcaközi bizottságot hozott létre, az 1093/2025. (IV. 4.) Korm. határozattal pedig kormánybiztost nevezett ki a Közös Agrárpolitika pénzügyi alapjaiból és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások kifizetésének felgyorsítására.

A szabályozás lényege

Az 1128/2025. Korm. határozat 1. pontja szerint a Kormány a hazai termelés versenyképességének megőrzése érdekében egyetért azzal, hogy a mezőgazdasági termelők jogszabályban meghatározott módon mentesüljenek a vízszolgáltatási díj megfizetésének kötelezettsége alól. A 2. pont szerint a mezőgazdasági vízszolgáltatóknál emiatt keletkező bevételekiesést központi költségvetésből ellentételezik. A 3. pont felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az energiaügyi és az agrárminiszter kezdeményezésére gondoskodjon a vízügyi igazgatási szervek, mint mezőgazdasági vízszolgáltatók többletforrásáról a 2025. évi központi költségvetésről szóló 2024. évi XC. törvény 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 2. Vízügyi Igazgatóságok cím javára, a felmerülés ütemében. A határozat összeget nem tartalmaz; a mentesség részletszabályait külön jogszabály állapítja meg. Az 1092/2025. Korm. határozat 2. pontja szerint a tárcaközi bizottság feladata az agrár- és vidékfejlesztési támogatások kifizetési rendjének folyamatos figyelemmel kísérése és a kapcsolódó kormányzati feladatok összehangolása; a 3. pont szerint elnöke a kifizetések gyorsításáért felelős kormánybiztos, tagja többek között a Magyar Államkincstár elnöke. Az 1093/2025. Korm. határozat 1. pontja dr. Viski Józsefet nevezi ki kormánybiztossá; a 2. pont szerint figyelemmel kíséri a kifizetések helyzetét, összehangolja a minisztériumok, a Kincstár és a területi szervek intézkedéseit, a 3. pont alapján pedig adatokat kérhet, intézkedéseket és jogszabály-módosítást javasolhat.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A díjátvállalás az öntözést, rizstermesztést vagy halgazdálkodást folytató, mezőgazdasági vízszolgáltatást igénybe vevő termelőket érinti, akiknél 2025-ben jelentős költségmegtakarítást eredményezhet, ami aszályos időszakban különösen fontos. A kifizetések gyorsítását szolgáló intézményi döntések a támogatásokra váró gazdálkodók likviditását javíthatják, közvetlen kötelezettséget azonban nem keletkeztetnek. A kormánybiztos jogosult a minisztériumok, a Kincstár és a területi szervek intézkedéseit összehangolni, ezért a kifizetési folyamatok egyszerűsítésére is javaslatot tehet. A díjmentesség pontos köre, így az is, hogy mely vízhasználatokra terjed ki, a végrehajtó jogszabályból derül majd ki.

Teendők és határidők

A kormányhatározat önmagában nem mentesít a díjfizetés alól, ezért a termelőknek figyelniük kell a mentesség részletszabályait megállapító jogszabály megjelenését, és addig a vízszolgáltatóval kötött szerződés szerinti elszámolást érdemes egyeztetniük. A támogatási kérelmeket benyújtó termelőknek célszerű nyomon követniük a Kincstár kifizetéseit, és késedelem esetén a kifizetési ügyek gyorsítására létrehozott kormányzati struktúra működésére figyelemmel érdeklődniük.

Az állam átvállalja a gazdák 2025. évi öntözési vízdíját

A Kormány döntött arról, hogy a mezőgazdasági termelők 2025-ben mentesüljenek a vízszolgáltatási díj alól. Emellett kormánybiztos és tárcaközi bizottság felel az agrártámogatások gyorsabb kifizetéséért, ami a gazdák likviditását segítheti.

Az 1128/2025. (IV. 22.) Korm. határozat szerint a mezőgazdasági termelők a versenyképesség megőrzése érdekében jogszabályban meghatározott módon mentesülnek a 2025. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási díj megfizetése alól. A vízügyi igazgatóságok, mint mezőgazdasági vízszolgáltatók bevételekiesését a központi költségvetés pótolja, a forrást a felmerülés ütemében biztosítják. A döntés az öntözést, a rizstermesztést és a halgazdálkodást folytató gazdálkodóknak lehet különösen kedvező.

A mentesség részleteit külön jogszabály rendezi, ezért az érintett gazdáknak érdemes figyelniük annak megjelenését, és addig a szolgáltatóval egyeztetniük a számlázásról.

Április elejétől kormánybiztos és tárcaközi bizottság követi nyomon a közös agrárpolitikai és nemzeti forrású támogatások kifizetését. A kormánybiztos összehangolja a minisztériumok és a Magyar Államkincstár munkáját, és szükség esetén jogszabály-módosítást is kezdeményezhet. A cél, hogy a gazdálkodók gyorsabban jussanak hozzá a nekik járó támogatásokhoz, és csökkenjen a kifizetésekre várakozás miatti finanszírozási teher.

Dohánytermék-kiskereskedelem: pontosított iratjegyzék és rugalmasabb ideiglenes kiköltözés

2025. április 22.

Jogforrás és hatály

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (SZTFH) elnöke a Magyar Közlöny 2025. évi 45. számában, 2025. április 17-én kihirdetett 4/2025. (IV. 17.) SZTFH rendelettel több, a hatóság feladatkörét érintő rendeletet módosított. Ezek között szerepel a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó engedélyezés és ellenőrzés egyes szabályairól szóló 18/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: R.) is. A 4/2025. SZTFH rendelet 37. § (1) bekezdése szerint a rendelet főszabályként a kihirdetését követő napon, 2025. április 18-án lép hatályba. A (2)–(5) bekezdésben foglalt későbbi hatálybalépések a bírósági végrehajtást érintő rendelkezésekre vonatkoznak. A preambulum [2] bekezdése szerint a módosítás célja a dohánytermék-kiskereskedelmi engedélyezési eljárás adminisztratív terheinek csökkentése, ezért a csatolandó iratok körét átfogóan határozza meg, hogy kevesebb hiánypótlásra kerüljön sor. A 38. § (1) bekezdése szerint ez az alcím a 2006/123/EK szolgáltatási irányelvnek való megfelelést szolgálja.

A szabályozás lényege

Az R. 2. § (5) bekezdés b) pontja a használati jogcím igazolását a jogcím típusa szerint részletezi. Saját tulajdonú ingóság esetén a tulajdonjogot igazoló iratot kell csatolni, más tulajdonában lévő ingatlanról vagy ingóságnál a bérleti szerződést vagy a tulajdonos teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatát. Közterületet elfoglaló építménynél a hatályos közterület-foglalási engedély szükséges. Közös tulajdonú vagy haszonélvezettel terhelt ingatlanról, illetve ha a bérbeadó nem tulajdonos, a tulajdonostársak és a haszonélvezők hozzájáruló nyilatkozata kell. A c) pont szerint a kérelemhez csatolni kell a helyszín címét, ingatlan esetén az ingatlan-nyilvántartási térkép olyan másolatát, amelyen a dohánybolt helye jelölve van. Csatolni kell továbbá a bejárat ajtókat is feltüntető alaprajzot és a külső felületről készült, azonosításra alkalmas fényképet. Az 1. melléklet 3.1. pontja alapján a kérelemben a helyszín helyrajzi számát is meg kell adni. A 6. § (2) bekezdése szerint a szüneteltetési kérelemhez csatolni kell az igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazoló bizonylatot. A 6/A. § (3) bekezdéséből kikerült a „nem rendszeresen tartott” feltétel, így alkalmi rendezvénynek minősülhet a rendszeresen ismétlődő, 3–10 napos, belépődíjas rendezvény is. Az új 6/A. § (11) bekezdés szerint, ha a kiköltözött üzlet a 6 hónapos időtartam elteltével neki fel nem róható okból nem költözhet vissza, az engedély jogosultja az eredeti engedély módosítását kérheti.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a koncessziós szerződés alapján működő dohánytermék-kiskereskedőket érinti, különösen az új engedélyt, helyszínváltást vagy ideiglenes kiköltözést kérőket. A részletes iratjegyzék kiszámíthatóbbá teszi az eljárást, és csökkentheti a hiánypótlás miatti késedelmet, ugyanakkor a térképmásolat és a fénykép beszerzése többletfeladat. A rendszeres fesztiválokon való megjelenés lehetősége és a visszaköltözési akadály kezelése üzleti rugalmasságot ad.

Teendők és határidők

A 2025. április 18-tól benyújtott engedély- és módosítási kérelmekhez a kibővített iratjegyzék szerint kell csatolni a mellékleteket, a kérelemben pedig a helyrajzi számot is fel kell tüntetni. Szüneteltetési kérelem benyújtásakor a díjfizetési bizonylatot is csatolni kell. Az ideiglenesen kiköltözött kereskedőknek, akik visszaköltözési akadállyal szembesülnek, érdemes időben mérlegelniük az engedélymódosítás kérelmezését.

Kevesebb hiánypótlás a dohányboltok engedélyezésében

Április 18-tól részletesebb iratjegyzék alapján kell kérni a dohánytermék-kiskereskedelmi engedélyt, a rendezvényekre való kitelepülés feltételei pedig enyhülnek, a kiköltözött üzletek visszaköltözési akadály esetén engedélymódosítást kérhetnek.

A 4/2025. (IV. 17.) SZTFH rendelet célja, hogy a dohányboltok engedélyezésében kevesebb legyen a hiánypótlás. Az üzlethelyiség használati jogát a jogcím típusa szerint kell igazolni, például bérleti szerződéssel, tulajdonosi nyilatkozattal vagy közterület-foglalási engedéllyel. A kérelemhez ingatlan-nyilvántartási térképmásolatot, a bejáratot is mutató alaprajzot és az üzlet külsejéről készült fényképet is csatolni kell, a helyrajzi számot pedig a kérelemben is meg kell adni.

Rugalmasabbá vált az ideiglenes kiköltözés. A rendszeresen ismétlődő, 3–10 napos belépődíjas fesztiválok is alkalmi rendezvénynek minősülhetnek. Ha pedig a felújítás miatt kiköltözött bolt hat hónap után önhibáján kívül nem költözhet vissza, az engedély módosítását kérheti.

A szüneteltetési kérelemhez mostantól a díjfizetési bizonylatot is mellékelni kell. Az érintett kereskedőknek érdemes a dokumentumokat még a kérelem benyújtása előtt összeállítaniuk, mert a hiánytalan kérelem gyorsítja az engedély megszerzését és ezzel az üzlet megnyitását.

Élelmiszerkönyv: szigorúbb megnevezési szabályok a tejtermékekre, kecskesajt csak kecsketejből

2025. április 24.

Jogforrás és hatály

Az agrárminiszter a Magyar Közlöny 2025. évi 47. számában, 2025. április 22-én kihirdetett 11/2025. (IV. 22.) AM rendelettel módosította a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 13. mellékletét, amely a Magyar Élelmiszerkönyv 1-3/19-1 számú, tejtermékekről szóló előírása. A módosítás az R. hatályos szövegében MódR9. rövidítéssel szerepel, a Nemzeti Jogszabálytár időállapota szerint a módosított szöveg 2025. április 25-től hatályos. Az R. 1. § (1) bekezdése alapján az Élelmiszerkönyv kötelező előírásait Magyarországon előállított, illetve forgalomba hozott élelmiszerekre kell alkalmazni. A módosítás a 13. melléklet A részének III. fejezetét, valamint a B rész 1.1.2.2. pontját érinti. A rendeletet a 2015/1535/EU irányelv szerinti uniós műszaki információk eljárásban előzetesen bejelentették (R. 9. §).

A szabályozás lényege

A módosított 13. melléklet A rész III. fejezetének 3.1.3. pontja szerint „Kecskesajt” megnevezéssel kizárólag olyan oltós alvasztású érlelt, illetve savas és vegyes alvasztású sajt jelölhető, amelynek előállításához kizárólag kecsketejet használtak fel. A korábbi szabály szerint kevert tejből készült terméken az állatfaj neve akkor szerepelhetett, ha a termékhányad legalább 70%-a az adott állatfaj tejből származott. Ez a szabály a 3.1.4. pont szerint a kecskesajt kivételével továbbra is érvényes, és ilyenkor a kevert alapanyagra is utalni kell (például „juhgomolya kevert tejből”). A fejezet a korábbival egyező tartalommal rögzíti többek között a következő jelölési követelményeket. Félzsíros tejnek csak a 2,8% zsírtartalmú tej nevezhető, és a jelölt és a mért zsírtartalom eltérése legfeljebb $\pm 0,15\%$ lehet. Csak aromával ízesített terméknel kizárólag az „...ízű” kifejezés használható, a füstölés módját pedig a megnevezésben jelezni kell. A laktózmentes terméken a „laktóztartalom $< 0,1 \text{ g}/100 \text{ g}$ ” jelölés kötelező. Tejföl, túró és túrosajt élelmiszer-adalékanyagot, a kakaós és a karamellás tej színezéket nem tartalmazhat. A 3.2.1. pont szerint a csomagolás semmilyen tulajdonságával nem vezetheti félre a fogyasztót. A B rész 1.1.2.2. pontja szerint tejalapú ital az a termék, amelyben a tejhányad legalább 50% (m/m). A korábbi „de nem éri el a 70%-ot” felső korlát kikerült a szövegből.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a tejfeldolgozókat, a sajtgyártókat, a saját márkás termékeket gyártató kereskedelmi láncokat és az importőröket érinti, mivel az Élelmiszerkönyv a Magyarországon forgalomba hozott termékekre is vonatkozik. A kecske- és juhtej keverékéből készült, eddig kecskesajtként árusított termékeket át kell nevezni vagy át kell alakítani a receptúrájukat. Ez címke-, csomagolás- és marketingköltséggel jár, a kiskérődző-tejet feldolgozóknál pedig a nyersanyag-beszerezés átszervezését is igényelheti. A jelölési hiba élelmiszerlánc-felügyeleti kockázattal jár.

Teendők és határidők

Az R. 2. § (19) bekezdése átmeneti időt biztosít. Az új előírásoknak nem megfelelő, de a MódR9. hatálybalépését megelőző napon hatályos szabályoknak megfelelő tejtermékek a hatálybalépés napjától számított 12. hónap utolsó napjáig forgalomba hozhatók, és minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági idejük lejártáig forgalomban tarthatók. A gyártóknak ezért érdemes áttekinteniük termékeik megnevezését és összetételét, ütemezniük a címkék cseréjét, és a csomagolóanyag-készleteket az átmeneti időhöz igazítaniuk.

Kecskesajt ezentúl csak tiszta kecsketejből készülhet

Április 25-től szigorodnak a Magyar Élelmiszerkönyv tejtermékekre vonatkozó előírásai: a kecskesajt nevet csak kizárólag kecsketejből készült sajt viselheti, a gyártóknak egyéves átmeneti idő áll rendelkezésére.

A 11/2025. (IV. 22.) AM rendelet módosította a tejtermékekről szóló élelmiszerkönyvi előírást. Eddig a kevert tejből készült sajt is kecskesajtként kerülhetett a polcokra, ha a tejhányad legalább 70 százaléka kecsketej volt. Ezentúl ehhez kizárólag kecsketejet lehet felhasználni. A többi tejterméknél a 70 százalékos szabály marad, de a kevert alapanyagot a megnevezésben jelezni kell.

A rendelet a jól ismert jelölési szabályokat is egységes szerkezetbe foglalja. Félzsíros tejnek csak a 2,8 százalékos tej nevezhető, laktózmentes terméken fel kell tüntetni a maradék laktóztartalmat, a tejföl és a túró pedig nem tartalmazhat adalékanyagot. Tejalapú italnak minősül minden olyan termék, amelynek tejhányada legalább 50 százalék.

A régi szabályoknak megfelelő termékek a hatálybalépéstől számított 12. hónap végéig még forgalomba hozhatók, és lejáratusig árusíthatók. A gyártóknak és a saját márkás termékeket rendelő kereskedőknek érdemes most áttekinteniük címkéiket és receptúráikat.

Gyógyszer-befogadás: egyszerűsített eljárás a stratégiai „SH” gyógyszerek áremelésére

2025. április 24.

Jogforrás és hatály

A Kormány a Magyar Közlöny 2025. évi 47. számában, 2025. április 22-én kihirdetett 83/2025. (IV. 22.) Korm. rendelettel módosította a gyógyszerek társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásának részletes szabályairól szóló 452/2017. (XII. 27.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Befogadási R.). Módosította továbbá az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről és a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Működési R.). A 83/2025. Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése szerint a rendelet főszabályként a kihirdetését követő hónap első napján, 2025. május 1-jén lép hatályba. Az 5. § (2) bekezdése alapján az 1. alcím, vagyis a Működési R.-t érintő módosítás a kihirdetést követő 30. napon, 2025. május 22-én lép hatályba.

A szabályozás lényege

A rendelet 3. §-a a Befogadási R. 4. §-át új g) ponttal egészíti ki. Eszerint a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) egyszerűsített eljárásrendben bírálja el azt a kérelmet, amely a stratégiai gyógyszerlista kiadásáról szóló miniszteri rendelet alapján a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK) által kiadott közleményben szereplő, „SH” jelzésű gyógyszer áremelésére irányul. A 4. § (2) bekezdése ennek megfelelően úgy módosítja a Befogadási R. 5. § (1) bekezdés e) pontját, hogy az áremelés főszabályként továbbra is normál eljárásba tartozik, a 4. § g) pontjában foglalt kivétellel. A 4. § (1) bekezdése szerint normál eljárásrendben kell elbírálni a gyógyszerekről szóló törvény (Gyftv.) 27. § (5a) bekezdése szerinti új indikációra, illetve az új BNO-kódot nem érintő indikációváltozásra irányuló kérelmet. A Működési R. 14. § (2) bekezdés b) pontja a módosítás után az egészségügyi dolgozóknak az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény (Ehi.) 6/B. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott adataira utal. A 14. § (4) bekezdése továbbra is előírja, hogy ezeket az adatokat elektronikusan, az NNGYK humán erőforrás nyilvántartó rendszerén keresztül kell jelenteni. A bejelentés módszereinek, vagyis a kézi űrlapkitöltésnek és az automatikus adatbeküldésnek a felsorolása azonban kikerült a szövegből.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A Befogadási R. módosítása a forgalomba hozatali engedélyek jogosultjait és a gyógyszer-forgalmazókat érinti. Az ellátásbiztonsági szempontból stratégiai minősített, „SH” jelzésű készítmények áremelési kérelmei az egyszerűsített eljárásrendben kerülnek elbírálásra. Ez a gyártók számára kiszámíthatóbb árazási mozgásteret adhat a költségnövekedés kezelésére. A Működési R. módosítása a magán- és közfinanszírozott egészségügyi szolgáltatókat érinti, amelyeknek az egészségügyi dolgozók adatait a módosított törvényi hivatkozás szerinti adatkörrel kell jelenteniük.

Teendők és határidők

A gyógyszercégeknek érdemes ellenőrizniük, mely készítményeik szerepelnek az NNGYK közleményében „SH” jelzéssel, és a 2025. május 1-jétől benyújtandó áremelési kérelmeknél erre hivatkozniuk. Az új indikációra vonatkozó kérelmeket a normál eljárásrend követelményei szerint kell előkészíteni. Az egészségügyi szolgáltatóknak 2025. május 22-től a Működési R. 14. § (2) bekezdés b) pontja szerinti adatkört kell jelenteniük, a változásokat a 14. § (2a) bekezdése szerint minden hónap 10. napjáig.

Gyorsabb áremelési eljárás a stratégiai gyógyszereknél

Május 1-jétől egyszerűsített eljárásban kérhetik a gyógyszergyártók a stratégiai jelentőségű, „SH” jelzésű készítmények támogatott árának emelését, az egészségügyi szolgáltatók munkaerő-adatszolgáltatásának szabályai pedig május 22-től módosulnak.

A 83/2025. (IV. 22.) Korm. rendelet szerint a NEAK az áremelési kérelmeket főszabályként továbbra is a hosszabb, normál eljárásban bírálja el. Kivételt jelentenek az NNGYK közleményében „SH” jelzéssel szereplő, stratégiai gyógyszerlistán lévő készítmények, ezeknél egyszerűsített eljárás jár. Az új indikációra vagy indikációváltozásra irányuló kérelmek normál eljárásban maradnak, ezeknél a teljes szakmai értékelésre kell felkészülni.

A változás a gyógyszergyártóknak és a forgalmazóknak adhat nagyobb mozgásteret, hogy az ellátás szempontjából fontos készítményeik árát a költségekhez igazítsák. A rendelet az egészségügyi szolgáltatók adatszolgáltatását is pontosítja. Az egészségügyi dolgozók adatait továbbra is elektronikusan, az NNGYK rendszerében kell jelenteni, a változásokat havonta, a hónap 10. napjáig.

A gyártóknak érdemes áttekinteniük, mely termékeik kaptak „SH” jelzést, és ennek megfelelően tervezniük az áremelési kérelmeket. Az egészségügyi szolgáltatóknak pedig célszerű egyeztetniük humánerőforrás-nyilvántartásukat a módosított adatkörrel, hogy a havi jelentések hiánytalanok legyenek.

Szakképzési végrehajtási rendelet módosítása: új adatok a duális képzőhelyek szerződéseiben

2025. április 25.

Jogforrás és hatály

A Kormány a Magyar Közlöny 2025. évi 47. számában, 2025. április 22-én kihirdetett 84/2025. (IV. 22.) Korm. rendelettel nyolc innovációs, felsőoktatási és szakképzési tárgyú kormányrendeletet módosított. A rendelet preambuluma szerint célja az új felsőoktatási képzések indítási eljárásának újraszabályozása, a felsőoktatás digitalizációjának támogatása, a digitális tanúsítványok rendeleti szintű szabályozása és a szakképzési végrehajtási rendelet aktualizálása. A vállalkozásokat elsősorban a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szkr.) módosítása érinti, amelyet a 84/2025. Korm. rendelet 43–59. §-a tartalmaz. A 60. § (1) bekezdése szerint a rendelet főszabályként a kihirdetését követő napon, 2025. április 23-án lép hatályba. A (2) bekezdés alapján egyes rendelkezések, köztük az Szkr.-t módosító 43–47., 50. és 56. §, csak 2025. szeptember 1-jén.

A szabályozás lényege

Az Szkr. 250. § (1) bekezdés 1. pontja szerint a szakképzési munkaszerződésben a duális képzőhely adatai között a duális képzőhelyek nyilvántartásában szereplő nyilvántartási azonosító számát is fel kell tüntetni. A 244. § (1) bekezdés a) pontja ezt az azonosítót a nyilvántartás kötelező adatai közé emeli. A 238. § (4) bekezdés b) pontja a tanműhely személyi feltételeinél a „gyakorlati oktató” helyett már „duális oktatót” említ. A 239. § (3) bekezdése alapján pedig az a duális képzőhely köteles felelős személyt megbízni a szakirányú oktatás figyelemmel kísérésére, amely több tanuló oktatását szervezi munkahelyi körülmények között. A 252/B. § a) pontja szerint a tanuló mentesül a duális képzőhelyen a munkavégzési kötelezettség alól, ha szakmai oktatásához kapcsolódó tanulmányi versenyen a szakképző intézmény képviselőjében vesz részt. A c) pont szerint ugyanez vonatkozik a szakmai oktatásával összefüggő vizsga napjára és az azt megelőző három munkanapra. A 223/B. § (1) bekezdése szerint a duális képzőhelyi részvétel hiányáról szóló igazoláson a tanulót kizárólag a törzslapszámmal lehet azonosítani. A 263. § (4) bekezdése és a 290. § (7) bekezdése szerint az érettségivel nem rendelkező technikumi tanuló is tehet szakmai vizsgát, oklevelét azonban csak az érettségi bizonyítvány bemutatását követő öt munkanapon belül állítják ki. A 171. § (3) bekezdése szerint az ösztöndíj a szakirányú oktatás záró évfolyamának utolsó tanítási napjáig jár.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a szakképzési munkaszerződéssel tanulót foglalkoztató duális képzőhelyeket, köztük a képzőközpontokat érinti. Ezeknek a szerződésmintáikat ki kell egészíteniük, és a munkaidő-beosztásban figyelembe kell venniük a pontosított mentesülési eseteket. A nyilvántartási azonosító kötelező feltüntetése a szerződések és a nyilvántartás összekapcsolását segíti. A változások jelentős többletköltséget várhatóan nem okoznak, a hiányos szerződés azonban adminisztratív kockázattal járhat, és a tanulói távollétek pontosabb tervezése a termelésszervezésben is megjelenik.

Teendők és határidők

A duális képzőhelyeknek az április 23. után kötött szakképzési munkaszerződésekben fel kell tüntetniük nyilvántartási azonosító számukat. Szerződésmintáikat és belső szabályzataikat ennek megfelelően érdemes frissíteni, a 252/B. § szerinti mentesülést pedig a munkaidő-nyilvántartásban rögzíteni. A 2025. szeptember 1-jén hatályba lépő rendelkezéseket a 2025/2026. tanév előkészítésekor kell figyelembe venni.

Új kötelező adat a szakképzési munkaszerződésekben

Április 23-tól a duális képzőhelyeknek a szakképzési munkaszerződésben fel kell tüntetniük nyilvántartási azonosító számukat, és a rendelet a tanulók munkavégzés alóli mentesülésének eseteit is pontosítja.

A 84/2025. (IV. 22.) Korm. rendelet a felsőoktatási és innovációs szabályok mellett a szakképzési törvény végrehajtási rendeletét is módosította. A tanulót szakképzési munkaszerződéssel foglalkoztató vállalkozásoknak a szerződésben a duális képzőhelyek nyilvántartásában kapott azonosítójukat is szerepeltetniük kell. Ugyanez az azonosító a duális képzőhelyek nyilvános nyilvántartásában is megjelenik.

A tanuló mentesül a munkavégzés alól, ha szakmai tanulmányi versenyen képviseli iskoláját, valamint szakmai vizsgája napján és az azt megelőző három munkanapon. Az érettségivel még nem rendelkező technikumi tanulók is vizsgázhatnak, oklevelüket azonban csak az érettségi bizonyítvány bemutatása után kapják meg. A tanulói ösztöndíj a záró évfolyam utolsó tanítási napjáig jár.

Az érintett cégeknek érdemes most frissíteniük szerződésmintáikat, és a munkaidő-beosztásban számolniuk a vizsgák miatti távollétekkel. A rendelet egyes további szakképzési rendelkezései szeptember 1-jén lépnek hatályba, ezeket a következő tanév előkészítésekor kell figyelembe venni.

Kúria 1/2025. JEH: érvényessé nyilvánítás iránti per és az ítélt dolog

2025. április 9.

Jogforrás és hatály

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 2025. január 27-én hozta meg az 1/2025. JEH határozatot (Jpe.III.60.007/2024/11.) az anyagi jogerőhatás érvényesüléséről az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítása iránt indított perben. A határozatot a Magyar Közlöny 2025. évi 39. száma 2025. április 7-én tette közzé. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozat a Magyar Közlönyben való közzétételtől kötelező a bíróságokra. Ugyanebben a számban jelent meg a 2/2025. JEH határozat is, amely a földhaszonbérleti jogviszony felmondással történő megszűnésének megállapítása iránti per jellegéről szól. Az eljárást a Kúria felülvizsgálati tanácsa kezdeményezte, mert el kívánt térni a Gfv.30.123/2022/11. számú, közzétett határozattól.

A szabályozás lényege

A rendelkező rész 1. pontja szerint, ha a szerződés teljes érvénytelensége több okból is fennáll, és mindegyik érvénytelenségi okot a per tárgyává teszik, a felperes azonban csak az egyik ok kiküszöbölésével kéri a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperes marasztalását, a keresetet a további érvénytelenségi ok miatt elutasító ítélet jogereje kizárja az újabb pert. A felperes egy újabb perben nem kérheti ismételt a korábbi keresetében szereplő ok kiküszöbölésével az érvényessé nyilvánítást és a marasztalást. Ez akkor is így van, ha az új keresetben már a további érvénytelenségi okot is orvosolni kéri. A 2. pont szerint az ítélt dolog perakadály. Fennállása esetén a keresetlevelet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 176. § (1) bekezdés d) pontja alapján vissza kell utasítani, illetve az eljárást a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból meg kell szüntetni. A 3. pont szerint a Gfv.30.123/2022/11. számú határozat ezzel ellentétes jogértelmezése a továbbiakban nem hivatkozható kötelező erejű jogértelmezésként. Az indokolás rámutat: az érvényessé nyilvánítást célzó keresetben valamennyi, a per tárgyává tett érvénytelenségi ok kiküszöbölését kérni kell, ennek legkézenfekvőbb eszköze az eshetőleges kereseti kérelem.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A határozat az alapügyben deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződésre vonatkozott, jogértelmezése azonban minden szerződéses jogvitára irányadó, amelyben érvényessé nyilvánítást kérnek. Így érinti a kereskedelmi szerződések feleit, a hitelezőket és a követeléskezelőket is. A rosszul felépített kereset végleges jogvesztéssel járhat, mert a hiba egy második perben már nem orvosolható. Ez a perstratégia és a perköltség-kockázat szempontjából is meghatározó. A határozat ugyanakkor rögzíti, hogy egy később felmerülő, korábban nem észlelt érvénytelenségi okra a fél továbbra is hivatkozhat, így a jogvesztés csak a perben már ismertté vált okokra vonatkozik.

Teendők és határidők

A határozat 2025. április 7-től köti a bíróságokat, így a folyamatban lévő perekben is irányadó. Az érvényessé nyilvánítást kérő félnek az ellenfél érvénytelenségi kifogására, illetve a bíróság által hivatalból észlelt semmisségi okra figyelemmel még az adott perben módosítania kell keresetét, legalább eshetőlegesen. A jogi képvislettel rendelkező vállalkozásoknak érdemes felülvizsgálniuk folyamatban lévő ügyeik kereseti kérelmeit.

Egy perben kell orvosolni a szerződés összes hibáját

A Kúria jogegységi határozata szerint aki érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítását kéri, annak valamennyi felmerült érvénytelenségi ok kiküszöbölését kérnie kell, különben második perre már nem lesz lehetősége.

Az április 7-én közzétett 1/2025. JEH határozat egy deviza alapú kölcsönszerződéssel kapcsolatos ügyben született. A felperes csak az egyik érvénytelenségi ok orvoslását kérte, ezért keresetét elutasították, mert a szerződés más okból is érvénytelen volt. Később újra perelt, immár mindkét hibát orvosoltatva, a Kúria szerint azonban ezt az ítélt dolog kizárja.

A határozat a bíróságokra kötelező, a vele ellentétes korábbi kúriai értelmezésre többé nem lehet hivatkozni. Az új keresetlevelet ilyenkor hiánypótlás nélkül vissza kell utasítani, vagy az eljárást hivatalból meg kell szüntetni. A felperes tehát nem kaphat második esélyt ugyanarra az igényre, ha az első perben nem kérte valamennyi ismert hiba orvoslását.

A vállalkozásoknak ezért különösen fontos, hogy szerződéses vitáikban a kereseti kérelmet már az első perben teljes körűen, szükség esetén eshetőleges kérelmekkel építsék fel. A folyamatban lévő ügyekben érdemes jogi képviselőjükkel áttekinteniük, hogy a kereset kiterjed-e minden felmerült érvénytelenségi okra.

„Stop-the-clock” irányelv: két évvel később indul a CSRD második és harmadik hulláma

2025. április 17.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács 2025. április 14-én elfogadta az (EU) 2025/794 irányelvet az (EU) 2022/2464 (CSRD) és az (EU) 2024/1760 (CSDDD) irányelvnek az egyes fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolási és átvilágítási követelmények alkalmazási kezdőnapjai tekintetében történő módosításáról. Az irányelvet az Európai Unió Hivatalos Lapjának L sorozatában 2025. április 16-án hirdették ki. A 4. cikk szerint a kihirdetését követő napon, 2025. április 17-én lép hatályba. A 3. cikk (1) bekezdése alapján a tagállamoknak 2025. december 31-ig kell hatályba léptetniük az átültető rendelkezéseket. A preambulum (1) és (2) bekezdése szerint az irányelv a Bizottság 2025. február 11-i, a végrehajtásról és az egyszerűsítésről szóló közleményében meghirdetett tehercsökkentési menetrendhez kapcsolódik, a (9) és (10) bekezdés pedig a sürgősségre és a jogbiztonság mielőbbi megteremtésére hivatkozik.

A szabályozás lényege

Az 1. cikk a CSRD 5. cikk (2) bekezdését módosítja, és két évvel elhalasztja a fenntarthatósági beszámolás második és harmadik hullámát. Az eddig 2026-ban, a 2025. évről először beszámoló egyéb nagyvállalkozásoknak és nagy vállalatcsoportok anyavállalatainak a 2027. január 1-jén vagy azt követően kezdődő pénzügyi évekre kell először jelentést készíteniük. A tőzsdén jegyzett kis- és középvállalkozások, a kis méretű és nem összetett intézmények, valamint a zárt biztosítók a 2028. január 1-jén vagy azt követően kezdődő pénzügyi évekre kötelesek először beszámolni. A módosítás a 2013/34/EU számviteli irányelv és a 2004/109/EK átláthatósági irányelv szerinti kötelezettségekre egyaránt kiterjed. Az első hullám, vagyis az 500 főnél több munkavállalót foglalkoztató, közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek kötelezettsége nem változik, ők a 2024. évről már 2025-ben beszámolnak. A 2. cikk a CSDDD 37. cikk (1) bekezdését módosítja: az átültetési határidő 2027. július 26-ra tolódik. A legnagyobb, 3000 főnél több munkavállalót foglalkoztató és 900 millió eurót meghaladó nettó világpiaci árbevételű uniós vállalatokra 2028. július 26-tól kell alkalmazni a szabályokat, a többi érintett vállalatra 2029. július 26-tól. A 16. cikk szerinti beszámolást a 2029-ben, illetve 2030-ban kezdődő pénzügyi évektől kell teljesíteni.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A halasztás a második hullámba tartozó magyar nagyvállalkozásoknak két év haladékot ad. Számukra a 2025. pénzügyi évről szóló, 2026-ban esedékes első fenntarthatósági jelentés kötelezettsége elmarad, ami jelentős tanácsadási, adatgyűjtési és bizonyosság-szolgáltatási költséget takarít meg. Közvetve a beszállítók is mentesülnek a megrendelői adatkérések egy részének sürgető terhe alól. Az első hullám vállalatainak helyzete nem változik. A preambulum (3) bekezdése szerint a halasztás célja, hogy a folyamatban lévő uniós egyszerűsítési kezdeményezések lezárultáig az érintett vállalkozásoknak ne keletkezzenek szükségtelen és elkerülhető költségei.

Teendők és határidők

A tagállamoknak 2025. december 31-ig kell átültetniük a halasztást, ezért a magyar vállalkozásoknak figyelemmel kell kísérniük a számviteli törvény ennek megfelelő módosítását. A második hullámba tartozó vállalatoknak érdemes újraütemezniük felkészülési projektjeiket, a már megkezdett kettős lényegességi elemzést és adatgyűjtést azonban célszerű megőrizni. Az első hullám vállalatainak a 2025-ös jelentéstételi kötelezettségük változatlanul fennáll.

Két év haladékot kapnak a fenntarthatósági jelentéstételre készülő vállalatok

Április 17-én hatályba lépett az uniós „stop-the-clock” irányelv: a fenntarthatósági beszámolásra kötelezett nagyvállalatok második hulláma és a tőzsdei kkv-k két évvel később kezdik meg a jelentéstételt.

Az (EU) 2025/794 irányelv szerint a 2026-ban esedékes első jelentés helyett az eddig nem érintett nagyvállalatoknak csak a 2027-ben kezdődő üzleti évről kell beszámolniuk. A tőzsdén jegyzett kis- és középvállalkozásoknál a 2028-as üzleti év lesz az első. Az 500 főnél több munkavállalót foglalkoztató, közérdeklődésre számot tartó vállalatok első hullámát a halasztás nem érinti.

A vállalati átvilágítási irányelv alkalmazása is egy évvel később indul. A legnagyobb vállalatoknak 2028. július 26-tól kell megfelelniük, a tagállamok pedig 2027. július 26-ig ültethetik át a szabályokat. A többi érintett vállalatra egy évvel később, 2029. július 26-tól vonatkoznak az átvilágítási kötelezettségek.

A tagállamoknak az év végéig kell átvezetniük a halasztást saját jogukba. Az érintett cégeknek érdemes átütemezniük felkészülésüket, de a már elvégzett munkát nem célszerű elvetniük, hiszen a kötelezettség csak későbbre tolódott. A partnereik felé adatot szolgáltató beszállítóknak is érdemes egyeztetniük megrendelőikkel a módosult ütemezésről.

ViDA: hatályba lépett az uniós áfa-digitalizációs irányelv, első lépésként a belföldi e-számlázás

2025. április 16.

Jogforrás és hatály

A Tanács 2025. március 11-én fogadta el a 2006/112/EK irányelvnek (héairányelv) a digitális korhoz igazodó héaszabályok tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2025/516 irányelvet, amelyet az Európai Unió Hivatalos Lapjának L sorozatában 2025. március 25-én hirdettek ki. A 7. cikk szerint az irányelv a kihirdetését követő huszadik napon, 2025. április 14-én lépett hatályba. A módosítások lépcsőzetesen lépnek hatályba: az 1. cikk az irányelvvel együtt, a 2. cikk 2027. január 1-jén, a 3. cikk 2028. július 1-jén, a 4. cikk 2029. július 1-jén, az 5. cikk 2030. július 1-jén. A csomaghoz tartozó, a 904/2010/EU rendeletet módosító (EU) 2025/517 tanácsi rendelet 6. cikke szerint további cikkei 2028 és 2032 között alkalmazandók.

A szabályozás lényege

Az április 14-től alkalmazható elem az irányelv 1. cikkének 2. és 3. pontja. Eszerint a héairányelv 218. cikke kiegészül: a tagállamok az általuk meghatározott feltételekkel előírhatják a területükön letelepedett adóalanyoknak, hogy belföldi termékértékesítéseikről és szolgáltatásnyújtásaikról elektronikus számlát bocsássanak ki, a 232. cikk új bekezdése alapján pedig ehhez nem szükséges a számlabefogadó elfogadása. A 6. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamok e rendelkezéseket 2025. április 14-től alkalmazhatják. A későbbi lépcsők közül a 2. cikk 2027. január 1-jétől átírja a platformok vélelmezett értékesítői szabályát (14a. cikk). A 3. cikk 2028. július 1-jétől bevezeti a 28a. cikket: a legfeljebb 30 éjszakás szálláshely-szolgáltatást vagy közúti személyszállítást elősegítő platform főszabályként úgy tekintendő, mintha maga nyújtotta volna a szolgáltatást, kivéve, ha a szolgáltató megadta héaazonosító számát, és nyilatkozott, hogy maga számítja fel a héát. Az 5. cikk 2030. július 1-jétől új elektronikus számla-fogalmat vezet be (217. cikk), és a 138. cikk (1a) bekezdése szerint a Közösségen belüli termékértékesítés adómentessége nem alkalmazható, ha az értékesítő elmulasztja az adatszolgáltatást.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az április 14-i lépés közvetlenül nem keletkeztet kötelezettséget: a belföldi e-számlázás előírása tagállami döntés, amelyet nemzeti jogszabálynak kell bevezetnie. A tagállamok ugyanakkor mostantól külön eltérési engedély nélkül tehetik kötelezővé az elektronikus számlát. A Közösségen belüli termékértékesítést végző vállalkozásokat a 2030-as lépcső érinti a legerősebben, mivel az adómentesség az adatszolgáltatás teljesítéséhez kötődik. A rövid távú szálláshely-kiadás és a közúti személyszállítás piacán a platformok és a rajtuk keresztül szolgáltató vállalkozások héahelyzete 2028-tól változik, a tagállamok azonban a 28a. cikk (5) bekezdése alapján egyes szolgáltatásokat kizárhatnak a szabály hatálya alól.

Teendők és határidők

Azonnali kötelezettség áprilisban nem keletkezett, a vállalkozásoknak azonban figyelemmel kell kísérniük, él-e a magyar jogalkotó a 218. cikk szerinti lehetőséggel. A tagállamoknak a 2. cikknek megfelelő szabályokat 2026. december 31-ig kell kihirdetniük és 2027. január 1-jétől alkalmazniuk, a 3. cikk szerintieket 2028. június 30-ig kell elfogadniuk és 2028. július 1-jétől alkalmazniuk, az 5. cikk szerintieket pedig 2030. június 30-ig kell elfogadniuk és 2030. július 1-jétől alkalmazniuk. A Közösségen belüli ügyleteket teljesítő vállalkozásoknak célszerű felmérniük számlázó- és vállalatirányítási rendszereik felkészültségét, a platformokon keresztül szolgáltatóknak pedig a vélelmezett szolgáltatói szabály árazási következményeit.

Hatályba lépett a ViDA: jöhet a kötelező belföldi e-számla

Április 14-én hatályba lépett az uniós áfarendszert digitalizáló ViDA-irányelv. Első lépésként a tagállamok külön engedély nélkül tehetik kötelezővé a belföldi elektronikus számlázást, a nagyobb változások 2027 és 2030 között jönnek.

Az (EU) 2025/516 irányelv alapján a tagállamok mostantól saját hatáskörben írhatják elő a belföldi ügyletekre az elektronikus számlát, és ehhez a vevő hozzájárulására sincs szükség. Közvetlen kötelezettség egyelőre nem keletkezett: az a nemzeti szabályozástól függ, ezért a hazai cégeknek elsősorban azt kell figyelniük, él-e a magyar jogalkotó ezzel a lehetőséggel, és milyen átmeneti idővel.

A következő lépcsők már a vállalkozások mindennapjait érintik. 2028 júliusától a rövid távú szálláshelyeket és a személyszállítást közvetítő platformok főszabályként maguk számítják fel az áfát, ha a szolgáltató ezt nem vállalja. 2030 júliusától a Közösségen belüli ügyletekben új e-számla-szabályok és adatszolgáltatás jönnek, és az adatszolgáltatás elmulasztása az adómentesség elvesztésével járhat.

Az EU-n belül értékesítő cégeknek érdemes már most felmérniük, képes-e számlázó- és vállalatirányítási rendszerük az uniós szabványú e-számla kezelésére. A szálláshely-kiadóknak és személyszállítóknak, akik platformon keresztül értékesítenek, az árazásra és a szerződéses feltételekre gyakorolt hatást kell végiggondolniuk.

USA: kölcsönös vámok bevezetése és az országspecifikus kulcsok 90 napos felfüggesztése

2025. április 14.

Jogforrás és hatály

Az Egyesült Államok elnöke 2025. április 2-án írta alá a 14257. számú végrehajtási rendeletet (Executive Order 14257) a nagy és tartós éves kereskedelmi hiányhoz hozzájáruló gyakorlatok orvoslását célzó kölcsönös vámokról. Fő jogalapja a Nemzetközi Gazdasági Szükséghelyzeti Hatáskörökről szóló törvény (IEEPA, 50 U.S.C. 1701 és köv.) és a nemzeti szükséghelyzetekről szóló törvény. A 3. szakasz (a) pontja szerint a 10%-os alapvám 2025. április 5-től, az I. mellékletben felsorolt partnerekre vonatkozó országspecifikus kulcsok április 9-től alkalmazandók. Az április 9-én kiadott 14266. számú végrehajtási rendelet 2. szakasza az országspecifikus kulcsok alkalmazását április 10-től július 9-ig felfüggesztette. Az április 11-i elnöki memorandum a kivételek körét pontosította.

A szabályozás lényege

Az I. melléklet az Európai Unióra 20%-os kulcsot határozott meg. A 3. szakasz (b) pontja kiveszi a rendelet hatálya alól többek között a 232. szakasz alapján már vámmal sújtott acél- és alumíniumtermékeket, autókat és autóalkatrészeket, a II. mellékletben felsorolt árukat (például rezet, gyógyszereket, félvezetőket, faanyagot, egyes kritikus ásványokat és energiahordozókat), valamint a jövőbeli 232. szakasz szerinti intézkedések alá eső termékeket. A 3. szakasz (c) pontja szerint a kölcsönös vám a többi vámon és díjon felül fizetendő, az (f) pont alapján pedig csak a nem amerikai tartalomra kell alkalmazni, ha az áru értékének legalább 20%-a amerikai eredetű. A 4. szakasz (b) pontja megtorlás esetére a vámok emelését teszi lehetővé. A 14266. rendelet szerint a felfüggesztés alatt az I. mellékletbe tartozó partnerek – Kína kivételével – áruik 10%-os kiegészítő vámot viselnek, Kína esetében a kulcs 125%-ra emelkedett. Az április 11-i memorandum a félvezetők közé sorolta egyebek között a 8471, 8486 és 8542 vámtarifaszám alá tartozó termékeket, az ezekre április 5. óta beszedett vámokat vissza kell téríteni.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az uniós, így a magyar exportőrök áruira április 5-től 10%-os kiegészítő vám vonatkozik; a 20%-os uniós kulcs a felfüggesztés miatt nem alkalmazandó, a felfüggesztés azonban július 9-ig szól. A közvetlen amerikai exportőrökön túl a beszállítói láncban részt vevő vállalkozások is érintettek, különösen ott, ahol a végtermék az amerikai piacra kerül. A járműipari termékekre a kölcsönös vám nem vonatkozik, ott a 232. szakasz szerinti autóipari vámok a meghatározók. Az elektronikai és informatikai termékeket gyártók számára a félvezető-kivétel kiterjesztése kedvező, a kínai alkatrészekre épülő ellátási láncokban viszont a 125%-os kínai kulcs költségnövekedést és beszerzési átrendeződést okozhat.

Teendők és határidők

Az amerikai piacra szállító vállalkozásoknak érdemes áruik vámtarifaszám szerinti besorolását a II. melléklet és az április 11-i memorandum kivételeivel összevetniük, a vevői és beszállítói szerződésekben pedig rendezniük, ki viseli a kiegészítő vámot. Az amerikai tartalomra vonatkozó szabály miatt indokolt dokumentálni az áruk amerikai eredetű összetevőinek értékét. A félvezető-kivétel alá eső, április 5. után vámkezelt áruk után megfizetett vám visszatérítése az amerikai vámhatóság szokásos eljárásában történik, ezért az importőr partnerekkel egyeztetni kell. A felfüggesztés július 9-i lejáratát a következő kritikus időpont.

Amerikai vámok: most 10%, az uniós 20%-os kulcs július 9-ig felfüggesztve

Április 5-től 10%-os kiegészítő vám terheli az Egyesült Államokba exportált uniós árukat. Az EU-ra kiszabott 20%-os országkulcsot Washington 90 napra, július 9-ig felfüggesztette, Kínára viszont 125%-ra emelte.

Az április 2-án aláírt elnöki rendelet minden kereskedelmi partnerre 10%-os alapvámot vezetett be, és országonként magasabb kulcsokat határozott meg. Egy héttel később a magasabb kulcsokat – Kína kivételével – felfüggesztették, így a magyar exportőrök áruira jelenleg 10% vonatkozik a szokásos vámokon felül. A kiegészítő vám csak az áru nem amerikai tartalmát terheli, ha annak legalább ötöde amerikai eredetű.

Nem tartoznak a kölcsönös vám alá a külön vámmal sújtott acél- és alumíniumtermékek, az autók és autóalkatrészek, valamint egyes termékkörök, például a gyógyszerek és a félvezetők. Április 11-én a félvezető-kivételt több informatikai termékre is kiterjesztették, a rájuk beszedett vámot visszatérítik.

Az exportőröknek érdemes ellenőrizniük termékeik vámtarifaszámát a kivételi listákkal, és szerződésben rendezniük, ki viseli a vámterhet. A beszállítói láncban részt vevő cégeknek is számolniuk kell azzal, hogy megrendelőik a többletköltséget áthárítanák. A következő fordulópont a július 9-i határidő, amikor a magasabb kulcs alkalmazása újra napirendre kerülhet.

EU-ellenintézkedések az amerikai acél- és alumíniumvámokra: elfogadás és 90 napos felfüggesztés

2025. április 16.

Jogforrás és hatály

Az Európai Bizottság 2025. április 14-én két végrehajtási rendeletet fogadott el: az Amerikai Egyesült Államokból származó egyes termékekre vonatkozó, a kereskedelmi egyensúlyt helyreállító intézkedésekről és az (EU) 2018/886 végrehajtási rendelet módosításáról szóló (EU) 2025/778 végrehajtási rendeletet, valamint ezen intézkedések felfüggesztéséről és az (EU) 2023/2882 végrehajtási rendelet módosításáról szóló (EU) 2025/786 végrehajtási rendeletet. Mindkét rendelet 2025. április 15-én lépett hatályba. Az intézkedések keretét a nemzetközi kereskedelmi szabályok alkalmazása és érvényesítése terén az Unióra ruházott jogok gyakorlásáról szóló 654/2014/EU rendelet adja, amelynek 4. cikk (1) bekezdése szerint a Bizottság végrehajtási jogi aktusban határozza meg a kereskedelempolitikai intézkedéseket, az 5. cikk (1) bekezdés a) pontja szerint pedig ezek vámengedmények felfüggesztéséből, illetve új vagy magasabb vámok bevezetéséből állhatnak.

A szabályozás lényege

Az intézkedés az Egyesült Államok által 2025. március 12-től az uniós acél- és alumíniumtermékekre és azok származékaira kivetett 25%-os vámokra adott válasz, és a Bizottság közlése szerint mintegy 21 milliárd euró értékű amerikai exportot érint. A 2025/778 rendelet a 2018/886 rendelet mellékleteit módosítja és újabbakkal egészíti ki: az I. mellékletben a vámtarifaszámtól függően 10% vagy 25% kiegészítő vám szerepel (a listára dohánytermékek kerültek, a whiskey kikerült), a II–IV. mellékletben 25%. A II. melléklet fémipari termékeket – rézércet, vas- és acéltermékeket, köztük csöveket és vasúti síneket, alumíniumszerkezeteket, evőeszközöket, záratokat és fémszerelvényeket –, a III. melléklet ipari és mezőgazdasági termékeket, a IV. melléklet egyebek között mandulát és szójababot tartalmaz. A 2025/786 rendelet ugyanakkor az intézkedések alkalmazását felfüggesztette: az I–III. melléklet termékeire 2025. július 14-ig, a IV. mellékletre 2025. december 1-jéig. A Bizottság a felfüggesztést azzal indokolta, hogy az Egyesült Államok 90 nappal elhalasztotta úgynevezett kölcsönös vámjait, és esélyt kíván adni a tárgyalásoknak; jelezte, hogy azok kudarca esetén az ellenintézkedések hatályba lépnek, és a további ellenintézkedések előkészítése folytatódik.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A felfüggesztés alatt az amerikai származású árukra nem kell kiegészítő vámot fizetni, így az uniós importőrök költségei egyelőre nem változnak. Ha a tárgyalások nem vezetnek eredményre, a felfüggesztés lejártát követően a listán szereplő amerikai alapanyagokat, félkész termékeket és fogyasztási cikkeket beszerző magyar vállalkozások költségei érdemben nőhetnek; ez különösen a fémfeldolgozókat, az élelmiszer-feldolgozókat és a kereskedőket érintheti. Az amerikai és az uniós intézkedések kölcsönös eszkalációjának kockázata a kétirányú kereskedelemben részt vevő vállalkozások beszerzési és árazási tervezését is bizonytalanná teszi.

Teendők és határidők

Április 15. és július 14. között – a IV. melléklet esetében december 1-jéig – kiegészítő vámfizetési kötelezettség nem áll fenn. A vállalkozásoknak érdemes a felfüggesztés idejét arra használniuk, hogy amerikai beszerzéseiket a 2018/886 rendelet módosított mellékleteinek vámtarifaszámaival összevegyék, felmérjék a 10, illetve 25%-os vámtéher hatását, és szükség esetén alternatív beszerzési forrásokat vagy a vám viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezéseket készítsenek elő. A vámkezelésnél a származás pontos igazolása kulcskérdés, mivel a kiegészítő vám az amerikai származású árukra vonatkozik. A további lépéseket a felfüggesztés lejártáig a tárgyalások eredménye határozza meg.

Elfogadták, de 90 napra felfüggesztették az uniós ellenvámokat

Az EU április 14-én 10, illetve 25%-os kiegészítő vámokat fogadott el mintegy 21 milliárd euró értékű amerikai árura, de alkalmazásukat július 14-ig felfüggesztette, hogy esélyt adjon a tárgyalásoknak.

A Bizottság két végrehajtási rendelete április 15-én lépett hatályba: az egyik az amerikai acél- és alumíniumvámokra válaszul kiegészítő vámokat ír elő, a másik ezek alkalmazását felfüggeszti. A lista fémipari termékeket, például acélcsőveket, alumíniumszerkezeteket, evőeszközöket és zárat, valamint ipari és mezőgazdasági termékeket, köztük mandulát és szójababot tartalmaz.

A felfüggesztés alatt az amerikai árukra nem kell többletvámost fizetni. A Bizottság azzal indokolta a döntést, hogy Washington is 90 napra elhalasztotta úgynevezett kölcsönös vámjait. Ha a tárgyalások nem vezetnek eredményre, az ellenvámok hatályba léphetnek, ami az amerikai alapanyagokat és termékeket beszerző hazai vállalkozások – például a fémfeldolgozók, élelmiszer-feldolgozók és kereskedők – költségeit érdemben növelheti.

Érdemes most összevetni az amerikai beszerzéseket a vámlistával, felmérni a lehetséges többletterhet, és felkészülni alternatív beszállítókkal vagy szerződéses vámklauzulákkal. Mivel a többletvám csak az amerikai származású árut terheli, a származás pontos igazolása is kulcskérdés. A mandulát és szójababot tartalmazó lista felfüggesztése december 1-jéig tart.

Ökodizájn: elfogadták a fenntartható termékek 2025–2030-as uniós munkatervét

2025. április 17.

Jogforrás és hatály

Az Európai Bizottság 2025. április 16-án elfogadta „A fenntartható termékek környezettudatos tervezése és az energiacímkézés 2025–2030-as munkaterve” című közleményt (COM(2025) 187 final), amelyet a Tanácshoz 8225/25. számú dokumentumként továbbítottak. A munkaterv a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási keretének létrehozásáról szóló (EU) 2024/1781 rendelet (ESPR) 18. cikkén alapul, amely szerint a Bizottság legalább hároméves időszakra kiterjedő, rendszeresen frissítendő munkatervet fogad el a prioritást élvező termékcsoportokról és a követelmények becsült ütemezéséről. A 18. cikk (5) bekezdése az első munkaterv elfogadását 2025. április 19-ig írta elő, és tizenegy termékcsoportot sorolt fel. A közlemény nem állapít meg kötelezettséget: a követelményeket későbbi, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok határozzák meg.

A szabályozás lényege

A munkaterv négy végterméket és két köztes terméket jelöl ki: a textíliákat, különösen a ruházatot (indikatív elfogadás 2027), a bútorokat (2028), a gumiabroncsokat (2027) és a matracokat (2029), valamint a vasat és acélt (2026) és az alumíniumot (2027). Horizontális követelmények készülnek a javíthatóságra, beleértve a javíthatósági pontszámot (2027), valamint az elektromos és elektronikus berendezések újrahasznosított tartalmára és újrahasznosíthatóságára (2029); az infokommunikációs termékeket ezek fedik le. A munkaterv 16 energiával kapcsolatos terméket visz tovább, köztük a háztartási mosogató- és mosógépeket (2026), a kijelzőket (2027), a hűtőkészülékeket és a villanymotorokat (2028), a fényforrásokat (2029), valamint a mobiltelefonokat, táblagépeket és szárítógépeket (2030 vége); az elektromos járművek töltőire 2028-as ütemezés szerepel. A mosó- és tisztítószerkeket, festékeket és kenőanyagokat a Bizottság nem sorolta a prioritások közé, a vegyi anyagokról 2025 végéig tanulmány indul, a lábbeliről 2027 végéig tanulmány készül. Minden ökodizájn-szabályozás alá kerülő termékhez digitális termékútlevél tartozik, kivéve, ha egyenértékű rendszer, például az energiacímkézési termékadatbázis (EPREL) létezik. A munkaterv félidős felülvizsgálata 2028-ban esedékes.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A munkaterv elsősorban a textil-, bútor-, matrac- és gumiabroncs-gyártókat, a vas-, acél- és alumíniumipart, valamint az elektronikai és háztartásigép-ágazatot érinti; az ESPR 34. cikke szerint a terméket saját nevükön vagy védjegyük alatt forgalomba hozó importőrök és forgalmazók gyártónak minősülnek. A jövőbeli követelmények tartósságra, energia- és erőforrás-hatékonyságra, pótalkatrészek elérhetőségére, újrahasznosított tartalomra, valamint a karbon- és környezeti lábnyomról szóló tájékoztatásra terjedhetnek ki, ami terméktervezési, beszállítói adatgyűjtési és megfelelőségértékelési költséggel jár. A Bizottság kiemelt figyelmet ígért a kkv-k igényeire. Az ESPR 25. cikke alapján 2026. július 19-től tilos a VII. mellékletben felsorolt eladatlan fogyasztási termékek megsemmisítése; ez a mikro- és kisvállalkozásokra nem, a közép- és nagyvállalkozásokra 2030. július 19-től alkalmazandó.

Teendők és határidők

A munkaterv elfogadásával közvetlen teendő nem keletkezik, az indikatív évszámok azonban jelzik, mikorra várhatók az egyes termékcsoportokra vonatkozó jogi aktusok: a vas- és acéltermékekre már 2026-ra, a textíliákra és a gumiabroncsokra 2027-re. Az érintett vállalkozásoknak célszerű megkezdniük termékeik környezeti adatainak – anyagösszetétel, újrahasznosított tartalom, karbonlábnyom – rendszerezését a digitális termékútlevél előkészítéséhez, és figyelemmel kísérni a környezettudatos tervezéssel foglalkozó fórumon folyó konzultációkat. Az eladatlan termékek megsemmisítési tilalma miatt a nagyvállalkozásoknak 2026. július 19-ig felül kell vizsgálniuk készletkezelési gyakorlatukat.

Ruházat, bútor, acél: ezekre jönnek először az uniós ökodizájn-szabályok

Az Európai Bizottság április 16-án elfogadta 2025–2030-as ökodizájn-munkatervét. Eszerint elsőként a textíliák, a bútorok, a gumiabroncsok, a matracok, valamint az acél és az alumínium kapnak tervezési követelményeket.

A munkaterv indikatív menetrendet ad: az acélra 2026-ban, a ruházatra, a gumiabroncsokra és az alumíniumra 2027-ben, a bútorokra 2028-ban, a matracokra 2029-ben várható a szabályozás. Emellett az elektronikai termékekre egységes javíthatósági követelmények és javíthatósági pontszám, később az újrahasznosított tartalomra vonatkozó szabályok jönnek. Több háztartási gép, köztük a mosógépek és mosogatógépek energiacímkeje is megújul.

A követelmények a tartósságra, a pótalkatrészekre, az újrahasznosított anyagokra és a karbonlábnyomra is kiterjedhetnek. Minden érintett termékhez digitális termékútlevél tartozik majd. Fontos, hogy a saját márkanév alatt forgalmazó importőrök és kereskedők gyártónak minősülnek.

A nagyvállalatoknak 2026. július 19-től tilos lesz bizonyos eladatlan termékeik megsemmisítése. A mikro- és kisvállalkozásokra ez a tilalom nem vonatkozik, a középvállalkozásokra csak 2030-tól. Az érintett gyártóknak és importőröknek érdemes már most megszerezniük termékeik anyagösszetételére és karbonlábnyomára vonatkozó adatokat, és bevonniuk beszállítóikat az adatgyűjtésbe, mert a digitális termékútlevélhez ezekre lesz szükség.

Kormányzati fellépés a banki díjemelések ellen: ársapka kilátásba helyezése

2025. április 2.

Jogforrás és hatály

Márciusban jogszabály nem jelent meg; a tárgykör gazdaságpolitikai bejelentéseken alapul. Előzményként az egyes, pénzügyi szektorral összefüggő fogyasztóvédelmi kérdések veszélyhelyzeti szabályozásáról szóló 187/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 1. §-a szerint a hitelintézet és a pénzforgalmi szolgáltató 2024. december 31-ig a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvény szerinti fogyasztó fizetési számlájához kapcsolódó díjakat, jutalékokat és költségeket nem emelhet, a kedvezményeket nem csökkenthette. E tilalom lejártá után több bank inflációkövető díjemelést hirdetett. A nemzetgazdasági miniszter 2025. március 17-én egy-két hetet adott a bankoknak a megállapodásra, 2025. március 31-én pedig ársapka bevezetését helyezte kilátásba.

A szabályozás lényege

A 2025. március 17-i sajtóhírek szerint hét bank emelte vagy emeli a számlavezetési díjakat: az OTP és a UniCredit március 1-jétől, a CIB, a KDB, a K&H és a MagNet április 1-jétől, az MBH április végétől, illetve május 1-jétől. A miniszter a Bankszövetség családoknak és nyugdíjasoknak szóló ajánlatát gyengének nevezte, és jelezte, hogy megállapodás hiányában a Kormány szabályozással lép. A 2025. március 31-i bejelentés szerint nagyon nagy az esélye a banki szolgáltatások ársapkájának: a díjakat a 2024. december 31-i szintre kellene visszaállítani, új díjat pedig nem lehetne bevezetni. A Világgazdaság értesülése szerint a tavaszi emelések mértéke mintegy 3,7% lehet; a díjak alakulására hatással van az átutalásokat és a készpénzfelvételt terhelő, 50%-kal emelkedett tranzakciós illeték ügyfelekre történő áthárítása is. A miniszter hasonló tárgyalást jelentett be a távközlési szolgáltatókkal, ahol a piaci beavatkozás elkerülésére nagyobb esélyt látott. A bejelentések nem határozták meg a jogi eszközt, a hatálybalépés időpontját, és azt sem, hogy a korlátozás a lakossági mellett a vállalati ügyfelekre is kiterjedne-e.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Közvetlenül a hitelintézetek és pénzforgalmi szolgáltatók érintettek, amelyek díjbevételeit és árazási szabadságát egy esetleges ársapka szűkítené. A korábbi, 187/2024. Korm. rendelet szerinti tilalom kizárólag a fogyasztói fizetési számlákra vonatkozott, a bejelentések pedig szintén a lakossági ügyfeleket, különösen a családokat és a nyugdíjasokat említették. A vállalkozások számlavezetési és tranzakciós díjait ezért a bejelentett intézkedés közvetlenül nem érinti; a bankok díjpolitikájának változása azonban a vállalati díjtételekben is megjelenhet, ezt a jövőbeli szabályozás tartalma dönti el.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak célszerű áttekinteniük bankjaik hirdetményeit és a 2025 tavaszára bejelentett díjváltozásokat, és összevetniük a számlacsomagokat. A pénzügyi szolgáltatóknak fel kell készülniük arra, hogy az esetleges kormányrendelet a 2024. december 31-i díjszint visszaállítását írhatja elő. A jogszabály megjelenéséig konkrét határidő nincs. A díjemelést a hatálybalépés előtt 60 nappal kell az ügyfelekkel közölni, ezért a tavaszi változások a bankok hirdetményeiből már előre megismerhetők; a vállalkozásoknak érdemes ezeket a kapott értesítésekkel együtt nyilvántartaniuk, hogy egy esetleges díjvisszaállításnál ellenőrizni tudják a terheléseket.

Ársapka fenyegeti a banki díjemeléseket

A Kormány a 2024. év végi szintre vinné vissza a banki szolgáltatások díjait. Jogszáály még nem jelent meg, de megállapodás hiányában a nemzetgazdasági miniszter szerint nagyon nagy az esélye az ársapkának.

A 2024 végéig érvényes veszélyhelyzeti díjemelési tilalom lejártá után több bank inflációkövető emelést hirdetett március 1-jétől, illetve április–május fordulójától. A nemzetgazdasági miniszter március 17-én egy-két hetet adott a bankoknak a megállapodásra, a Bankszövetség ajánlatát pedig kevésnek tartotta.

Március 31-én a miniszter bejelentette: nagyon nagy az esélye annak, hogy a banki díjakat a 2024. december 31-i szintre kell visszaállítani, és új díjtételt nem lehet bevezetni. Hasonló egyeztetés indult a távközlési cégekkel is. A díjak emelkedésében szerepet játszik az átutalásokat és a készpénzfelvételt terhelő, megemelt tranzakciós illeték áthárítása is.

A korábbi tilalom és a mostani bejelentések a lakossági számlákra vonatkoztak, a vállalkozások díjairól nem esett szó. A cégeknek ezért érdemes figyelniük bankjuk hirdetményeit, és a várható szabályozásig összevetniük a számlacsomagok díjait. Mivel a díjemelést 60 nappal előre közölni kell, a változások a hirdetményekből időben láthatók.

Megjelent az e-pénztárgépek és az e-nyugta részletes szabályozása

2025. április 2.

Jogforrás és hatály

A nemzetgazdasági miniszter az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) 260. § (1) bekezdés c) és k)–m) pontjában, valamint az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 269. § (13) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján kiadta az e-pénztárgépek forgalmazásáról, üzemeltetéséről, valamint az e-pénztárgépek és az e-nyugta kiállításának követelményeiről szóló 8/2025. (III. 31.) NGM rendeletet. Az 57. § (1) bekezdése szerint a rendelet főszabályként a kihirdetését követő napon, 2025. április 1-jén lépett hatályba. A (2) bekezdés alapján a II. fejezet (az e-pénztárgép használata), az V–VIII. fejezet (szervizelés, üzemeltetés, online e-pénztárgép-napló, nyugtatár), valamint a 9. és a 11. alcím 2025. július 1-jén, a (3) bekezdés szerint az 59. § és a 7. melléklet 2028. július 1-jén lép hatályba.

A szabályozás lényege

Az 1. § szerint az e-pénztárgép hardveralapú vagy felhőalapú; felhőalapú megoldásnál az adóügyi egység funkcióit a NAV által nyújtott, kötelezően használt felhőalapú adóügyi modul biztosítja. A 3. § (1) bekezdése szerint az adózó nyugtakibocsátási kötelezettségét e-pénztárgéppel is teljesítheti, a (2) bekezdés szerint pedig az OPG rendelet alapján pénztárgép használatára kötelezett adózó az OPG rendelet szerinti pénztárgépet vagy választása szerint hardveralapú e-pénztárgépet használhat. A forgalmazási engedély feltételeit az 5–6. § rögzíti: sikeres típusvizsgálat, a tartozásmentesség, a 0–24 órás ügyfélszolgálat, felhőalapú eszköznél emellett legalább ötvenmillió forint jegyzett tőke és legalább öt biztosított foglalkoztatott. A 2. melléklet szerint a bizonylatok a nyugtatáron keresztül jutnak el a vevőhöz, offline működésre csak a hardveralapú eszköz alkalmas, legfeljebb hetvenkét óráig.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet közvetlenül érinti a pénztárgép-forgalmazókat, -gyártókat és a vevői alkalmazást fejlesztő vállalkozásokat: a 6. melléklet szerint a hardveralapú és a felhőalapú e-pénztárgép forgalmazási engedélyének igazgatási szolgáltatási díja 1 000 000 forint, a speciális e-pénztárgépé 1 500 000 forint, a vevői alkalmazásé 500 000 forint. A kiskereskedők és szolgáltatók számára a 3. § alapján az e-pénztárgép választható, az átállást a rendelet nem teszi kötelezővé. Az e-pénztárgépet üzemeltetőknek a 35. § (1) bekezdése szerint kötelező a napi nyitás és zárás, a 38. § szerint pedig a vásárló számára jól láthatóan meg kell jeleníteniük az AP számot és a NAV által biztosított szabványos QR-kódot. A 4. § meghibásodás vagy áramszünet esetén nyomtatványos nyugtaadást enged, meghibásodáskor legfeljebb a tizenötödik napig.

Teendők és határidők

Az e-pénztárgépet használni kívánó vállalkozások számára a gyakorlati alkalmazás 2025. július 1-jétől nyílik meg, amikor a használatra, az üzemeltetésre és a nyugtatásra vonatkozó fejezetek hatályba lépnek; addig a forgalmazás engedélyezésének szabályai alkalmazandók. Az átállást mérlegelő kereskedőknek érdemes felmérniük, hogy a hardveralapú vagy a felhőalapú megoldás felel-e meg működésüknek, figyelemmel arra, hogy a felhőalapú eszköz offline nem működhet. Az üzembe helyezés a 33. § (1) bekezdése szerint üzembehelyezési kóddal történik. A forgalmazóknak az engedélykérelmet az 1. melléklet szerinti tartalommal, a díj megfizetésének igazolásával kell benyújtaniuk. Az online pénztárgépet használó adózók a 3. § (2) bekezdése alapján eszközüket továbbra is használhatják.

Július 1-jétől választható az e-pénztárgép és a digitális nyugta

Megjelentek az e-pénztárgépek és az e-nyugta szabályai. Július 1-jétől a kereskedők a hagyományos online pénztárgép helyett választhatják az új eszközt is, a vásárlók pedig mobilon őrizhetik meg nyugtaikat.

A március 31-én kihirdetett 8/2025. NGM rendelet kétféle e-pénztárgépet ismer: a hardveralapút és a felhőalapút. A nyugta digitálisan, a NAV által működtetett nyugtatáron keresztül jut el a vásárlóhoz, aki egy engedélyezett vevői alkalmazással töltheti le. Offline működésre csak a hardveralapú gép képes, legfeljebb 72 órán át.

Az új eszköz választható: aki most online pénztárgépet használ, azt továbbra is használhatja. Aki átáll, annak naponta nyitnia és zárnia kell a gépet, és jól láthatóan ki kell helyeznie az azonosító AP számot és a NAV QR-kódját. Hiba vagy áramszünet esetén papír nyugtatomb használható, meghibásodáskor legfeljebb 15 napig.

A forgalmazóknak a NAV-nál engedélyt kell kérniük, amelynek díja egymillió forinttól indul. A kereskedőknek érdemes összevetniük az ajánlatokat, és mérlegelniük, hogy működésükhöz melyik típus illik jobban: a felhőalapú eszköz internetkapcsolat nélkül nem használható, a hardveralapú viszont átmenetileg offline is működik.

Bérgarancia Alap: támogatás a száj- és körömfájással érintett gazdaságok bértartozásaira

2025. április 2.

Jogforrás és hatály

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott veszélyhelyzeti jogalkotói hatáskörében kiadta a Bérgarancia Alapból történő támogatás-lehívás veszélyhelyzeti szabályairól szóló 65/2025. (III. 31.) Korm. rendeletet. A rendelet a 3. § szerint a kihirdetését követő napon, 2025. április 1-jén lépett hatályba. Az 1. § értelmében a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvényt (Btv.) a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a rendeletben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni. A rendelet a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésről szóló 23/2005. (III. 23.) FVM rendeletre (FVM rendelet) épül, és a preambulum szerint célja, hogy az érintett gazdálkodók munkavállalóik után bérgarancia-támogatáshoz jussanak.

A szabályozás lényege

A Btv. 1. § (1) bekezdése alapján a bérgarancia-eljárás főszabályként a felszámolás vagy kénysztörlesztés alatt álló gazdálkodó szervezet kiegyenlíthetetlen bértartozásaira vehető igénybe. A rendelet 2. §-a ezt a kört kiterjeszti: a Btv. szerinti bérgarancia-eljárást alkalmazni kell a 2025. március 28-át megelőzően elrendelt, az FVM rendelet 12. § (1) bekezdése szerinti intézkedéssel érintett, az FVM rendelet 2. § 1. pontja szerinti gazdaságban foglalkoztatott munkavállalóval szemben fennálló kiegyenlíthetetlen bértartozásra. A támogatás így nem feltételezi a munkáltató felszámolását; a döntő feltétel a gazdaságot érintő, határnap előtt elrendelt állategészségügyi intézkedés és a fennálló bértartozás. A rendelet a Btv. egyéb szabályaitól – így a támogatás összegére, az igénylés módjára és a visszafizetésre vonatkozó rendelkezésektől – külön eltérést nem állapít meg. A Btv. 2. § (1) bekezdése szerint a támogatás visszatérítendő, és azt az állami foglalkoztatási szervtől kell kérelmezni; a 8. § (1) bekezdése alapján a jogosulatlanul igénybe vett vagy nem jogszerűen felhasznált összeget a kérelem benyújtásakor hatályos jegybanki alapkamat kétszeresével növelten kell visszafizetni.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a ragadós száj- és körömfájás miatt elrendelt hatósági intézkedéssel érintett állattartó gazdaságokat és munkavállalóikat érinti. A munkáltató számára az Alapból megelőlegezett összeg átmeneti likviditást biztosít a bérfizetéshez, a munkavállalók pedig a munkáltató fizetéseképtelensége nélkül is hozzájuthatnak elmaradt bérükhöz, ami a munkaerő megtartását is segítheti a korlátozások idején. A támogatás visszatérítendő jellege miatt azonban a gazdaság tartozása nem szűnik meg, csak a hitelező személye és az esedékesség változik. A Btv. 9. § (1) bekezdése szerint a visszafizetés a támogatásról szóló határozat véglegessé válását követő napon esedékes.

Teendők és határidők

Az érintett gazdálkodóknak elsőként azt kell ellenőrizniük, hogy a gazdaságukra vonatkozó intézkedést 2025. március 28-át megelőzően rendelték-e el, és a munkavállalónkénti bértartozást a bérfizetési napok szerint dokumentálniuk kell. Mivel a rendelet az eljárási részleteket nem szabályozza külön, a kérelmet a Btv. szabályai szerint, az illetékes állami foglalkoztatási szervvel egyeztetve célszerű előkészíteni, a visszafizetési kötelezettséget pedig a likviditási tervbe be kell építeni.

Bérgarancia-támogatás a száj- és körömfájással érintett gazdaságoknak

Április 1-jétől a Bérgarancia Alapból felszámolás nélkül is támogatás vehető igénybe azoknál a gazdaságoknál, amelyekre a ragadós száj- és körömfájás miatt március 28. előtt hatósági intézkedést rendeltek el.

A bérgarancia-támogatás eddig főként a felszámolás alatt álló cégek munkavállalóinak elmaradt bérét fedezte. A 65/2025. (III. 31.) Korm. rendelet ezt kiterjeszti az állatbetegség miatti intézkedéssel érintett gazdaságokra: ha ott a munkáltató nem tudja kifizetni a béreket, a kiegyenlített bértartozásra a bérgarancia-eljárás alkalmazható. A feltétel az, hogy a gazdaságra vonatkozó hatósági intézkedést március 28. előtt rendeljék el.

A támogatás a Bérgarancia Alapról szóló törvény szerint visszatérítendő, tehát a gazdaságnak később vissza kell fizetnie, jogosulatlan igénybevétel vagy nem jogszerű felhasználás esetén pedig a jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegben. A rendelet az igénylés részleteit külön nem szabályozza, ezért a törvény általános szabályai irányadók. A munkavállalók számára a megoldás azt jelenti, hogy a járványhelyzet idején is hozzájuthatnak a bérükhöz.

Az érintett gazdálkodóknak érdemes ellenőrizniük az intézkedés elrendelésének dátumát, munkavállalónként és bérfizetési naponként dokumentálniuk a bértartozást, és az illetékes foglalkoztatási hivatallal egyeztetniük a kérelem benyújtásáról. A visszafizetést már most célszerű beépíteni a gazdaság likviditási tervébe.